

KRPA NOV POHOD JE BIL
USPEŠEN

RAZGOVOR S KATJO BUDA

MIRJAM PRAVI: »BLOČANKA
SEM.«

STARA KOMNARJEVA ORODJA



Bloški korak

glasilo občine Bloke
junij 2007
letnik 8 | številka 3
cena: brezplačno | 2 € | 4 €

Na Blokah je lepo

Včasih, ko je moj oče hodil kje po opravkih in je opazil lepo urejeno domačijo s cvetočim vrtom, je imel navado reči: »Tukaj so gotovo dekleta doma.« Vselej, ko sem to slišal, sem čutil, da misli nekaj več, kot je pomenila ta vljudnostna fraza. Bila je pohvala oziroma še nekaj več. Menim, da je mislil na dekleta, ki bodo jutri matere in dokler imamo takšne, se nam ni bati za našo Slovenijo.

Občina in Turistično društvo tudi letos sodelujeta v tekmovanju »Slovenija — lepa in gostoljubna«, ki smo jo pri nas poimenovali »Na Blokah je lepo«. Na splošno pa menimo, da naj to ne bi bilo le prestižno tekmovanje, pač pa način in kvaliteta življenja ter akcija, ki naj nas še dodatno vzpodbudi k urejanju okolja. Zato vse bloške domačije vabimo k sodelovanju. Razpis je v notranjosti glasila. Strokovna komisija, ki bo domačije ocenjevala, bo tudi svetovala, kako se tej stvari bolje streže.

Poseben problem pa so nekakšni javni prostori oziroma ožje okolice lokalov, industrijskih obratov in ustanov. Ko smo to obravnavali, je nekdo v šali rekel: »Tu pa lahko podelimo le koprivo, saj poznajo le betonska korita.« Pa tako hudo vendarle ni. Tudi za to kategorijo se bo podelilo priznanje za lepo ureditev. Le prijaviti se ni potrebno.

Stane Korenjak

Bralcem Bloškega
koraka želimo lepo
praznovanje dneva
državnosti.



Strategija dela je pomembna!

V PREJŠNJI IZDAJI BLOŠKEGA KORAKA SEM IZČRPNO PISAL O PLANU INVESTICIJ V LETU 2007. Z ZADOVOLJSTVOM LAHKO UGOTOVIMO, DA JE LETOŠNJI PLAN REKORDEN TAKO PO OBSEGU KOT TUDI PO ZAHTEVNOSTI PROJEKTOV. REALIZACIJA ZASTAVLJENIH INVESTICIJ POTEKA PO PLANU. V TEM TRENUTKU USPEŠNO ZAKLJUČUJEMO DO SEDAJ NAŠO NAJVEČJO INVESTICIJO PRI FARI. MRLIŠKA VEŽICA SKUPAJ S FUNKCIONALNIM ZEMLJIŠČEM, NA KATEREM JE LOCIRANA TUDI ČISTILNA NAPRAVA, HITRO DOBIVA KONČNO PODOBO. NA VSE OSTALE PROJEKTE PA SE V TEM TRENUTKU INTENZIVNO PRIPRAVLJAMO. DELA NA DRUGIH INVESTICIJAH SE BODO ZAČELA V BLIŽNJI PRIHODNOSTI.

Od ideje do realizacije je običajno dolga in zahtevna pot.

Dober gospodar v podjetju, na kmetiji ... pa tudi v občini mora razmišljati dolgoročno, kar pomeni, da mora imeti vizijo. Ker smo trenutno še na začetku novega štiriletnega obdobja, se mi zdi prav, da nekaj spregovorim tudi o naših dolgoročnih načrtih. V nadaljevanju želim predstaviti nekaj razmišljanj oziroma nalog, s katerimi se bomo ukvarjali v naslednjih letih.

Občinskemu središču v Novi vasi je potrebno poiskati nove vsebine.

Na Občini Bloke smo uveljavili predkupno pravico, ki nam jo ponuja zakon, ter na tej osnovi prevzeli lastništvo nad objektom »stare mlekarne«. Objekt je že vrsto let prepuščen propadanju, v bližnji prihodnosti pa bi postal celo nevaren za ljudi, ki bi se nahajali v njegovi bližini. Neobičajno strma streha bi namreč predstavljala veliko nevarnost za padanje strešne kritine na mimoidoče.

Lokacija stare mlekarne v Novi vasi se nam zdi zanimiva za postavitev večnamenskega objekta, v katerem bi svoje mesto lahko dobile nekatere dejavnosti, ki trenutno nimajo ustreznih pogojev za delo, oziroma jih trenutno na Blokah sploh še ni.

V tem trenutku že potekajo prvi razgovori z vodstvom pošte in lekarne z namenom, da se doseže ustrezen dogovor o skupnem vlaganju. K pogovoru bomo pritegnili tudi druge potencialne investitorje, ki si v Novi vasi želijo izboljšati svoj položaj. Kaj konkretno in kdaj bo možno izvesti to investicijo, bomo lahko poročali šele čez nekaj mesecev. Vsekakor pa upam, da bo ta korak, ki smo ga naredili na Občini Bloke, vzpodbudil tudi odgovorne na obeh kmetijskih zadrugah, da končno rešijo dolgoletne spore ter se začnejo pogovarjati o razvojnih načrtih z namenom, da bomo tudi na Blokah dobili sodoben trgovski center in še kaj!

Bloško planoto je potrebno približati glavnemu mestu Ljubljani.

O naših prizadevanjih za ureditev ceste na relaciji Nova vas–Lužarji–Velika Lašče smo v Bloškem koraku že večkrat pisali. Verjetno pa je še vedno za mnoge prebivalce Blok novost, da je omenjena cesta od 1. januarja tega leta postala regionalna cesta, s katero bo do nadaljnjega preko Direkcije za ceste Republike Slovenije upravljala država. S tem pa seveda naša naloga še ni zaključena. Z namenom, da poiščemo ustrezne rešitve, smo pred kratkim opravili razgovor z odgovornimi na Direkciji RS za ceste. Na tem sestanku so bile naka-

zane možnosti, da bi lahko prišlo do posodobitve omenjene ceste do konca leta 2008. Na Občini Bloke si bomo tudi v bodoče prizadevali, da bi se to tudi resnično zgodilo.

Rešitev propadajočega vojaškega kompleksa v Velikih Blokah je tudi ena izmed pomembnejših nalog Občine.

Rešitev tega problema je naloga, s katero se na Občini Bloke ukvarjamo že daljše obdobje. Upam, da bo Občina še letos prevzela lastništvo nad temi zemljišči in objekti. Pomembnejše naloge pa bodo na vrsti po ureditvi lastništva. Občina bo morala urediti komunalno infrastrukturo za potrebe bodočih investorjev. To vsekakor ne bo enostavno in poceni. Zavedati se moramo, da ta korak lahko izvede le lokalna skupnost. Naša skupna naloga, ki bo sledila ureditvi infrastrukture, je iskanje ustrezne vsebine, ki bi Bloški planoti prinesla nova delovna mesta. O konkretnih vsebinah, ki bi bile primerne za to lokacijo

Nadgradnja javnih e-točk z brezžičnim dostopom

V Bloškem kraku smo že poročali, da je podjetje Dima center d. o. o. iz Cerknice na podlagi javnega razpisa Ministrstva za gospodarstvo postavilo 10 e-točk z brezžičnim dostopom do interneta na področju Občine Cerknica in Občine Bloke.

E-točke so javno dostopne z brezplačno uporabo interneta v času odprtja lokacij in omogočajo brezžično povezavo za stanovalce v bližnji okolici.

Ministrstvo za gospodarstvo je tudi letos objavilo Javni razpis za postavitev ali nadgradnjo javnih e-točk z brezžičnim dostopom. Namen razpisa je postavitev javnih e-točk z brezžičnim dostopom na manj razvitih območjih v Sloveniji ter tako zagotoviti dostop do svetovnega spleta vsem zainteresiranim občanom in turistom.

Zaradi velikega zanimanja se bo podjetje Dima center prijavilo na razpis za nadgradnjo obstoječih točk v Baru pri Dominu in Gostilni Miklavčič. S pomočjo anten z večjim signalom bo brezžična povezava zajela večji obseg ljudi okoli lokacije.

Na razpis bodo prijavili tudi dodatne lokacije e-točk v Občini Bloke. Trenutno pa še poteka iskanje primernih lokacij, ki bodo javno dostopne z daljšim delovnim časom.

Rezultati razpisa bodo znani v drugi polovici julija. Občina Bloke in podjetje Dima center upata na uspešno razrešitev vlog, da bi lahko v Občini Bloke omogočili širšemu krogu občanom dostop do svetovnega spleta in tako zmanjšali digitalni razkorak.

Občina Bloke, Stane Jakopin



Razpadajoča mlekarina bo kmalu dobila novo namembnost

ter za naselje Velike Bloke in celotno Bloško planoto, pa se bomo morali pogovoriti v naslednjem obdobju. Na Občini Bloke bo v ta namen sprejet nov prostorski akt, v katerem bomo med drugim tudi definirali, katere vsebine so za to področje sploh primerne. Mislim, da bi na vsebino tega dokumenta morala predhodno vplivati tudi širša zainteresirana javnost, saj gre v tem primeru za pomembno odločitev, ki bo pomembno vplivala na nadaljnji razvoj Bloške planote.

V tem prispevku sem predstavil le nekaj glavnih dolgoročnih načrtov, s katerimi se bomo ukvarjali v tem štiriletnem obdobju. To pa ne pomeni, da bomo zanemarili naše tekoče aktivnosti. S ciljem nenehnega izboljševanja življenjskih pogojev bomo na celotnem območju Občine Bloke nadaljevali s posodobitvami na različnih področjih komunalne infrastrukture in drugih področjih splošnega družbenega standarda.

Župan Jože Doles

KONCERT MePZ KUD BLOKE

MePZ KUD Bloke vas
vabi na proslavo ob dnevu
državnosti z letnim
koncertom, ki bo v
petek, 22. 6. 07, ob 19h
v telovadnici OŠ
Toneta Šraja Aljoše.

Gostje: Ženski pevski zbor
OŠ Toneta Šraja Aljoše in
Tamburaški orkester iz
Sodražice.

Vabljeni!

Pismo mojemu svetniku

Pred dnevi smo na Turističnem društvu dobili pismo iz Argentine. Poslal ga je naš rojak Jože Žurga, ki je bil rojen na Blokah. Kot je znano, turistična društva pri nas niso »ne tič ne miš« in zato nimamo s pismom kaj početi. Ker pa so pobude in predlogi naravnost odlični, pismo odstopamo naši občini. Upam, da ga bodo tako tudi ocenili naši svetniki ter ga obravnavali na seji v okviru teme, kako dalje s turizmom na Blokah. Menim, da bi bile njegove informacije lahko zelo koristne za nas.

Jožetu Iz Argentine pa hvala za trud in korajžo.

Predsednik TD Bloke Stane Korenjak

Pošiljatelj: Jose Zurga

Poslano: Četrtek, 31. maj 2007, 2:55

Prejemnik: tdbloke@volja.net

Zadeva: turizem

Turistično društvo Bloke
Stane Korenjak

Ker večkrat zasledim v Bloškem koraku vašo skrb, kako usmeriti turizem na Blokah, sem se odločil, da vam pošljem nekaj podatkov iz svojih izkušenj na tem področju. To naj bi bil samo en prispevek, če se lahko iz njega kaj izlušči in bi vam na kakšen način koristilo.

1) **Licitacija, pogodba** – Opisal bi samo glavno vsebino licitacij, ki se izvajajo tukaj za upravljanje kopališč na morju. Morda se bi to lahko primerjalo z jezerom pri vas.

Oblast razpiše licitacijo, kjer zahteva velikost in kakovost gradnje objekta, ki je potreben za kopališče. Temu določi primeren čas tako glede koncesije kot gradnje. Zainteresirani morajo predstaviti vsak svoj projekt z ozirom na te zahteve ali jih izboljšati, kar se potem točkuje. Čim boljši je projekt, večja je možnost za pridobitev koncesije. Zraven se predstavi ponudba letne najemnine (kanon) z ozirom na že predvideno ceno, ki jo je treba izenačiti ali izboljšati in se obvezati za čistočo okolja.

a) Dobro je, da je že prej od oblasti izdelan dokončni načrt, kaj vse se misli narediti, da ni potrebno potem stvari preveč »krpati«. To pa se lahko gradi naenkrat ali v etapah (presledkih).

b) Bolje se obnesejo licitacije ali pogodbe z večjimi zahtevami in pri tem za daljšo dobo koncesije kot obratno. Pri tej zadnji je ponavadi gradnja bolj površna ali manjša, ker kratek čas koncesije ali pogodbe ne dopušča rentabilnosti. Pri tem se tudi ne more nuditi kvalitetnejše postrežbe.

Je pa tudi druga varianta, da oblasti naredijo ves objekt in ga potem koncesionirajo. Ta primer je pri nas redek, ker ponavadi nimajo denarja.

2) **Privlačnost** – Vsak kraj ali ponudba za turizem se mora naslanjati vsaj na eno privlačnost, ki je že poznana: lep kraj, zgodovina, postrežba, oseba. Mislim, da bi sem spadal bloški smučar, zato bi bilo dobro, da bi imel svoj muzej (ali še kaj drugega v zvezi z Blokami) s poslopjem, opremo in okoljem, ki je samo po sebi tudi privlačno.

3) **Lep vtis** – Bloke so zelo lepa svojevrstna pokajina z majhnimi vasicami; le pri teh bi se malo ustavil. Ne vem, kako bi bilo to možno, morda s kakšnimi krediti. Gre za dodelavo fasade kakšnih poslopij, ki že dolgo tako stojijo, ali odstraniti tiste, ki razpadajo in niso več pripravne za obnovo.

4) **Izseljevanje** – Del rešitve bi bila verjetno pridobitev gradbenih parcel za povečanje nekaterih vasi, posebno tam, kjer je lep razgled ali razpolagajo s prijaznim prostorom. Pri tem se morda ne bi ustavil doma samo Bločan, obstojala bi možnost, da se priseli tudi kakšen turist, če to hoče.

5) **Postrežba** – Iz izkušenj lahko omenim, da ima povsod, na vsakem območju, kjer se dela s turizmom, velik pomen prijaznost in neobremenjevanje gosta s svojimi problemi. Tako sem enkrat tarna pred poznanim turistom in ta mi je potem rekel: »Veš, jaz imam probleme in kisle obraze doma, sem pa pridem, da se sprostim.« Imel je prav in če doseže, kar si je želel, se bo še vrnil.

Z željo, da se kmalu spet srečamo in da bi ta vaša zamisel dobro izpadla, vas lepo pozdravljam.

Jože Žurga (Argentina)

URADNE URE UPRAVNE ENOTE CERKNICA

Ponedeljek	8.00 – 12.00	in	13.00 – 15.00
Torek	8.00 – 12.00	in	13.00 – 15.00
Sreda	8.00 – 12.00	in	13.00 – 18.00
Petek	8.00 – 13.00		
Sobota (prva delovna v mesecu)	8.00 – 12.00		

Uradne ure svetovalke za pomoč strankam ter sprejemne pisarne so ves poslovni čas.

POSLOVNI ČAS V UPRAVNI ENOTI CERKNICA

Ponedeljek, torek, četrtek	8.00 – 15.00
Sreda	8.00 – 18.00
Petek	8.00 – 13.00
Sobota (prva delovna v mesecu)	8.00 – 12.00

URADNE URE KRAJEVNEGA URADA BLOKE

Torek	13.30 – 16.30
-------	---------------

Uradne ure po telefonu na številki 01 707 1300 trajajo ves poslovni čas.

PROSTOVOLJNO ...

SLUŽENJE VOJAŠKEGA ROKA

Doživite aktivno vojaško življenje, usposobite se za preživetje v najrazličnejših okoliščinah in opravljanje različnih bojnih nalog. Spoznajte osnove vojaške taktike, radiološko-kemično-biološke obrambe, inženirstva, zvez in sanitete.

Vojaški rok lahko letos prostovoljno služite v vojašnicah na Bohinjski Beli, napotitev 21. maja in 17. septembra, v Novem mestu, napotitev 21. maja in 17. septembra ter v Murski Soboti, napotitev 26. junija.

Prostovoljno služenje traja tri mesece in pol, medtem ste zdravstveno in nezgodno zavarovani, usposabljanje pa se šteje v pokojninsko dobo. Zagotovljene imate prenočišče, prehrano, povračilo potnih stroškov in plačilo.



Prijavite se lahko na Upravi za obrambo Postojna, v izpostavih v Postojni (tel. 05 728 01 31), Kopru (tel. 05 639 22 76) ali Sežani (tel. 05 734 55 54) ter pisarnah v Izoli (tel. 05 641 72 33), Piranu (tel. 05 674 60 02) in Ilirski Bistrici (tel. 05 714 55 91). Oglasite se lahko tudi pri skupini za pridobivanje kadrov v vojašnici Postojna (tel. 05 728 14 02), na www.slovenskavojaska.si ali na brezplačni telefon 080 13 22.

Prijavite se lahko tudi po elektronski pošti naborna.pisarna@mors.si.

... SPOZNAJTE SVOJE MEJE
IN JIH PRESEZITE!

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OBRAMBO



SLOVENSKA VOJSKA
V službi domovine.



OBČINA BLOKE

in



vabita k sodelovanju v okviru akcije
»moja dežela, lepa in gostoljubna«

na Blokah je lepo

Bločani imamo srečo, da živimo v zelo lepem naravnem okolju. Če k temu dodamo lepo urejene domačije, cvetje na oknih, pokošeno travo in še kaj, potem je pri nas kot v raju.

Akcija bo potekala čez vse poletje. Posebna strokovna komisija bo ocenila vse, ki se bodo prijavili k sodelovanju. Za mihelovo, ko bomo praznovali občinski praznik, pa bo župan razglasil rezultate in podelil priznanja in nagrade za:

- najlepše urejeno kmetijo,
- najlepše urejeno stanovanjsko hišo z okolico,
- najlepše urejen vrt in
- najlepše urejen balkon.

Strokovna komisija bo ocenila tudi najlepšo zunanjo ureditev lokala (trgovine, gostišča, obratovalnice ali industrijski objekt) in mu podelila posebno priznanje za:

- najlepši lokal*.

Vsi, ki želite sodelovati, izpolnite prijavnico in jo do 30. junija 2007 pošljite na naslov: TD Bloke, Nova vas 4a, 1385 Nova vas ali e-mail: tdbloke@volja.net.

*Prijava v kategoriji najlepši lokal ni potrebna.

prijavnica

Ime in priimek:

Naslov:

Želim sodelovati v kategoriji:

Datum:

Podpis:

Mihaelov seminj na Blokah

PRI TEJ CERKVI POTEKA LETNO NA PRAZNIK SV. MIHAELA KRASEN IN ZELO OBISKAN SEJEM, KJER SE ZBERE VEČ TISOČ LJUDI VSAKRŠNE NARODNOSTI, NA PRIMER HRVATI, ČIČI, LIBURNIJCI, USKOKI IN ŠE VEČ DRUGIH, KI SEM PRIŽENEJO SILNO VELIKO ŽIVINE. TA ŽEGNANJSKI SEJEM TRAJA TRI DNI DOLGO IN JE SVOBODEN SEJEM TER TAKO SILNO PRIVILEGIRAN, DA ČE TUDI BI KDO KOGA ŠE TAKO ZELO OGOLJUFAL, SE VSE SPREJME ZA VELJAVNO. VENDAR PA MORA ČLOVEK ZARADI VSAKE REČI, KI JO JE KUPIL, OD GOSPODA DEŽELNEGA SODNIKA VZETI BILET (ALI LISTEK), S ČIMER LAHKO KUPLJENO VARNO ODNESE IN OBRDŽI, KAJTI SICER VSE PROPADE IN SE MU VZAME.

Tako piše Janez Vajkard Valvasor v svoji Slavi vojvodine Kranjske. France Škrabec pa je v Bloškem koraku 2000/4 objavil strokoven tekst, ki dokazuje, da ima ta sejem še bistveno daljšo tradicijo, tam iz srednjega veka.

Turistično društvo skupaj z Občino Bloke želi ta stari način trgovanja vsaj v kulturnem smislu obnoviti.

Turistično društvo tako vabi k sodelovanju vse, ki so pripravljeni kaj storiti in imajo tudi ideje, kako ponazoriti staro obliko sejmarjenja. Prav tako vabi k sodelovanju vse, ki izdelujejo suho robo ali kakšne druge predmete, ki bi bili zanimivi za prodajo. Upamo tudi, da se bodo sejma razveselili žal le maloštevilni bloški kmetje in bodo na tržnici ponudili kmetijske pridelke (tisti najboljši bloški krompir) in živino. Zaželeni so tudi ponudniki blaga, ki ga izdelajo sami in nima oznake made in China.

Veseli bomo vseh vaših pobud in predlogov za organizacijo sejma ter ponudbe za sodelovanje. Sporočite jih na naslov Turističnega društva Bloke Nova vas 4a Nova vas ali pa tdbloke@volja.net. Pokličete pa lahko na telefon 040 833 444 in oglasil se vam bo Polde Mišič, ki je glavni vodja in koordinator sejma. Vabljeni.

Stane Korenjak



Ali še lahko pričakujemo »baby boom«?

Z NEGATIVNIMI DEMOGRAFSKIMI TRENDI SE NE SPOADA LE NAŠA PRELJUBA BLOŠKA PLANOTA, TEMVEČ JE TO PROBLEM DOMALA VSEGA RAZVITEGA ZAHODNEGA SVETA. KAJ LAHKO STORIMO, DA BI DRUŽINA ZOPET POSTALA PRIORITETNA ŽIVLJENJSKA VREDNOTA? ALI SMO RES POSTALI OVCE, SLEPO OZIRAJOČE SE NA JAVNO MNENJE, KI V OSPREDJE POTISKA PEHANJE ZA MATERIALNIMI DOBRINAMI, KARIERO IN LAGODNO ŽIVLJENJE? OBČINA BLOKE JE NEDAVNO OBNOVILA ŠOLSKE PROSTORE IN VRTEC. ČEMU? V NIŽJIH RAZREDIH JE ČEDALJE MANJ OTROK. KJE TOREJ TIČI VZROK, DA SE NA BLOKAH VSE REDKEJE SLIŠI OTROŠKI SMEH?

Barbara Zgonc, Nova vas: »Z nizko rodnostjo se danes ne spopadamo le na Blokah, ampak je to problem cele Slovenije. Včasih so bile manjše družine predvsem v mestih, danes pa se je ta trend ustalil tudi že na podeželju. Mladi prinašajo meščanske vzorce življenja – lagodno in svobodno življenje, kar je težko združljivo z večjim številom otrok. Mladi se danes posvečajo študiju, kar traja precej časa. Ko končajo študij, jih navadno nikjer ne čaka delovno mesto. Če si končno najdejo zaposlitev, pa se zdi, kot da se njihovo življenje vrti le okrog kariere, saj jo postavljajo pred družino. Teh vzrokov ni mogoče posploševati, ker so odločitve in vzroki odvisni od vsakega posameznika. Menim pa, da se vse premalo poudarja vrednota družine in bogastvo, ki iz nje izhaja. Otroci bi morali biti naše največje bogastvo in ne zgolj ovira pri doseganju naših, mnogokrat sebičnih ciljev. Vseeno pa se mi zdi, da se situacija na Blokah vendarle izboljšuje in upam, da se bo ta trend navzgor nadaljeval.«



Andreja Ris, Runarsko: »Preden sva se z možem odločila za otroka, sva si oba poiskala delo, ki mogoče ni ravno tako, ki bi si ga želela, vseeno pa je pripomoglo, da sva se lažje in prej odločila za otroka in družino postavila na prvo mesto. Danes veliko število mladih dolgo študira in možnost ter odločitev za družino se tako pomakne naprej. Če bodo kasneje dopuščale možnosti, bi tudi sama nadaljevala s šolanjem. Menim, da sama stopnja izobrazbe ne vpliva na odločitev glede števila otrok, saj je to predvsem stvar posameznikovega mišljenja in vzgoje, ki je je bil deležen. Seveda pa morajo biti pred tako pomembno življenjsko odločitvijo izpolnjeni osnovni življenjski pogoji. Možnosti za zaposlitev in nastanitev na Blokah so slabe, vrtec pa glede na dohodke občutno predrag. Kljub vsemu pa svetujem mladim, naj se za otroke odločijo čim prej.«



otroci le breme, se sam težko odločim za številno družino, saj tudi vzgoja in vrednote v družini vplivajo na takšne odločitve.«

France Ivančič, Ravne: »Otrok je vse manj, ker je življenje brez njih lagodnejše. Z otroki je delo in za nekaj časa moraš pozabiti sam nase ter se jim posvetiti in jim nuditi vse potrebno za življenje. Dragi vrtci, stanovanjske in zaposlitvene možnosti niso poglavitni vzroki za čedalje manjše število otrok v družinah. Kriv je način življenja, ki je danes "na komot". V preteklosti so bile družine večje tudi zato, ker so otroci predstavljali neke vrste delovno silo – pomoč na kmetiji. Že v času, ko sva si z ženo ustvarila družino, je bilo 9 otrok, kolikor sva jih imela, zelo veliko in le redke so bile tako številčne. Moja pokojna žena je bila prepričanja, da si žena z rojstvom otrok služi nebesa. Verjamem pa, da če doma neprestano poslušam, da so



Zdenka Korošec, Jeršanovo: »Večina mladih se danes odloča za študij. Če želijo študij tudi uspešno zaključiti, je to seveda enostavnejše, če ti ni potrebno skrbeti še za družino. Mislim, da so se včasih lažje odločali za otroke, saj so bile družine razširjene. Otrok ni bilo potrebno voziti v drage vrtce, varovali so jih stari starši. Današnja mladina ne želi živeti skupaj s svojimi starši, težje se prilagajajo in se želijo čimprej osamosvojiti. Stari starši danes ne morejo več varovati otrok, saj so tudi sami večinoma zaposleni in ne živijo le od dela na kmetiji kot prejšnje generacije. Tudi sam tempo življenja je danes drugačen – hitrejši. Službe se velikokrat končajo v poznih popoldanskih urah in tako kar naenkrat ostane zelo malo časa, ki ga lahko deliš s svojimi otroki. Spremenile so se tudi družbene zahteve, ki narekujejo čedalje višje standarde življenja. Ni več vseeno, kaj lahko ponudiš svojim otrokom. Pokojni duhovnik Mramor je ob sklenitvi zakonske zveze tašči in tastu svetoval: »Otrok imejta toliko, kolikor jih bosta preživljala, in ne kolikor jih bo Bog dal.«

Alenka Ponikvar in Dunja Volf

Po Krpanovi poti hodilo rekordno število pohodnikov

LETOS, 29. APRILA, JE POTEKAL ŽE 7. TRADICIONALNI POHOD PO KRPANOV POTI. OD LANSKEGA POHODA JE BIL TA MALCE DRUGAČEN, SAJ SE JE START IN CILJ NAHAJAL NA IGRIŠČU V VELIKIH BLOKAH, PO ŠTEVILU UDELEŽENCEV PA JE BIL REKORDEN. PO ZASLUGI LEPEGA VREMENA IN PRVOMAJSKIH PRAZNIKOV JE KAR 600 POHODNIKOV V NEDELJO OD OSME DO DESETE URE ZJUTRAJ ZAKORAČILO NA DOBRIH 20 KILOMETROV KRPANOVE POTI. ŠE POSEBEJ NAVDUŠUJOČA PA JE BILA REKORDNA UDELEŽBA BLOČANOV NA POHODU.

Že navsezgodaj je bilo organizatorjem, Turističnemu društvu Bloke, jasno, da bo pohod velik, nikomur pa se ni niti sanjalo, kako velik. Številke so presegle vsa pričakovanja. Zaradi tako velikega števila pohodnikov je zmanjkalo tudi spominskih majic, toda ljudje niso prišli po majice, ampak uživati v naravi, čistem zraku in lepem vremenu. Nihče se ni pritoževal nad ničimer, no, mogoče malce zaradi čakanja v vrsti na startu. Vsi so hvalili ponudbo ob poti, saj je bila res bogata. Vse je bilo, kot so si vsi želeli. Turistično društvo Bloke je tako ob pomoči sponzorjev, zlasti Novolita in Mesnin dežele Kranjske, in drugih Bloških društev letos resnično preseglo samo sebe. Obiskovalci so domov odnesli spomine na res lep dan, nekateri srečneži pa so s seboj odnesli tudi nagrade s srečelova. Kot na primer glavno nagrado, domačo torto, ki je odšla v Ljubljano, ali vhodna vrata, ki bodo našla svojo hišo v Cerknici.

Svoje vtise s pohoda so na cilju komentirali tudi nekateri udeleženci:

FRANC JEŠELNIK IZ CERKNICE

Začetnik Pohoda po Krpanovi poti

Ko smo začeli pohod pred sedmimi leti, je ideja za pot vzniknila iz nekega entuziazma oziroma možnosti, da postane to učna pot predvsem za mlado populacijo. Pozneje pa se je izkazalo,

da pot ni zanimiva le za mlade, temveč tudi za starejše oziroma vse gibljive ljudi. Moram pa povedati, da je to, kar sem danes doživel na poti, to, kar sem si pravzaprav želel, da bi nastalo iz pohoda. Ideja in silna obogatitev ideje, da je nastala takšna prijazna organizacijska oblika, da takšno naravo, ki jo nudi pohod, to še obogati. Za časa ko sem še jaz organiziral pohod, je bilo približno 380 obiskovalcev. Takšnega števila obiskovalcev, kot jih je na letošnjem pohodu, pa še ni bilo. V začetku, ko smo snovali to pot smo si zadali, da se, ko pridemo do številke 700 ali 800 obiskovalcev, ustavimo in razmislimo, kako pravzaprav dalje. Ali je potrebno še povečevati in širiti pot ali ne? To je pohod za sladokusce. Osebo mi je bila letošnja trasa izredno všeč. Ženske so prinesle pecivo, ljudje so svoje izdelke prinesli ven iz hiš. Sam sem hodil z ekipo približno štiridesetih ljudi in vsi po vrsti so rekli, da tako urejene kraje, kot so tu, redkokje vidiš. Vem, da se bodo zopet vrnili drugo leto.

BORUT KRAŠEVEC IZ LOŠKE

DOLINE

Urednik glasila Obrh

Letos sem se s svojo družino prvič udeležil pohoda. Veseli smo, da smo prišli. Ponavadi se izkaže, da domače in sosednje kraje zelo slabo

poznamo. To pa je ena takšna priložnost, da spoznamo tudi sosednjo občino. Moram povedati, da je bilo čudovito in da je Krpan hodil po res krasnih poteh. Proga je zelo lepa, ni bila naporna, ravno prav dolga, pa še vreme je krasno, ne prevroče ne premrzlo. Kot nalašč za družine, od najstarejših pa do najmlajših. Dobro je tudi to, da je veliko ljudi za vzpodbudo, sploh za otroke, da ne jamrajo. Seveda tudi gostoljubnost ob celotni poti zasluži svojo pohvalo. Nihče ni bil ne žejen ne lačen. Upam, da bomo tudi naslednje leto našli čas, da če se pohod ponovi, da se ga udeležimo. Sicer pa bi morali tudi v Loški dolini organizirati kaj podobnega, saj domačini ravno tako ne poznajo dovolj steza in poti. No, za 1. maja imamo podobno prireditve. Pohod po znanih in neznanih poteh snežniških gozdov ki se ga nameravamo z družino tudi udeležiti.

ALOJZ MAZIJ IZ VELIKIH BLOK

Predsednik uprave Kovinoplastike Lož, občinski svetnik

Kot domačin sem se sedaj prvič udeležil tega pohoda. Sicer sem že vse te bloške vasi v preteklosti obiskal, toda na tak način in v tako prijetni družbi pa še ne. Mislim, da je več sto obiskovalcev imelo zares krasen dan. Na vseh krajih, kjer smo se ustavili, je bilo prijetno vzdušje, ravno tako kot sedaj tu na cilju. Turistično društvo je opravilo veliko delo in morda je to začetek novih dejavnosti.

Zagotovo nisem pričakoval takšne udeležbe, če upoštevamo še to, da je april, slabo vreme, rado dežuje. Glede na organizacijo in obiskovalce



France Ješelnik je bil pobudnik tega pohoda



Borut Kraševac je bil letos prvič na pohodu.



Lojze Mazij je bil navdušen nad prireditvijo



Nina je pohodnikom predstavila cerkev v Ravniku

bomo v Kovinoplastiki Lož zagotovo podpirali organizatorje, tako kot podpiramo tudi nekatere druge prireditve na Blokah.

Naslednje leto pa se mislim zagotovo vrniti na pohod. Proga je ravno prava, za planince in ekstremne pohodnike je mogoče prelahka, je pa kot ustvarjena za rekreativce, ki radi izkoristijo praznike okrog 1. maja. Sam sem hodil s skupino, ki je prvič v življenju spoznala, da je na Blokah 42 vasi in ti se bodo zagotovo vračali nazaj. V to sem prepričan.

JOŽI POGORELEC IZ RAVEN

Upokojenka

No, na stara leta sem Bloško planoto doživela bolj v celoti. Če bom drugo leto pri močeh se bom zagotovo ponovno udeležila pohoda. Proga se mi je zdela v redu, mehka, speljana skozi gozd, kjer je malo sence in malo sonca. Na cilju je moje počutje še vedno v redu, srečno smo se vrnili in



Joži Pogorelec je končno doživela Bloško planoto

čakala nas je klobasa ter zelje. Vse je odlično.

BOŽO PREZELJ IZ ZAVRHA

Upokojenec

Sedaj sem bil drugič na pohodu in bilo je krasno. Organizacija je stoodstotna, prireditve čudovita, parkirišče je urejeno, za vse je poskrbljeno, kot mora biti. Prvič sem se udeležil pohoda lansko leto. Pot je čudovita. Čeprav imam že 68 let, sem še vedno v formi in mi ni bilo pretežko prehoditi trase. Na pohod se bom zagotovo vrnil vsako leto, če bo le zdravje. Sploh pa so Bloke čudovite, še posebej, ker tu ni turizma. Čeprav se Turistično društvo trudi za oživitev turizma, pa mislim, da hvala bogu, da ni turizma, da imaš mir. Sem sem se preselil predvsem zato, da imam mir. Sedaj, ko sem v »penziji«, je življenje na deželi kot bi včasih rekli »Amerika«.

Matej Kljun



Božo Prezelj je navdušen nad Blokami



Janez iz Grabna je okrepčila delil v verzih

GENERALNA SPONZORJA



DRUGI DONATORJI

- Fragmat Sodražica
- Liko Vrhnika
- Kovinoplastika Lož
- Tur servis Cerknica
- Gostilna Miklavčič Velike Bloke
- Picerija Romana Velike Bloke
- Ranè Bloke Nova vas
- Prenoišča Lastovka Nova vas
- Marija Jakopin

PREJELI SMO

Spoštovani Bločani.

Pripravili in brežhibno organizirali ste pohod po Krpanovi poti. S prijatelji smo se danes zelo dobro počutili med vami.

Lep pozdrav

Helena, Peter, Mitja, Vlasta, Anka in Sonja

Razgovor z direktorico Notranjsko-kraške RRA Katjo Buda

Ustvarjati je potrebno pogoje za gospodarjenje

NAŠA OBČINA JE TUDI MED USTANOVITELJI NOTRANJSKO-KRAŠKE REGIONALNE RAZVOJNE AGENCIJE. ZADNJA LETA JO Z MLADOSTNO ZAGNANOSTJO USPEŠNO VODI KATJA BUDA. IZOBRAŽEVALA SE JE NA FAKULTETI ZA KEMIJO. PO DIPLOMI JE NADALJEVALA ŠTUDIJ IN SI USPEŠNO PRIDOBILA NAZIV MAGISTER KEMIJSKE TEHNOLOGIJE. ČEPRAV JE IMELA ŠTIPENDIJO, SO SE POGOJI ZAPOSLOVANJA ZA NJENO PODJETJE TAKO SPREMENILI, DA SI JE MORALA POISKATI DRUGO ZAPOSLOITEV. DOBILA JO JE NA MINISTRSTVU ZA OBRAMBO OZIROMA KASNEJE NA MINISTRSTVU ZA OKOLJE IN PROSTOR. VEDNO SI JE ŽELELA DELATI V DOMAČEM OKOLJU IN ŽELJA SE JI JE URESNIČILA, KO JE USPELA NA RAZPISU ZA DIREKTORJA RAZVOJNE AGENCIJE. POGOVARJALA SVA SE O STRATEGIJI RAZVOJA NA NOTRANJSKEM.

O regionalizaciji Slovenije se že dolgo govori. Nedavno pa je minister za lokalno samoupravo dal v razpravo predlog, da naj bi se Slovenija razdelila na dvanajst regij, od katerih je ena tudi ožje področje Notranjske. Ta predlog se je nato razširil na štirinajst regij. Kako vi gledate na to izhodišče, oziroma kakšna je pri nas politična ocena?

Slovenija je v upravnem in fiskalnem smislu relativno centralizirana. Pobuda za regionalizacijo Slovenije je nastala z željo, da se prenese odločanje iz državne ravni na nižje upravne ravni. Po drugi strani pa analize in različni modeli nove organiziranosti kažejo, da bi se nekatere zadeve uspešneje reševale na nivoju regije kot pa na nivoju občin, saj imajo nekateri problemi skupne značilnosti širšega prostora in presegajo interes in

zmogljivosti občin. To so zlasti vprašanja komunalnega urejanja, urejanja okolja, izobraževalnega sistema in še mnoga druga.

Predlog pokrajine se nekako pokriva s sedanjo organiziranostjo naše agencije. Tako naj bi pokrajina vključevala občine Bloke, Cerknico Loška dolina, Postojno, Pivko in Ilirsko Bistrico. Kot taki ne bomo posebno velika regija, vendar tudi najmanjši ne bomo. Velik interes, da se priključi k tej regiji priključi, pa kaže občina Logatec. Očitno se čuti kot podeželska občina privesek v Ljubljanski regiji. Na drugi strani pa je posebnost občina Ilirska Bistrica, ki bi po svoji geografski značilnosti sodila v ta prostor in je bila v ta prostor tudi razporejena. Ima sorodne razvojne probleme kot ostale občine Notranjsko-kraške regije.

Kako naj bi v novem sistemu praktično izgledal

sistem uprave?

To bomo dejansko videli, ko bo pokrajinska zakonodaja tudi sprejeta. V tem trenutku pa lahko povem le, kako bi sistem po mojem mnenju moral izgledati, da bi bil učinkovit. Na pokrajine bi se moral prenesti tisti del nalog občin in ministrstev, ki so pomembne za razvoj regij. Kot se tudi predpostavlja, naj bi skupaj z nalogami prerazporedili tudi ustrezno število zaposlenih na regionalno raven, tako da praviloma novega zaposlovanja ne bi bilo. Najbolj pomembno pa bo financiranje. Če za delovanje pokrajin ne bo zagotovljenega sistemskega denarja na nivoju pokrajin (fiskalna decentralizacija), potem zadeve ne bodo funkcionirale.

Kdaj je realno pričakovati, da bi novi sistem stekel?

Čep rav je minister predlog oblikoval tako, da ima velike možnosti, da bo sprejet, se najbrž to ne bo zgodilo čez noč. Najbrž bo kar nekaj časa vzelo usklajevanje s tistimi, ki se ne vidijo v ponujenem predlogu na pravem mestu. Tudi čas, ki je potreben, da parlament sprejme ustrezno zakonodajo, je relativno dolg, upoštevati pa je treba tudi dejstvo, da je drugo leto volilno leto,

Za Notranjsko je bilo v preteklem obdobju zelo pomembno gozdno in lesno gospodarstvo. Les kot gradivo pa vse bolj izgublja bitko z drugimi materiali. Tovrstna dejavnost se je znašla v krizi. Kako naprej?

Kot razvojni agenciji nam gre posebno mesto v našem družbeno-političnem sistemu. V bistvu nimamo pravih vzvodov, s katerimi bi vzpostavljali ali usmerjali pogoje poslovanja. Očitno tehnologije iz prejšnjega stoletja, ko se je les najprej zmlal in nato izdelal v plošče, niso več rentabilne. Pot je najbrž v proizvodih z večjo dodano vrednostjo. Seveda pa to zahteva drugačen pristop bodisi v tehnologiji ali pa v trženju. Manjši sistemi so praviloma bolj prilagodljivi, zato veliko pričakujem od regionalnega podjetniškega inkubatorja in tehnoloških centrov, kjer bi se rojevala podjetja z več znanja in inovativnosti.

Že dolgo je znano, da je primarna eksploatacija gozda kot surovinske baze lesa vse manj pomembna. Narašča pa njegov sekundarni pomen kot



Veliko pričakujem od regionalnega podjetniškega inkubatorja



Na področju turizma je velik neizkoriščen potencial

ohranjevalec čiste narave in prijaznega okolja. Ta drugotni pomen tudi s svojimi ukrepi zelo podpira Evropska unija. Problematični pa so ti ukrepi predvsem zaradi tega, ker iz sistemov vzpodbud izničujejo ekonomski pomen kmetijskih zemljišč. Globalno gledano naj bi postala Notranjska nekakšen naravni rezervat za medveda in vzpostavila habitate, ki niso nikoli obstajali. Kako vi čutite to?

Površno gledano je temu res tako. Sistem vzpodbud nikjer ne preprečuje, da ne bi tržili proizvodov ali prostora, ki se podreja tem zahtevam. Ko to zadevo premislimo, imamo izgovor hitro pri roki: »Tega pa ne znamo.« In to je boleča resnica. To moramo premisliti in dognati.

V naši neposredni bližini so tri velika pristanišča. Koper, Trst in Reka. V zadnjem času v ta pristanišča prihaja vse več blaga iz prekoceanjskih dežel. To blago je potrebno predhodno ustrezno logistično obdelati pred distribucijo na evropsko tržišče. Nekateri pravijo, da je to dejavnost naše prihodnosti. Kako vi gledate na to?

Logistika je sodobna, perspektivna dejavnost. Jaz osebno menim, da jo moramo sprejemati z ustreznim mero previdnosti. Tu mislim predvsem na veliko količino tovarnega prometa, ki seveda močno onesnažuje okolje. Glede na geografsko lego pa se nam ta dejavnost dejansko kar sama od sebe ponuja.

Turizem je tudi gospodarska dejavnost, ki se kar sama ponuja. Kako gledate na to dejavnost?

Gotovo imamo na področju turizma zelo velik neizkoriščen potencial. Že dolgo veliko govorimo o turizmu, a rezultati ne dosegajo pričakovanj. Na celotnem Notranjskem imamo le dva ali tri primere dobre turistične ponudbe. Vse ostalo je

nekakšna sivina. Ponekod se je tudi že kaj naredilo, vendar se na pol poti ustavi. Na Blokah ste rešili jezero pred propadom, od tu dalje pa se zadeve v smislu turizma le počasi premikajo. Ukrepi za pospešen razvoj turizma, ki smo jih postavili v aktualnem Regionalnem razvojnem programu, so zato usmerjeni k povečovanju turističnih ponudnikov in ustvarjanju turističnih produktov z visoko dodano vrednostjo. Premik v naših glavah bo torej za uspeh bistvenega pomena. Najboljše ideje lahko najdemo v tradiciji in tudi na Blokah se jih skriva ogromno.

Pred leti je vaša agencija aktivno pristopila k štipendiranju. Zakaj ste to storili in kakšni so rezultati?

Razvoj sodobnega življenja gre z veliko naglico naprej. V prihodnje bodo preživel le tisti gospodarski subjekti, ki bodo imeli visoko

kakovostne proizvode. Takšnih proizvodov pa ni mogoče razvijati in uvajati na trg s priučeno delovno silo, bodisi z domačo ali tujo. Prvi razlog za uvedbo štipendijske sheme je bil torej v tem, da izobražene kadre zadržijo domača podjetja. Drugi razlog pa je bil v nesorazmerni ponudbi in povpraševanju na trgu delovne sile. Notranjski študentje so se odločali za smeri študija, ki niso perspektivne z vidika zaposljivosti, delodajalci pa so visoko izobražene kadre »uvažali« ali pa se sprijaznili s priučeno delovno silo. Takšna strategija ne pelje nikamor. Zato smo se skupaj z občinami odločili za projekt vzpodbujanja kadrovskega štipendiranja v regiji preko vzpostavitve javno-zasebnega partnerstva pri štipendiranju. Rezultati so iz leta v leto boljši; v šolskem/študijskem letu 2006/2007 štipendiramo 49 štipendistov, ki se bodo zaposlili v podjetjih v regiji najmanj za čas prejemanja štipendije. Projekt je dodatno spodbudil podjetja k štipendiranju, zato smo z rezultati projekta zadovoljni in bomo z njim v skladu s finančnimi zmožnostmi nadaljevali tudi v prihodnje.

Pogovarjal se je Stane Korenjak

Novi upravni odbor območne gospodarske zbornice Postojna

Odslej jo bo vodil Jošt Rupnik

POSTOJNA. OBMOČNA GOSPODARSKA ZBORNICA IMA NOVI UPRAVNI ODBOR. MITJO STROCH-SACKA, LASTNIKA IN DIREKTORJA PODJETJA BREST, JE ZAMENJAL JOŠT RUPNIK, GENERALNI DIREKTOR DRUŽBE YDRİJA MOTORS IZ PODSKRAJNIKA PRI CERKNICI. ČLANSTVO SE JE V SMISLU NOVEGA ZAKONA, KO TO NI VEČ OBVEZNO, ZMANJŠALO S 1160 NA 673 GOSPODARSKIH DRUŽB.

V prihodnjih letih bo v najvišjem organu gospodarstva Notranjsko-kraške regije 17 članov. V upravnem odboru bo osem predstavnikov velikih družb (Kovinoplastika Lož, Liv Postojna,

Javor Pivka, Ydrıja Motors, Pivka Perutninarstvo, Plama-Pur, Gozdno gospodarstvo Postojna, Zavarovalnica Triglav), štirje predstavniki srednjih družb (Brest, Novolit, Epic, Postojnska jama), in štirje predstavniki malih družb (Eurobox, Valpro, SVD, Žaga Martinčič)

Jošt Rupnik bo kot novi predsednik območne gospodarske zbornice tudi predstavnik le-te v upravnem odboru krovne GZS.

Ker po novem zakonu članstvo v GZ ni več obvezno, so predvsem manjše družbe izstopile. Vendar 673 včlanjenih družb ustvari preko 70 odstotkov prihodkov in ima prav toliko delovnih mest. Izstopile so v glavnem manjše gospodarske družbe, ki niso plačevale članarine. Podobno ugotavljajo tudi drugod po Sloveniji. Za nas je pomembno, da se k nam vračajo srednja in velika podjetja, je dejal mag. Igor Blažina, direktor postojnske GZS. Zadovoljen je, da se je vrnil Liv Postojna, čigar izstop je bil konec lanskega leta velik udarec, a je zdaj v veliko zadovoljstvo spet med njimi.

Stane Korenjak



Jošt Rupnik

Kmetkova Mirjam od Fare

Bločanka sem! Pika. Amen.

MIRJAM BRECELJ, ALI KOT JO VEČINOMA POZNAJO BLOČANI MIRJAM ŽNIDARŠIČ ALI KMETKOVA OD FARE, SE JE RODILA LETA 1964 KOT TRETJA PUNCA V DRUŽINI S ŠTIRIMI OTROKI. ZA NJO SE JE POTEM RODIL ŠE BRAT, T' MAL, KOT MU RADA REČE. SVOJEGA OTROŠTVA SE SPOMINJA KOT LEPEGA. NIKOLI NI BILO DOLGČAS, VEDNO SE JE KAJ NAŠLO »ZA POČETI«. POSEBEJ LEPA SO BILA ZANJO POLETJA, KO JE VSAKO LETO S SVOJIMI OTROKI NA OBISK PRIŠLA MAMINA SESTRA IZ FRANCIJE. VEDNO JE KAJ LEPEGA PRINESLA ZA OTROKE. MIRJAM SE ŠE ZDAJ SPOMINJA TISTIH FRANKOV, S KATERIMI SO SI LAHKO OTROCI PRIVOŠČILI ŽEMLJE, KAR JE BIL LUKSUZ ZA TISTE ČASE. KO SO MORALI ITI V TRGOVINO PO KRUH, SO NAZAJ GREDE KAKŠNO ZMAZALI ŽE PO POTI. »KAKO SO BILE DOBRE TISTE ŽEMLJE,« JE NAVDUŠENO POVEDALA MIRJAM. SKUPAJ Z BRATRANCI IN SESTRIČNO SO SE IGRALI CELE DNEVE. ENKRAT SO BILI KAVBOJCI IN INDIJANCI, DRUGIČ PARTIZANI IN NEMCI, SKUPAJ SO PRETAKNILI VSE SKEDNJE IN LUKNJE.

Šola ji ni delala težav. V osnovni šoli je imela 20 sošolcev, 7 fantov in 13 deklet in vsi so se med seboj odlično razumeli. »Oj, kako je bilo lušno!« se zasmije. Vsa leta je bila odlična, ima pa zelo slab spomin na svoj prvi »cvek«, ki ga je dobila pri zgodovini. Zgodovina je stvar, ki je Mirjam ne mara. Vse se je začelo v osnovni šoli, saj je vse kar se spominja o zgodovini, druga svetovna vojna.

Prepričana je, da je bila na šolskem programu takrat tudi kakšna druga tema, toda ona se spomni le tega. Bitka na Neretvi in bitka na Sutjeski in še toliko nekih bitk in ofenziv, ki jih je morala poznati. »Še sedaj, ko se spomnim na to, mi postane kar malo slabo,« pove Mirjam. Je pa zanimivo, da se je s tovarišico in njeno razredničarko Mileno, ki je učila zgodovino, izredno dobro

razumela. Po vseh teh letih sta se lansko leto ponovno srečali in Mirjan je bila čisto navdušena nad tem. »To je bilo nekaj tako lepega, da se ne da povedati.« Za Mirjam je bila osnovna šola zakon.

Ko je končala osnovno šolo, je morala naprej v srednjo. Najprej si je želela, da bi šla na igralško akademijo. Njena mama je včasih igrala v gledališču in tako je imela tudi ona željo po odrskih deskah. Pa si je premislila, saj z Blok tako ali tako nihče nikamor ne pride, si je mislila. Potem pa je izbirala med gimnazijo in pedagoško. Prevladala je slednja in Mirjam je prvič odšla v neznan svet. »Kot da bi prišla v Ameriko, kot teliček v neznanem svetu,« se je spomnila kako je prišla v Ljubljano. Takrat je imela vse možnosti, da »zabluzi«. Živela je v internatu in to so bili čudoviti časi. Ko se spomni za nazaj, je bilo to obdobje eno najlepših v njenem življenju. Zasmejala se je, ko je povedala, da je šla lahko tudi dvakrat na večerjo in si je lahko izbrala, kar je hotela. Doma tega ni mogla, saj se je vedno jedlo, kar je bilo pač skuhano.

Z lahkoto je dokončala vsa štiri leta šole, tako da so jo na koncu, kot večino najbolj uspešnih učencev, predlagali za v Zvezo komunistov. Močno jo je vleklo v učiteljske vode. Da bi morala zato zatajiti svojo vero, to je bilo za njo pa preveč. Zaradi tega je svojo pedagoško kariero končala v četrtem letniku srednje šole.

V njenih dijaških letih je naredil veliko spremembo v njenem življenju tudi prihod novega duhovnika, Jožeta Kastelica na Bloke. Sicer je Mirjam hodila ob nedeljah k maši in k verouku, ko pa je prišel župnik Kastelic, pa je ves prosti čas ob koncu tedna preživela v župnišču. Sama rada reče, da ji je bil to njen drugi dom. »Tam smo bili pa kuhani in pečeni! Vseskozi je bilo kaj za početi, po »farovžu«, po »turnu«, pa krasili smo oltar, skupaj hodili po Evropi in na romanja, cele noči tarokirali ...«, se zasmije in pove tudi, da so velikokrat namesto da bi šli z nedeljskim avtobusom v Ljubljano, rajši tarokirali celo noč v župnišču in zjutraj lepo odšli na delavski avtobus. No, takrat so bili še vsi vezani na avtobuse, ne tako kot sedaj, ko ima že vsak svoj avtomobil.

Gospod Kastelic je prišel ob pravem času na pravi kraj in privabil večino mladih. Mirjam pravi, da ji je rešil življenje. Kdo ve, kje bi sedaj bila oziroma če bi sploh še bila, če je ne bi Kastelic potegnil ven.

Po srednji šoli se je vpisala na Biotehnično fakulteto, smer agronomija, ki jo je končala v rednih rokih leta 1987. Bila je pridna študentka, nikamor ni hodila, le na predavanja in nazaj. Nikoli ni izkusila pravega študentskega življenja, ki pa ga niti ni pogrešala. Živela je v podnajemniškem stanovanju in vsak teden je komaj čakala, da bo



vikend, da gre domov. Takrat je hodila čim prej v tednu domov in čim kasneje po vikendu od doma nazaj v Ljubljano.

Tik pred diplomo se je morala odločiti, kaj bo počela s sabo, ko zaključi študij. Helena, njena najboljša prijateljica, je odšla v misijone. Sama ni bila tako močna, da bi odšla za njo. Ker pa je dobila toliko dobrega na Blokah, se je počutila moralno dolžno nekomu to dati in iti nekam delat za svojo dušo. Neznansko si je želela, da bi postala gospodinja v kakšnem župnišču. Župnik Kastelic ji je svetoval, naj povpraša za delo pri frančiškanih v Ljubljani, kamor je hodila k mašam med tednom. Res je to storila in pater ji je rekel: »Lahko začneš že jutri. Ravno sedaj potrebujemo dve gospodinjji, za v Maribor in za v »kloster« v Kostanjevici pri Gorici. Pusti številko in te pokličemo.« Potem pa ni bilo kakšen mesec ne duha sluha o službi. V tem času je diplomirala in ker še vedno ni bilo glasu od patrov, se je odločila, da gre zopet k frančiškanom in povpraša, če je kaj novega v zvezi z zaposlitvijo. Ko jo je pater zagledal, si je oddahnil in zavzdihnil: »Neštetokrat smo vas že poskušali priklicati in nikoli vas ni bilo.« Povedal je, da je mesto v Mariboru že oddano, toda v klostru bi nujno rabili nekoga.

Doma si očetu ni upala povedati, da gre v »kloster«, rekla je le, da gre na delo v Gorico. Doma je ni nihče spraševal, kam točno gre, še njen brat, ki je poznal Gorico, je ni povprašal po njenih načrtih. Ko pa jo je peljal na avtobus v Žlebič, pa si ni mogel kaj, da je ne bi vprašal, kam pravzaprav gre. Mirjam mu je odgovorila, da gre v kloster za gospodinjjo in že je pričakovala, da jo bo vrgel ven iz avtomobila. On pa je ustavil avto in dejal: »Pojdi kamor hočeš, važno je, da si ti srečna.«

Začela je novo poglavje v življenju. Odšla je v Gorico, z Blok, kjer je vedno mraz, na toplo, kjer vseskozi sije sonce in, kar je bilo zanjo najbolj važno, ni snega. »Kot da bi prišla v Kalifornijo,« je komentirala svoj prihod v na Primorsko.

V Gorici je v bistvu izvedela in spoznala, da je bila v vojni tudi druga stran in ne le tisto, kar so jo učili v šoli. Sama sicer ni imela pojma o vojni in kaj ter kako je kdo kaj delal. Doma se o tem niso nikoli pogovarjali, v šoli so opevali le eno stran, tudi v cerkvi ni o tem nič slišala. Popolnoma je bila šokirana, kot da bi imela ves ta čas oprane možgane.

Novembra, leta 1987, je prvič stopila na samostanska tla in jih ni zapustila celih 15 let. Zapostlili so jo kot katehetinjo in vse, kar je zaslužila v tej službi, je potem tudi razdala. Denar ji ni nikoli pomenil dosti. Vajena je bila pa vsega dela, saj je bila s kmetov. Ni je bilo stvari, ki je ne bi znala, pa naj bo to molža krav, delo na vrtu, pranje perila ali kuhanje. Bila je kot mama za 11 patrov in hkrati ena izmed njih. Vedno so se lahko obrnili nanjo in ona jim je vedno prisluhnila. Spoštovali so jo in nikoli ni dobila občutka, da kdorkoli na njo gleda z viška. Bila je gospodinja in oni so bili patri. Nikoli ni bilo nobenih »mučalic«, kot si nekateri to predstavljajo. To je dejstvo in tudi

zaradi tega je šla v samostan.

»Življenje v »klostru« je zanimivo. Tam vlada poseben red,« je začela opisovati, kako je potekal običajen dan v njeni novi službi. Gospodinjstvo za 12 ljudi je dojemala tako kot svoje gospodinjstvo. Vsako jutro so imeli patri mašo, Mirjam je morala ta čas poskrbeti, da je bil zajtrk na mizi takoj po maši, točno ob pol osmih. Potem se je vsak pater odpravil po svojih dolžnostih. Imeli so celo kmetijo, tako da so eni odšli v hlev, drugi na vrt, nekateri pa so učili verouk ali vodili zakonske skupine. Zopet so se vsi zbrali ob dvanajsti uri, ko je bil čas za molitev. Kosilo je moralo biti pripravljeno ob pol enih popoldne, po kosilu pa so zopet vsi odšli po svojih dolžnostih do večerne maše. Večerja je morala biti tako postrežena ob šestih ali ob osmih, odvisno od letnega časa.

Mirjam je znala dobro kuhati, toda na Primorskem se je soočila z gurmanskim izzivom. Hrana je čisto drugačna kot na Blokah. Še nikoli ni na primer slišala za malancane, za bučke je že slišala, toda nikoli jih ni poskusila, paradižnik ni bil kupljen, ampak domač, s samostanskega vrta. Vse te nove sestavine in novi recepti ter kako vse to porabiti, je bil pravi projekt zanjo. Rada pove, da je prebrala toliko knjig v zvezi s kuhanjem, da bi lahko iz tega diplomirala. Najbolj pa jo je veselilo, da je lahko vse te nove recepte preizkusila ter da so patri vse z veseljem tudi poskusili in pojedli.

Samostan v Kostanjevici ni zaprtega tipa, saj mu pripada tudi župnija. Vsi patri so imeli dve vlogi, po eni strani samostansko življenje in po drugi pastoralno. Nič koliko dogodkov se je zgodilo in ker je v samostanu tudi grobnica Burbonov ter znamenita knjižnica, kjer je več kot 40 let deloval pater Stanislav Škrabec, največji jezikoslovec 19. stoletja, je bila to tudi priljubljena točka za romarje in turiste. V kuhinji je bilo ves čas kot na železniški postaji. Ljudje so se ves čas menjavali in Mirjam si ne predstavlja, kje bi lahko spoznala več ljudi kot ravno v samostanu.

Po letu 1995 so v samostanu odprli tudi komunno za rehabilitacijo heroinskih zasvojenцев. Takrat je spoznala še drugo dimenzijo življenja. Od fantov, ki so bili tam na zdravljenju, je slišala takšne zgodbe, da je med poslušanjem dobivala kurjo polt. »Takšne zgodbe ti ostanejo za celo življenje,« je povedala. »Res groza.«

Okrog leta 2000 je začela razmišljati, da bi zapustila samostan. Dokler si mlad, te imajo vsi radi in si zagnan za vse, ko pa postaneš starejši, imaš s seboj vedno več problemov. Pomislila je, da bi se zopet spustila v pedagogiko in ker je poznala ravnateljico kmetijske šole, saj je učila njeno hči verouk, je odšla k njej povprašat, če bi mogoče na šoli imeli kakšen predmet, ki ga bi lahko poučevala. Ravnateljica jo je vprašala, če ima narejene pedagoške-andragoške izpite, toda Mirjam ni znala odgovoriti. Sploh vedela ni, kaj so to pedagoško-andragoški izpiti. Kot po naključju ali po božji previdnosti so ravno tisto leto v Gorici organizirali predavanja. Vse je šlo in se poklopilo tako, kot se mora. Odločila se je, da po vseh letih

v samostanu končno naredi tudi nekaj zase. Vpisala se je na predavanja in se odločila, da bo naredila izpite, ki jih potrebuje.

Začela je s predavanji, kjer je srečala kar nekaj novih sošolcev. Eden izmed njih je bil tudi Igor, ki ji sprva ni bil nič posebnega. Zdel se ji je tako naveličan življenja, tako da se z njim med predavanji ni veliko ukvarjala. Je pa zanimiva zgodba, kako sta se potem z Igorjem zbližala.

V samostanu je imela Mirjam zelo dobro prijateljico, starejšo gospo, ki je nekega dne padla s kolesa in se grdo potolkla. Ves čas, ko je bila v bolnišnici, jo je Mirjam obiskovala in tam spoznala tudi neko gospo, ki je ves čas hvalila svojega nečaka in govorila, da bi bila z Mirjam ravno prava za skupaj. Vse, kar je zvedela od te gospe, je bilo, da je nečaku ime Igor, toda niti pomislila ni, da je bil ta fant, ki so ga tako hvalili, fant, ki je z njo hodil na predavanja.

Ob zaključku so bili tako nekateri povabljeni k nekemu sošolcu domov v klet, da proslavijo konec in med njimi sta bila tudi Mirjam in Igor. Cel večer so se zabavali in kar naenkrat jo je vsekala ljubezen. Z Igorjem sta prišla skupaj. Zatrđno se je odločila, da zapusti samostan in si poišče službo. Kmalu je ugotovila, da najti službo ni lahko in patri so ji predlagali, da bi se zaposlila v njihovi knjižnici, kjer bi katalogizirala knjige. Najprej je to projektno delo opravljala preko javnih del, sedaj pa njena plača prihaja iz občinskega proračuna za kulturo.

Z Igorjem sta si začela planirati prihodnost in ker nista bila več rosno mlada, je bilo potrebnega kar nekaj prilagajanja. Ni bilo lahko, ampak kljub temu sta se leta 2002 poročila in za poročno noč se je Mirjam preselila k njemu domov.

Leta 2005 je njun zakon blagoslovil še Blaž. »Mali čudež, v medicinskem smislu in na splošno,« je povedala Mirjam, ki je imela zelo slabe napovedi glede tega, da bo še lahko imela otroke. »Blaž je bil dan od Boga,« je povedala in še dodala, »Če mi je pa Bog namenil še kakšnega otroka, pa z veseljem podpišem.«

Večino časa sedaj Mirjam preživi v službi in doma, kjer imajo tudi kmetijo. Sedaj je na prvem mestu družina, Igor in Blaž. Na Bloke se vrača le nekajkrat na leto, ko obišče svoje, vendar ni zato nič manj ponosna Bločanka. Pa ne samo zato, ker so Bloke tako lepe in so bistveno napredovale, odkar se je odselila. Vsakič, ko se pelje proti Blokam, čeprav so čisto drugačne kot nekoč, ima občutek, da gre domov. Hiše, rože, zdi se ji, da imajo ljudje res radi svoj kraj. Postale so ideal za življenje, oaza, kjer se lahko odpočiješ in si oddahneš. Kaj se dogaja na splošno z Blokami, pa, kot rada poudari, vse izve iz Bloškega koraka.

Če jo kdaj kdo, ki je ne pozna, povpraša, od kod pravzaprav je, saj njeno narečje ni ravno primorsko, pa Mirjam gladko odgovori: »Jaz sem Bločanka. Pika. Amen. Za zmeraj.«

Matej Kljun

Nihče jim ni spekel tako dobre potice, kot jim jo je mati!

BLOČANI IN BLOČANKE SO V PREJŠNJIH STOLETJIH IN TUDI V ZDAJŠNJEM ODHAJALI Z BLOK V ŠIRNI SVET; PEŠ, Z VOLOVSKO ALI KONJSKO VPREGO, VLAKOM ... TISTI, KI SO NAMENJALI KORAKE ČEZ LUŽO, PA ŠE S »ŠIFOM«. MNOGE JE ZA VEDNO POGOLTNILA TUJINA, MNOGI SO SE VRNILI ZGARANI, OROPANI ZDRAVJA. VSAK S SVOJO ZGODBO, ZGODBO ŽIVLJENJA. ODŠLI SO Z BLOK, BLOKE PA NIKOLI IZ NJIH, IZ NJIHOVIH SRC.

Zdaj ko pišem te vrstice, se nehote vprašujem, ali je življenje pravica ali dolžnost. Pravega odgovora ne najdem, vendar se mi čedalje bolj dozdeva, da velja pravica za tiste, ki jim je življenje prijetno, dolžnost pa vsem ostalim, ki nam to ni!

V zadnjih nekaj letih sem na Bloški planoti obiskal domala vse mline. Nekatere celo dvakrat in spoznal, da ni nikjer hitrejšega mlina, kot je mlin, ki melje človeško življenje! Globoko v nas pa so korenine, zaradi katerih rastemo tam, kjer smo se rodili. Prav tem ljudem z Bloške planote v tem reportažnem zapisu razgaljam bralcem Bloškega koraka delčke njihovega življenja.

Lojze Bartol – Županov s Studenca

RAZMIŠLJAJMO O SEBI IN LAŽJE BOMO RAZUMELI DRUGE

Tako nekako sem razumel vsebino najinega pogovora z Županovim Lojzom, ko sva pred dnevi kramljala o njem, o njegovem življenju od bosopetništva do zrelih moških let. Za zajetno knjigo se je v moji beležnici nabralo zanimivih Lojzetovih spominov. Velika škoda je, da mnogi že počasi tonejo v pozabo. Prihodnje leto bo poleg častitljivih 80 let praznoval še zlato poroko z življenjsko spremljevalko, soprogo Tilčko.

Zgodovina Županove hiše sega daleč v prejšnja

stoletja. Krašovec so se pisali, Bartol šele po tem, ko se je Lojzetova stara mama poročila z Lojzetovim starim očetom s Hriba v Loškem Potoku. Gostilno pa je imela še od Lojzetove stare mame mama. Lojzetovi stari mami je bilo ime Helena in v zakonu z Bartolom so se jima rodili štirje sinovi. Kaj kmalu je očeta zvalila Amerika in Heleni so ostali štirje otroci. Jernej je padel v prvi svetovni moriji, Tone in Jože sta šla za očetom čez lužo, doma pa je ostal najmlajši Lojze, letnik 1901, oče mojega sogovornika Lojzeta. Z ženo Marijo, doma iz Benet, sta imela 8 otrok; štiri fante in prav toliko deklet. Med fanti je bil Lojze najstarejši, med dekleti Mimi. Vsi, razen najmlajšega Jožeta, so še živi.

Lojzetu je bilo 16 let, pisalo se je leto 1944, ko se je odločil za odhod k partizanom. Svobodo je dočakal v Beli krajini in maja leta 1945 prikorakal z enoto v Ljubljano. Začele so se težave z zdravjem. Eno leto je preživel v bolnišnici, se vrnil domov, še prej se je izučil za avtomehnika in že dobil poziv za »dosluženje« vojaškega roka. Ko so iskali prostovoljce za »prekoman-do«, se je javil tudi Lojze in namesto v Opatiji se je znašel v Han Pijesku, kjer so gradili zaupne vojaške objekte. Lojzetu so zaupali delo s financami. Po vojaščini se je vrnil domov, dobil delo na okraju Postojna v oddelku za lokalni promet, končal planersko šolo in dobil ponudbo za delo v Kočevski Reki oz. posestvu Snežnik. Rekli so začasno in ta začasnost je trajala celih 25 let.

V Mariboru je končal srednjo ekonomsko šolo, se spoznal s Tilčko, ki je bila z enako izobrazbo že v službi v banki, se poročil v mariborskem rotovžu ter pripotoval z vlakom do Rakeka in nato z avtobusom domov na Studenec, kjer so domači pripravili ohcet. Na ohceti je goste s harmoniko zabaval Namretov Lojze iz Raven.

Lojze je Tilčki, ki je tudi dobila službo v Kočevski Reki, obljubil, da se čez dve leti vrneta. No, iz teh dveh obljubljenih let, pravi Tilčka, jih je bilo kar 20.

Medtem sta si v Šmarju - Sap zgradila hišo. Lojze se je lotil poslov z lesom, Tilčka pa je opravljala delo finančnega direktorja grosupeljskega Black and Deckerja.

Županova Tilčka in Lojze imata dve hčeri, pet vnukov in enega pravnuka. Na Studencu pa sta zaživela novo življenje in Lojzetovo rojstno hišo, tudi iz spoštovanja do kulturne dediščine

in Blok, lično preuredila. Tako se je Lojze po 40 letih ponovno vrnil na Bloke, kjer imata s Tilčko že 20 let stalno domovanje.

Nad zdravjem se ne pritožujeta. Morda bi se, če bi kaj pomagalo, jaz pa dodajam; kdor je tudi v starosti zdrav, ima dve mladosti. Tilčka in Lojze uživata že v tretji!

Franc Hiti – Neredov iz Škufč

NARAVO LAHKO KROTIŠ, PREMAGATI JE NE MOREŠ

Pravzaprav je Franc Hiti, po domače Udinov, doma iz Ravnika. Tam je bil leta 1944 tudi rojen očetu Alojzu in mami Mariji, ki je bila doma na Škufčem. Pri Neredovih se je reklo po domače. Ko vprašujem po Francu Hitiju, mi kar nekaj Bločanov pove, da je to Ivan. To je pomota, pravi Franc, res pa je, da so Bločani bolj poznali mojega brata Ivana, voznika unimoga pri takratni KZ. Umril je leta 1959. Leto prej pa je Franc odšel v poklicno šolo v Ljubljano, nadaljeval s šolanjem na Srednji ekonomski šoli in končal študij na Višji ekonomsko-komercialni šoli v Mariboru. Šest let je delal v gradbenem podjetju, od leta 1964 pa do upokojitve pred štirimi leti pa v Interevropi Koper – podružnici v Ljubljani.

Začel je kot carinski preglednik v skladišču, zatem pa so se vrstila dela in odgovornosti tudi na najbolj odgovornih mestih v podružnici.

Francijeva mama je medtem po starših podedovala hišo na Škufčem, Franci pa po svoji mami.



Angelca in Franci Hiti, ki je že skoraj štiri leta ponovno Bločan.



Županova Tilčka in Lojze s Studenca

Franci si je najprej v Ljubljani kupil stanovanje, kmalu zatem pa se je lotil gradnje hiše v Dragomerju. S soprogo Angelo je ustvaril družino; fanta in dve hčeri. Že takrat, posebno pa še, ko se je z delovnimi leti približeval upokojitvi, je vedel, da bo hiša na Škufčem kmalu njegov in ženin nov dom. To se je tudi uresničilo leta 2003. Uživata ob delu s kobilico in žrebetom, na polju, vrtu, v naravi. Lepa, zares lepa jesen življenja.

Ko se je Franciju približeval čas upokojitve in je že slutil, da bo njegovo naslednje domovanje na Blokah, se je že pred desetimi leti včlanil v zeleno bratovščino v LD Nova vas.

Z lovskimi trofejami se ne hvali, saj je bolj ljubitelj narave in manj plena, s katerim se žal še marsikateri lovec rad pohvali. Je tudi starešina LD Nova vas, ki šteje 45 članov in si je nadelo ime, zaradi boljše razpoznavnosti in bogatejše vsebine Martin Krpan – Bloke. Franci se strinja, da človek in lovec nenehno kvarita naravo in sta jo v veliki meri tudi že pokvarila.

Primarna naloga lovcev, kot nekateri zmotno mislijo, to v pogovoru Franci posebej poudari, ni ubijanje, temveč skrb za obbolele živali in hrano v hudih zimah s snegom. Njihovo lovišče obsega okoli 5.800 ha. Tu sta skromno zastopani populaciji risa in volka, odločno preveč pa je medvedov. Moj stari oče Peter je dočakal 86 let in je le dvakrat v življenju videl medveda, čeprav je tako rekoč živel v vasi sredi obširnih gozdov. Moja žena pa je samo v zadnjih dveh ali treh letih videla na našem dvorišču na Škufčah kar sedem medvedov; enkrat medvedko z dvema in drugič medvedko s tremi mladiči.

Kaj Franci Hiti iz Škufč meni o naravi in sožitju z njo, pa sem zapisal v naslovu!

Alojz Koščak – Anžolov iz Ravnika

BREZ DOGODKOV NI ZGODBE, BREZ ZGODBE NI ŽIVLJENJA

Dogodki in zgodbe, pomemben del življenja Anžolovega Lojza iz Ravnika, kar vrejo iz njega, kot voda iz bližnjega izvira, ki bo kmalu polnila cevi bloškega vodovoda.

Komaj 15 let mu je bilo, ko so Italijani ob koncu marca leta 1943 zažgali njegovo rojstno hišo v Ravniku. Poleg staršev je bilo v hiši še pet otrok in stric. Za silo so si obnovili kaščo, ki jim je bila drugi dom, za živino pa so poskrbeli pod velbom hleva. Jeseni istega leta so se družno preselili na Volčje, kjer je bila poročena Lojzetova sestra Malka. Iz Ravnika so izselili dve družini, med ofenzivo še sestro Ivanko, po našo družino pa so prišli na Volčje. Sledila je kalvarija trpljenja in gorja iz belgijske kasarne v Ljubljani do Gonarsa. Tam so nas ločili; mama in sestra sta bili skupaj v barakah, oče in jaz pa sva dobila prostor pod šotorom. Zatem je sledila pot v Treviso in zopet nazaj v Gonars, nakar je sledila pomilostitev za mladoletnike in starejše od 60 let. Lojze je bil edini med vsemi moškimi, ki je bil mladoleten. K sreči smo se vsi štirje le srečno vrnili



Lojze in Ivanka Koščak – Anžolova iz Ravnika

domov med zidove požgane hiše. Kako so preživeli tista najtetežja leta, se Lojze čudi še danes. Leta 1947 so se lotili gradnje nove hiše in vse do leta 1960 se je Lojze udinjal na domači kmetiji. Star že 32 let se je napotil v svet, v Ljubljano, s trebuhom za kruhom. Delo je našel pri takratnem podjetju Lovce. Najprej je opravljal kurirska dela, po končani poslovoški šoli pa so mu zaupali tudi najodgovornejša dela v podjetju. Penzijo je dočakal leta 1990 in se iz stanovanja na Viču preselil v Ravnik. Že vrsto desetletij prej pa se je redno vračal v svojo rojstno vas, ki jo sedaj zapusti za nekaj tednov ali mesecev zaradi zime in mraza.

Lojzetu in ženi Ivanki, domačinki iz Ravnika, Martinči po domače, sta se rodila dva otroka. Hči Nataša je diplomirana pravnica in opravlja sodniška dela, sin Sandi pa je končal Višjo šolo za organizacijske vede.

Ob kramljanju z Lojzetom sem si med vrsticami pripisal delček njegove misli, ki pravi, da ne smeš nikoli pozabiti, kaj dolguješ tistim, ki so živeli pred teboj!

Ko sva z Lojzetom še pred tem pogovorom kramljala in razmišljala o usodi in našem življenju, kako se bo to vse skupaj končalo, slišim kratek odgovor; v najboljšem primeru žalostno!

Zmago Zakrajšek – Pismonošev iz Nove vasi

PAMETNEMU POHVALA KORISTI, NEUMNEMU ŠKODI

Bločani so bolj kot Zmaga poznali njegovega očeta Jožeta. Dolga predvojna in povojna leta je bil znan pismonoša, zato se je hiše prijelo ime Pismonoševa. Zmago je po končani osnovni šoli odšel v ljubljansko gimnazijo in na takratni fakulteti za agronomijo, gozdarstvo in veterino končal študij gozdarstva. Kot diplomirani inženir gozdarstva se je zaposlil v takratnem postojnskem GG kot strokovnjak za urejanje gozdov. Dodobra je spoznal snežniške in javorniške gozdove ter tudi zasebne na Bloški planoti. V domači hiši v Novi vasi je živel njegova



Zmago Zakrajšek – Pismonošev iz Nove vasi

mama, zato je razumljivo, da se je vedno rad vračal pod svoj rodni krov.

Leta 1971 ga je takratni direktor Kmečkega glasa, zdaj že pokojni Jaka Bogataj, povabil v uredništvo tednika kot novinarja za poročanje o takrat aktualnih gozdarskih temah. V uredništvu so mu kmalu za tem zaupali delo odgovornega urednika, pa tudi odgovorno delo glavnega urednika in direktorja. Po devetih letih dela v časopisni hiši so ga povabili v Gospodarsko zbornico Slovenije, v Združenje celulozne in papirne industrije, kjer je po 40 letih dela tudi dočakal zaslužen pokojnino.

Med Bločane se je Zmago vedno rad vračal, saj je bil del njih. Čeprav je živel v Ljubljani, je v njem vedno bilo bloško srce. Tudi bloške govornice ni kaj dosti spremenil, tudi takrat ne, ko je še kot študent med počitnicami kot prometni policist usmerjal promet po ljubljanskih ulicah ter marsikateremu Bločanu ali okoličanu spregledal prekršek.

Vsa ta leta sta z ženo Sonjo živela v Ljubljani, po mamini smrti pa se je lotil temeljite prenove hiše, še posebno po tem, ko mu je umrla žena. Od leta 2005 pa je Zmagovo stalno bivališče zapisano v osebem dokumentu Nova vas številka 1.

Čeprav v pokoju je Zmago Zakrajšek še vedno cenjen med gozdarskimi strokovnjaki. Je član dveh nadzornih svetov, in sicer GG Postojna in GG Slovenj Gradec.

Zapisano v naslovu, da pametnemu pohvala koristi, neumnemu škodi, je pri svojem 40-letnem strokovnem delu kaj kmalu spoznal in ravnal po svoji presoji.

Dolgo je bil Zmago Zakrajšek odsoten z Blok in vedno znova se je, čeprav za kratek čas, rad vračal domov! Pravijo, da nam nihče ne speče tako dobre potice, kot nam jo speče mati, kajti nihče ne zmore toliko ljubezni, kot jo zmore le mati do svojih otrok. Pa še res je!

Tone Urbas

Meteorološka postaja v Novi vasi na Blokah

AGENCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA OKOLJE IN PROSTOR (AGENCIJA RS) IMA V NOVI VASI NA BLOKAH KLIMATOLOŠKO METEOROLOŠKO POSTAJO OD JUNIJA 1956, TOREJ ŽE 51 LET. PRED TEM JE BILA NA BLOKAH PADAVINSKA POSTAJA, KJER SE JE DNEVNO OPAZOVALO IN BELEŽILO LE VIŠINO PADAVIN IN NEKATERE METEOROLOŠKE POJAVE. TO OPAZOVANJE SE JE PRIČELO ŽE LETA 1938 IN JE TRAJALO DO DRUGE SVETOVNE VOJNE.

Po podatkih Agencije RS so v tistem času opazovalci Avdo Selimović, nato Franc Šilc in za njim Mijo Beketić.

Po drugi svetovni vojni so bili opazovalci od leta 1949 Branko, Darinka in Boško Milošević. Ta padavinska postaja je bila do junija 1956 v Novi vasi na vrtu sedanje gostilne pri Slamarju. 5. junija 1956 je bila meteorološka opazovalnica (vre-

menska hišica) postavljena na Škrabčevem vrtu v Novi vasi, kjer stoji še danes.

Na meteorološki postaji v Novi vasi merimo temperaturo zraka trikrat dnevno, najnižjo in najvišjo temperaturo tistega dne, vlago zraka, smer in hitrost vetra, višino padavin, višino snežne odeje in novozapadlega snega. Ostale vremenske pojave, njihovo jakost in čas pojavljanja, stanje tal in

oblačnost pa na postaji opazujemo in beležimo.

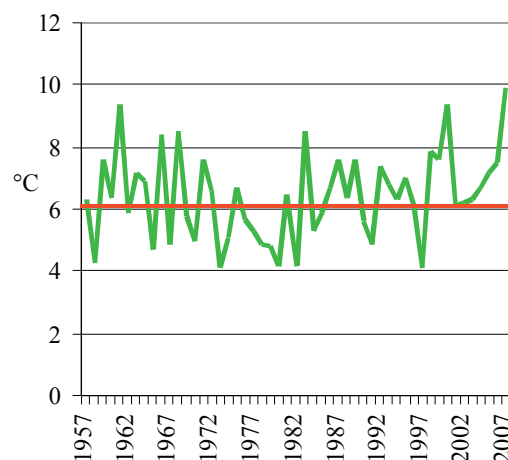
Z Agencije RS so za naš časopis posredovali grafično obdelane podatke o povprečni mesečni višini padavin, povprečni mesečni temperaturi zraka, najnižje in najvišje mesečne temperature, o letni povprečni temperaturi zraka ter povprečne aprilske temperature. Te grafikone v nadaljevanju tu objavljamo.

Na kratko še nekaj o vremenu v letošnjih pomladanskih mesecih (marec, april, maj).

Predvsem so bili vsi trije meseci zelo topli – povprečna mesečna temperatura je bila v marcu 5 °C, v aprilu 11 °C, v maju 14 °C. Po 20. maju je bilo izredno toplo, zabeležena je bila maksimalna temperatura 28 °C, kar je za ta mesec najvišja temperatura v zadnjih 50 letih. Slana, ki je na Blokah v maju pogosta, je bila 19. maja, pa še to le po izpostavljenih legah.

Tudi padavin je bilo zelo malo. V vseh treh mesecih je padlo komaj 65 % od dolgoletnega povprečja. Izrazito suh je bil april. Padlo je komaj 3 l/m², kar je v zadnjih 50 letih najbolj suh mesec, čeprav je april pregovorno znan kot moker in muhast mesec v letu.

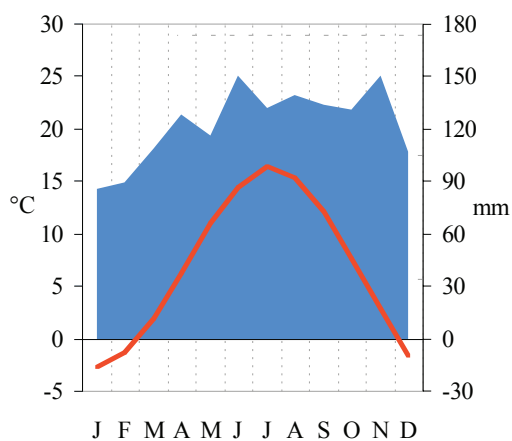
France Škrabec



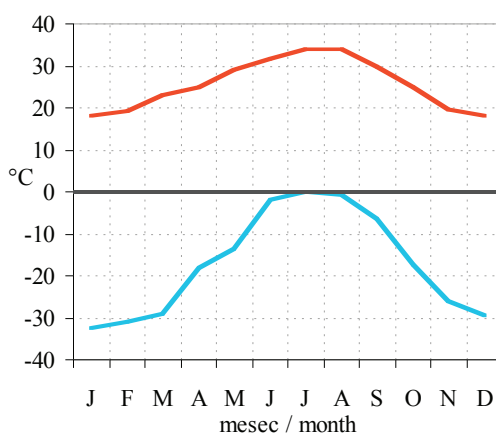
Povprečna aprilska temperatura zraka v obdobju 1957–2007 in dolgoletno povprečje (ravna črta) v Novi vasi



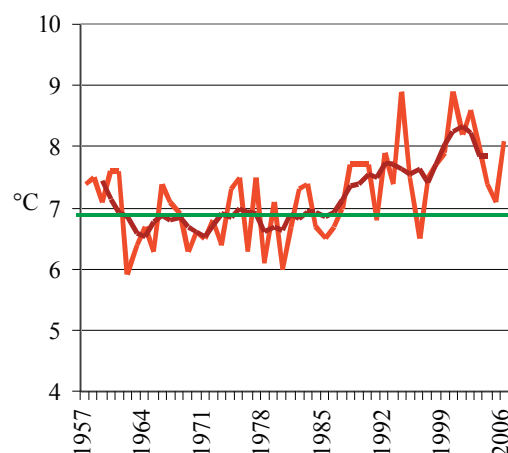
Meteorološka postaja v Novi vasi in okolica – slikano v 70-ih letih prejšnjega stoletja. Postaja je še vedno na istem mestu, okolica pa je sedaj precej pozidana.



Dolgoletna 1961–1990 povprečna mesečna višina padavin (modri stolpci) in povprečna mesečna temperatura zraka (rdeča črta) v Novi vasi



Absolutna najnižja in najvišja mesečna temperatura zraka v Novi vasi od 1. 6. 1956 do 30. 4. 2007



Povprečna letna temperatura zraka (rdeča krivulja), petletno drseče povprečje (temno rdeča krivulja) v obdobju 1957–2006 in dolgoletno povprečje (ravna črta) v Novi vasi

Svetlobno onesnaževanje (II)

VPLIV NA ŽIVALI

Osvetlitev objektov v okolici je lahko vzrok za orientacijo nekaterih oziroma dezorientacijo drugih živalskih vrst. Prav tako pa lahko svetloba privlači ali odbija določene živalske vrste k viru ali proč od vira osvetlitve.

Konstantna nočna umetna svetloba vpliva na bitja, ki se orientirajo v temnem okolju, in sicer jih zmede, da se ne znajo orientirati v umetni svetlobi. Najbolj znan primer izgube orientacije je pri morskih želvah, ki prihajajo iz svojih gnezd na peščene plaže. V normalnih okoliščinah se želve premikajo stran od nizkih, temnih senc, to jim omogoča, da se v nevarnosti lahko hitro odplazijo v ocean. Zaradi nameščanja svetilk ob obali se želve ne morejo več ravnati po tem nagonu. Svetloba vpliva tudi na zaleganje jajčec in na navade želvjih samic (Longcore in Rich, 2004).

Zaradi dobro razvitega vida pri večini žuželk je svetloba eden najvažnejših zunanjih dejavnikov. Nočno aktivne žuželke postanejo aktivne v večernem mraku, na primer metulji obletavajo cvetove in se prehranjujejo. Ko se nahranijo, začnejo bodisi iskati partnerja ali se odpravijo na selitev. Tako aktivne so nekaj ur, nato si kmalu po polnoči poiščejo zavetišče in v njem zaspijo. Nočni metulji ter nekateri hrošči, kozokranci in dvokranci ponoči priletavajo na luči. Najbolj jih privlači svetloba luči, ki izžareva veliko ultravijolične svetlobe. To vrsto svetlobe oddajajo predvsem različne nizke in visokotlačne živosrebrne žarnice. Te oddajajo svetlobo določenih valovnih dolžin, najmočnejše pri 365 nanometrih, to je območje največje spektralne občutljivosti mnogih žuželk. (Trilar, 2001).

Žuželke med selitvijo letijo pod točno določenim kotom proti oddaljenim virom svetlobe, kot so Sonce in druga nebesna telesa. Ta kot ohranjajo tudi, kadar jih zmotimo z bližnjim umetnim virom svetlobe. Tako se spiralno približujejo luči in nazadnje priletijo vanjo, nato nekaj časa žuželke letajo – bolje rečeno tavajo sem in tja, se počasi umirijo, usedejo in zaspijo. Če se jim to zgodi več noči zaporedoma, ne morejo opraviti svojega biološkega poslanstva (Trilar 2001).

Pri pticah lahko umetna svetloba ponoči prav tako povzroči dezorientacijo. Ptiči so lahko v območju osvetljenega območja »ujeti v past«, to pomeni, da letajo v osvetljenem območju in ga ne morejo zapustiti. Posebno so s tem prizadeti ptiči, ki se selijo ponoči (Longcore in Rich, 2004).

Nekateri dokazi govorijo o tem, da pri pticah svetloba vpliva na izbiro kraja gnezdenja. Raziskovalci so vplive cestnih svetilk na črnorepega

kljunača (*Limosa l. limosa*). Dve leti so opazovali gostoto poseljenosti gnezd. Primerjali so skupino gnezd, ki so bila izpostavljena umetni svetlobi, in skupino, ki ni bila izpostavljena svetlobi. Ugotovili so, da se število poseljenih gnezd manjša z oddaljenostjo od osvetljenih cestnišč. Z raziskavo so tudi ugotovili, da ptice, ki so bližje razsvetljavi, gnezdiijo prej kot ptice, ki gnezdiijo proč od razsvetljave (Longcore in Rich, 2004).

Pri žabah hitro naraščanje svetlobe povzroča zmanjšanje vidnih sposobnosti, pri čemer je povratni čas, da zopet lahko normalno vidijo, dolg od nekaj minut do nekaj ur (Longcore in Rich, 2004).

VPLIV SVETLOBE NA RAZMNOŽEVANJE

Navade reprodukcije se lahko s pomočjo umetne svetlobe spremenijo. Npr. samica žabe

(*Physalaemus pustulosus*) je manj selektivna glede na izbiro parjenja, kadar jakost svetlobe narašča (Longcore in Rich, 2004).

Pri dvoživkah nočna svetloba vzpodbuja gibanje proč od virov svetlobe. Bryant Buchman poroča, da so žabe v prostoru, ki je bil osvetljen, prenehale s parjenjem med nogometno tekmo, ko je svetloba iz bližnjega stadiona povzročila povečanje žarenja neba (Longcore in Rich, 2004).

Nočni metulji začnejo svoj cikel s hranjenjem in

tako prispevajo pomemben delež pri opraševanju rastlin, saj veljajo za najpomembnejše opraševalce takoj za čebelami. Druga pomembna aktivnost je razmnoževanje. Poleg tega obstaja nevarnost parjenja različnih vrst, kar je seveda nezaželeno. V mnogih primerih je vloga odrasle žuželke omejena zgolj na parjenje in odlaganje jajčec, nakar pogine. V tem času se ne hrani; živi od zaloga, pridobljenih v stadijih ličinke. Ker se le-te hitro porabijo, je pomembno, da se samci in samice čim prej najdejo. Poleg tega obstaja nevarnost parjenja različnih vrst, kar je seveda nezaželeno. Pri metuljih je to do neke mere urejeno z obliko genitalnega aparata in vrsto feromona, vendar zelo sorodne vrste te zaščite nimajo. Nočni metulji so to uredili tako, da samice posameznih vrst izločajo feromone v različnih časovnih obdobjih noči in s tem preprečujejo parjenje s samci tujih vrst (Smole, 2000).

Čeprav še ni popolnoma jasno, kako potekajo ti procesi, lahko z gotovostjo trdimo, da so insekti časovno in orientacijsko vezani na Luno in druga nebesna telesa, ki jim omogočajo, da se znajdejo ob pravem času na pravem mestu. Množica antropogenih virov svetlobe je danes verjetno eden od najpogostejših vzrokov smrti žuželk (Smole, 2000).

Navade posameznih živali na svetlobo razberemo iz njihovih reakcij ob svetlobi (orientacija, dezorientacija, privabljanje, odbijanje). Odraža se predvsem v tekmovanju in plenilstvu. Umetna svetloba lahko poruši medse-



Svetlobno onesnaževanje ima številne negativne učinke

bojno delovanje skupin živalskih vrst, ki se pojavlja ob različnih osvetlitvah. Na primer naravna skupnost živali ima približen čas prehranjevanja, ki se razlikuje med vrstami in je odvisen od različnih jakosti osvetlitev. Žaba iz družine reg (*Hyla squirella*) se je zmožna orientirati in prehranjevati pri osvetlitvi nižji od 10-5 luxa in v normalnih okoliščinah preneha s prehranjevanjem pri osvetlitvi večji od 10-3 luxa. Krastača (*Bufo boreas*) se prehranjuje pri osvetlitvi med 10-1 in 10-5 luxa, med tem ko se žaba iz družine repate žabe (*Aschapus truei*) prehranjuje samo pri osvetlitvi 10-5 luxa. Opisane tri vrste žab ne živijo nujno na istem območju. Omenili smo jih le kot primer, kako različna osvetljenost vpliva na njihove navade (Longcore in Rich, 2004).

Umetna svetloba vpliva tudi na vidno komunikacijo znotraj vrste in med različnimi vrstami. Nekatere vrste uporabljajo svetlobo za komuniciranje, zato so občutljive na umetno svetlobo, saj le-ta prekine njihovo medsebojno komunikacijo. Samice kresnice privabljajo samce za parjenje do oddaljenosti 45 metrov z bioluminescenco. Prisotnost umetnih luči otežuje komunikacijo med temi živalmi (Longcore in Rich, 2004).

POSLEDICE SVETLOBNEGA

ONESNAŽEVANJA V EKOSISTEMU

Spremembe v ekosistemu, ki jih povzroča umetna osvetlitev, lahko povzročijo spremembe v razmerju plenilec – plen, kar lahko podre naravno ravnotežje med posameznimi vrstami. Ta učinek nam lepo ponazori vpliv svetlobnega onesnaževanja pri vodnih nevretenčarjih. Veliko vodnih nevretenčarjev, kot je na primer zooplankton, se po vodi premika proti gladini in spet nazaj v globino. To premikanje poteka v 24-urnem ciklu, ki je poznan kot dnevna vertikalna migracija. Ta cikel omogoča, da se zooplankton izogne plenilcem, zato je na površini le v nočnem času, v temnih pogojih. Svetloba, ki jo »oddaja« luna med prvim in zadnjim krajcem (< 10-1 lx), ima vpliv na nekatere vodne nevretenčarje (zooplankton), saj jih privablja na gladino, zaradi tega se razlikujeta vzorca dnevne vertikalne migracije in luninega cikla (Longcore in Rich, 2004).

Moore in sodelavci (2000) so dokazali vpliv umetne svetlobe na dnevne migracije zooplanktona *Daphnia*. Umetna svetloba je povzročila tako zmanjšanje obsega vertikalnega gibanja v dnevni migraciji kot tudi število migracij. Hipoteza raziskave dnevnega vertikalnega gibanja je bila, da imajo spremembe v ciklu škodljiv učinek na ekosistem. Z zmanjšanjem migracij zooplanktona na površino se večja populacija alg. Tak razcvet alg pa bi potem imel resen, škodljiv vpliv na kvaliteto voda (Longcore in Rich, 2004).

Se nadaljuje.

90-letnice

Obiskali smo slavljenke

V TOKRATNI ŠTEVILKI KORAKA VAM BOMO PREDSTAVILI KAR TRI SLAVLJENKE, KI SO DOČAKALE 90 LET. VSE TRI SO ŠE VEDNO IZJEMNO BISTREGA UMA.

Na prelep pomladni dan smo se odpravili na obisk k Angeli Ponikvar iz Nove vasi, po domače pravijo pri Mehaniku ali pri Ponikvarju. Angela je praznovala svoj 90. rojstni dan 13. aprila in ko smo prišli na obisk, je že imela polno hišo gostov.

ANGELA PONIKVAR

Gospa Angela je, roko na srce, še vedno izjemno mladostna in čila. V hiši, kjer je bil nekdanji vinotoč, živi sama, in pravi, da je ni prav nič strah. Takoj nam je ponudila pohanje in pehtranovo potico. Vsi smo se strinjali, da tako dobre potice še nismo jedli, zato nam je Angela

bila v vidovski fari, v Zahribu pri Matijevih, pisala se je Tekavec. Doma je bilo deset otrok, šest fantov in štiri dekleta, sedaj je živa le še ona in ena sestra. Kot povsod drugod so doma imeli kmetijo, ko pa doma ni bilo dela, so se šli povесelit k Sv. Vidu k Ujčku (Rupar), kjer je tudi spoznala svojega moža Jakoba, ki je bil znesen in lep možakar. Bil je mehanik in je imel mehanično delavnico, zato so je hiše prijelo ime 'pri Mehaniku'. Ko sta se leta 1946 poročila, sta prišla v Novo vas in pravi, da je bilo kar hudo, potem pa sta sama pričela delati hišo in je bilo bolje. Nekaj časa so imeli tudi majhno kmetijo, imeli so kravo in kakšnega pujsa, toliko, da so si pridelali



Angela Ponikvar

zaupala svoj recept za pripravo.

Pehtran da prej v skrinjo, da dobi izrazitejši okus, potem ga na drobno nareže in na debelo posuje testo na koncu, preden zvije potico. Vmes pa prepraži še drobtine na maslu ali margarinu, doda jajce, lonček kisle ali sladke smetane in doda sneg. S tem namaže potico.

Pravi, da v življenju zelo rada kuha in peče. Prvih večšin se je naučila v gospodinjski šoli, ki jo je obiskovala, potem pa je znanje nadgrajevala v praksi. Pravi, da mnogokrat vzame v roke kakšno kuharsko knjigo in preizkusi kak nov recept. Vedno sicer ne uspe najbolje, a največkrat so jedi zelo okusne. Kuhanje pa ni edina veščina, s katero se ponaša. Še pred drugo svetovno vojno je pri Sv. Vidu obiskovala več tečajev, med drugim se je naučila tudi vezenja in klekljanja in izpod njenih rok so prihajali res mojstrski izdelki. Pravi, da ima zelo rada ročna dela.

In če se vrnemo v Angelino mladost; rojena je

hrano. Potem pa se je pričela služba. Angela je v Novi vasi v zdravstvenem domu delala sedemnajst let kot snažilka, potem pa še nekaj let doma v vinotoču, da si je prislužila pokojnino.

Gospa Angela sicer doma živi sama, vedno pa ima obiske. Obiskujejo jo njeni štirje otroci. Je pa pred časom zbolela in ker zato ni mogla biti sama, je šla za nekaj časa v dom starejših občanov v Cerknico. Pravi, da je bilo v domu krasno. Da je zelo lepo urejeno in da je bila dobra družba. Večkrat se je tudi odpravila ven na sprehod. Potem se ji je zdravstveno stanje izboljšalo in je šla zopet nazaj v Novo vas, kjer ji je najlepše.

IVANA ORAŽEM

Dober mesec pozneje, 24. maja, pa smo šli na obisk k Ivani Oražem v Topol. Ivana je že stara znanka Bloškega koraka, saj ste lahko o vasi Topol in njenih prebivalcih brali v eni od prejšnjih števil.

Gospa Ivana nas je pričakala v hiši in je dejala, da je kar nekoliko vznemirjena, ker jo pridemo spraševati s časopisa. Ampak beseda je hitro stekla in izvedeli smo marsikaj zanimivega. Tudi to, da gre še vedno na njivo okopavati krompir in pobirati hrošča ter da zelo rada gleda telenovele. Tako, pravi, ima doma vsako popoldne kino tja od tretje ure popoldan pa do zgodnjega večera. Ko sem jo povprašal, katera telenovela ji je najljubša, me je najprej z zanimanjem vprašala, če poznam zgodbe in če tudi jaz spremljam te filme. A ker nisem dobro podkovan v teh zgodbah, je v šali zamahnila z roko in dejala, da potem pa o tem ne bo govorila, saj je predolga in prezapletena zgodba, da bi mi sedaj vse lepo razložila.

Z Rudolfom iz Malega Loga, njenim možem, bil je tesač, ju je spoznala Ivanina sestra, ki je bila tam poročena, in je potem vse 'skomandirala'. Poročila sta se leta 1947, ona jih je štela 30, Rudolf pa 34. Kmalu sta si ustvarila družino, imela sta 4 otroke, danes pa nihče od njih ne živi več na Blokah, saj so si ustvarjali družine

ni bilo vode, morali hoditi po vodo na konec vasi, četudi je bril mraz. In tudi prali so v takem mrazu. Pravi, da ko je nesla »žehto« od doma pa do Čardne hiše, kamor so hodili po vodo in pral, je vse pomrznilo, take zime so bile. Potem pa si lahko mislite, kakšen napor je bilo delo v tako ledeno mrzli vodi.

Tako smo z gospo Ivano kar govorili in govorili o zanimivostih, ki jih je doživela, a ker je bila ura že krepko čez tretjo, smo se poslovili, kajti priče so se zanimive zgodbe na malem ekranu.

ALOJZIJA ZAKRAJŠEK

Nazadnje pa smo se podali še v krasno vasico, na Škufče, kamor smo šli 1. junija, saj je prav na ta dan praznovala Alojzija Zakrajšek. Vsem, ki še niste bili na Škufčem, priporočamo, da se enkrat sprehodite do te idilične vasi, ki spominja na kakšno toskansko vasico. Zanimivo pa je tudi to, da Alojzija s svojo sestro živi v hiši, ki je verjetno stara preko 300 let, ima pa še vedno slamnato

in računati. Računala je zelo rada, še raje pa je imela ročna dela. V šoli so se naučili krojiti, šivati in vesti – v tem je bila mojstrica. Alojzija pravi, da so imeli strogega očeta, ki pa je bil zelo talentiran in mu je uspelo, česar se je lotil. Neke zime, ko je bilo dosti snega, ni imela kolovrata, pa si je oče ogledoval nek tuj kolovrat, s katerim si je bila pomagala pri delu. Ko je prišel domov, ga je pričel izdelovati. Delal je vedno počasi, ampak dobro. In Alojziji je naredil kolovrat, ki ga ima še danes.

Kot mnogo Bločanov tudi Alojzija zelo rada pije belo kavo iz proje in cikorije. Pravi, da je to sedaj njena najljubša jed, in se nasmeji. A naj povemo še to, da si je mešanico za belo kavo nemalokrat pripravila sama doma. Naredi se jo tako, da rdečo peso olupimo in operemo, nato pa se sredica na drobno nariba in posuši. Sledi še obdelava v peči, kjer se naribano dodobra presuši in na koncu popeče oz. žge, za kar je potrebno kar nekaj spretnosti. Za dobro kavo pa je potrebno pražiti tudi ječmen in nato vse



Ivana Oražem

v Ljubljani, Celju in v Mariboru. Doma je bila tako kar velika družina, saj sta bili v hiši še teta Angela in mama. Tako je bilo nekdaj. Sedaj pa v hiši živi sama, vendar velikokrat dobi obiske, saj ima že mnogo vnukov in tudi pravnukov, zato ji ni dolgčas.

Ivana je pred leti imela težak pruh in je bila en mesec v bolnici. Pravi, da je bila tako slaba, da se vsak čudi, da je prestala to težko bolezen. Znaki bolezní pa se ji še danes poznajo, ker ni upoštevala nasvetov zdravnikov, da ne sme opravljati težjih del in vzdigovati težkih bremen. »Ja, kdu jih je slišou! Sm kar po svoje dajlala.« Ko smo povedali, da smo bili na obisku tudi pri Angeli Ponikvar, se je spomnila, da je bil tam nekdaj vinotoč, kamor je šel mož Rudolf po vino, ko je prestajala bolezen. Menda so imeli nek poseben refošk, ki je bil kot zdravilo.

Spominja se tudi časov, ko so bile zime še hude, mrzle in debele, in pravi, da ji dandanes niso nič kaj ljube. Tako so takrat, ko v hiši še

streho, notranjost pa je izjemno ohranjena in je tako rekoč pravi muzej. Vsi smo bili očarani, več pa na tem mestu o tej izjemni domačiji ne bom pisal, saj pripravljamo za naslednjo številko poseben članek.

Ko smo prišli na obisk, je Alojzija prav poskočila od veselja in s sestro sta se tako urno zavrtele, kot bi jih imeli dvajset. Nato pa smo sedli za mizo v hišo in pričel se je naš dolg pogovor, poln smeha, da so nam tekale solze, in tudi zapeli smo na koncu.

Doma je bilo devet otrok, rojena je bila kot peta. Za tedanje razmere so imeli kar veliko kmetijo, okoli devet repov je bilo v hlevu, vedno jata kokoši okrog hiše in pa kak pujs v svinjaku. Zato tudi ni bilo lakote in nemalokrat so imeli tri rihte za kosilo. Zjutraj pa vedno žgance. Šolo je obiskovala pri Sv. Duhu, v razredu je bilo okoli 30 otrok, šola pa ni bila kot danes, temveč so bili otroci različnih starosti kar v enem razredu. Najvažnejše je bilo, da so se naučili brati, pisati



Alojzija Zakrajšek

skupaj zdrobiti.

Alojzija je tudi prava zakladnica znanja o Bločanih. Kar iz rokava stresa, kdo je bil s kom poročen, koliko otrok je bilo pri hiši, kam so šli, pa to ne le za sedanje rodove, tudi za mnoge, ki so bili rojeni pred njo. In tako smo se v hipu zapletli v debato, kako je kdo s kom v »žlahti«.

In kako si danes krajša čas? Ko je v hiši, ji krajša čas radio. Posluša ga od ranega jutra do poznega večera. Najraje si nastavi radio Ognjišče. Tako zve vse pomembne informacije, v veselje pa so ji lepe pesmi, ki jih vrtijo. Vmes rada pomoli, saj pravi, da kaj pa naj drugega počne. In tako ji čas hitro mine. Televizije pa nima in je niti noče. Zupala nam je, da so ji jo hoteli pred leti prinesiti v hišo, vendar je ni hotela in je še danes nima. In je niti ne pogreša.

Vsem trem želimo obilo zdravja in veselih dni!

Miha Knavs

Kapelice na Blokah (II)

8. Kapelica v Velikih Blokah. V njej so lesen križ in kipa Žalostne Matere božje in Janeza Evangelista. Kapelica je na tem mestu stala že v prvi polovici 19. stol., o čemer priča oznaka v starem katastru iz tistega časa. V celoti je bila prenovljena 1993 (porušena in na novo pozidana) – blagoslovljena je bila 15. avgusta 1993. Ob obnovi je dobila tudi novo oltarno mizico s tremi reliefi Draga Koširja, rezbarja iz Sodražice: Abelova, Noetova in Abrahamova daritev. Kipi pa so delo rezbarja od Mahnetov in morajo izhajati še iz 19. stoletja.

9. Kapelica ob cesti v Velike Bloke. Ponovno je bila postav-

kip sv. Volbenka. Kasneje, nekaj pred prvo svetovno vojno, so vanjo postavili kip sv. Antona Padovanskega. Žal je bil kip leta 1997 ukraden. Kapelica je bila obnovljena 1982; ta letnica je napisana tudi v kartuši nad vrati – ta so podobno kot pri kapelici na Škrabčem le kovinska ograja. Lepa sta tudi kamnita klesana stebra ob vratih.

12. Kapelica v Topolu je največja od vseh na Blokah. Le v tej kapelici imajo v sodobnosti včasih tudi mašo. Posvečena je Mariji, na oltarju je njen lesen kip, ob straneh sta še dva angela. Kapelica je bila pozidana 1910. leta.



Kapelica na
Hribarjevem

ljena leta 1992, blagoslovljena pa 15. avgusta tistega leta. Stara kapelica se je bila podrla po drugi svetovni vojni – stala je namreč na brežini nad cesto; delno so bile krive širitve ceste in posledično spodkopavanja brega pod kapelico. Po drugi svetovni vojni je tudi izginil kip Marije iz kapelice – in bil po mnogih letih najden skoraj nepoškodovan v kraškem breznu pod Glino. Žal je kip septembra 1998 spet izginil iz kapelice ... Mogoče ga je tokrat odnesel kdo, ki bo znal z njim bolje ravnati kot tisti, ki ga je nekoč odvrigel v kraško jamo ... Kapelica je bila spet obnovljena jeseni 2006. V njej je trenutno manjši kip Marije.

10. Bahnetova kapelica na Volčjem. Posvečena je Lurški Materi božji. Postavil jo je po zaobljubi posestnik in trgovec z živino Franc Modic leta 1886.

11. Volčjanska kapelica pri koritu v bližini cerkve sv. Volbenka. Stoji nad vodnim izvirom. V globini kapelice se zbira voda, ki potem teče v korito, kjer so nekoč napajali živino. Po pripovedovanju domačinov je bil v kapelici nekoč



Oltarni podstavek je za kapelico v Velikih Blokah izdelal
Drago Košir



Kapelica ob cesti v Velike Bloke



Bahnetovo kapelico na Volčjem gospodar obnavlja



Volčjanska kapelica nad vodnim izvirom

Marijen kip za kapelico na Polšečem je izdelal Drago Košir



Kapelica v Topolu je največja.



Kapelica ob Erjavčevem mlinu

V TROJIŠKI ŽUPNIJI SO TRI KAPELICE

1. Pri križišču na Hribarjevem stoji kapelica, posvečena Mariji Pomočnici. Letnica nad vrati pove, da je bila postavljena 1931. Kratici OA in MP pomenita graditelja Antona Otoničarja in Petra Modica. Kapelica je nastala po zaobljubi. Otoničar (Centov) se je vrnil živ iz prve svetovne vojne, Modic (Bregarjev) pa po več letih, ko so mislili, da je že preminil, tudi, in sicer iz Amerike, kamor ga je zaneslo takoj po vojni. Marijin kip je delo domačega rezbarja iz cajnarskega konca. Kapelica je bila obnovljena ob asfaltiranju ceste oktobra 2000.

2. Od nedavnega je v tej župniji še eno manjše znamenje, ki bi mu lahko rekli kapelica – na Polšečem, na dvorišču hiše št. 3, stoji lesena kapelica, posvečena Mariji. Kip je delo rezbarja Draga Koširja iz Sodražice, nastal je pa po kipu Marije Romarice – to je bil kip, ki je iz Nazareta v Palestini

po vsem svetu potoval leta 2000. Umetnik je kip napravil iz lesa lipe, ki je zrasla na Polšečem. Znamenje je bilo blagoslovljeno leta 2000.

3. Pri nekdanjem Erjavčevem mlinu, na levem bregu potočka, ki teče ob cesti proti Cajnarjem, že v bližini Slugovskega, stoji kapelica, v kateri je do pred nekaj leti bil Marijin kip. Mlin formalno spada v vas Rožanče. Ker skrbniki kapelice ne živijo več v bližini, so kip umaknili na varno, sicer trdno pozidana kapelica pa je prepuščena času in vremenu.

France Ivančič

Dediščina bloških očetov

Orodje za obdelavo lesa pri Komnarjevih s Studenega

Domače obrti so imele v načinu življenja na podeželju, v trgih in mestih, do začetka 20. stoletja velik pomen, saj so ljudje sami izdelovali izdelke iz lesa za svojo uporabo ali za prodajo in si s tem olajšali ali koristno zapolnili vsakdan. Predvsem na podeželju je bilo dobro (predvsem pa ceneje), če je gospodar znal popraviti ali celo narediti kolo za voz, jarem za živino ali pa zobotrebec. Na Studenem, pri družini Stanislava Jakopina (po domače pri Komnarjevih), sem imela priložnost spoznati in popisati enega izmed skritih bloških zakladov – različno orodje za obdelavo lesa in lesene predmete, ki jih je izdelal pokojni Stanislav Jakopin starejši, uporabljala pa jih je seveda cela družina.

Oče g. Jakopina je bil večš kolarstva, saj je izdeloval kolesa in druge dele vozov, pa tudi drugo opremo v povezavi s prevoznimi sredstvi, kot so na primer jarmi različnih velikosti. Veliko truda je bilo vloženega predvsem v izdelavo koles, vendar ni nikoli zmanjkalo energije za kakšen dodatni ornament ali okrasni utor. S posebno oblikovano konico, ki je bila na sredini pritrjena na dva ročaja, je lahko kolar natančno zarisal linijo utorov. Nekaj dokončanih in nekaj nedokončanih koles, prislonjenih na hlev, dokazuje znanje in natančnost, s katero jih je izdelal pokojni oče. Kolarstvo danes velja za obrt v zatonu, saj je lesene vozove in druga podobna prevozna sredstva že pred desetletji zamenjala sodobnejša kmetijska mehanizacija in avtomobili.

S kolarstvom so povezane vse stopnje obdelave lesa, od podiranja dreves do finejše obdelave, kar se pozna tudi pri orodjih, ki jih hranijo pri Komnarjevih. Nepogrešljivo orodje pri obdelavi lesa so bile gotovo različne ročne žage,



Banka za vodo

Komnarjevi s ponosom pripovedujejo, da je pokojni oče znal sam narediti vse, kar je bilo iz lesa; od škafov in košev, do jarmov, žlebov in vozov. Kolarske obrti se je naučil sam, nekaj prijemov pa se je naučil tudi od svojega strica, ki pa je tudi bil samouk. Po leskov ali jesenov les je odhajal v Javornike, Slivnico in Jerulak, kjer je iskal les v želeni obliki – za vile rogovilaste veje, za »jermiček« pa ukrivljeno vejo. Po očetovi smrti so njegovo orodje shranili, obdržali so tudi veliko predmetov, ki jih je izdelal za časa življenja. Omenjeno orodje in predmete so mi z veseljem pokazali, mi zapuili njihova imena in uporabo. Nekatere večje predmete, za katere je zmanjkalo prostora, pa so že prodali zbiralcu starin v Ribnico.



Naprava za izdelavo zobotrebecv in »foučki« različnih oblik ki so se razlikovale tako po obliki kot po velikosti. Da so bili zobje na žagi pravilno razporejeni, so si pomagali s posebnim kladivom, katerega železna glava je na obeh straneh enaka. Za grobo obdelovanje lesa se je uporabljalo sekiro imenovano »žatlaka« s kratkim ročajem in dolgim težkim rezilom. »Vinkəl« in »ubəlči« različnih velikosti so hitro in učinkovito zgladili leseno površino katerega koli predmeta. Za pravilne mere in razmerja na predmetih je bilo potrebno uporabljati poseben označevalec z železno konico, ki je v les narahlo zarisal pravo linijo. Med zanimivejša orodja nedvomno spada »oturnək«, s katerim si je Komnarjev pokojni oče pomagal pri izdelavi utorov pri dnu škafov in drugih lesenih posod. Poleg »ənečke«, lesene posode, s pomočjo ka-

Pripomoček za
označevanje okrasnih
utorov na kolesu za voz



Kolesa za voz in zakon-
ca Jakopin



Mesto uporabe »otur-
naka« pri lesenem
škafu



Manjši svedri za vrtanje
lesa



Demonstracija vrtanja
luknje v »jermiček« z
največjim svedrom (45
mm)



tere so ločevali žito od plev, imajo pri hiši še številne pletene košare, lesene škafe, rešeta in banko za vodo, v kateri so s seboj na delo v bolj oddaljenih krajih nosili vodo.

Orodje, s katerim je pokojni oče največ rokoval, so prav gotovo svedri za les v različnih velikostih. Največji sveder je imel 45 mm debeline, najmanjši pa 4 mm. Lesena držala in zaščitne svedrov je oče izdelal sam, vse železne dele od svedrov do okovja pa so izdelali pri sorodnikih v Grahovem, po domače Pri Jernejčku. Največji sveder s 45 mm je bil na primer uporabljen pri izdelavi jarmov oz. »jermičkov«. Včasih so namesto svedrov uporabljali »vinto«, ki je skoraj v celoti železna.

Med starim kmečkim orodjem so se našli tudi pripomočki za klepanje kose, »pralce«, ki so jih včasih uporabljali na primer za čiščenje pluga, danes pa gospodinjci Mariji še vedno dobro služijo na vrtu, dleto in klešče za urejanje kravjih parkljev ter orodje za dolbenje žlebov. Ker včasih trgovine niso bile odprte vsak dan, pa tudi zime niso bile skope s snegom, so se Bločani pogosto zatekali k opravičilu, s katerim so si krajšali čas. Tako kot marsikje drugod so tudi pri Komnarjevih izdelovali zobotrebce, kar dokazuje lepo število »foučkov« in posebna naprava za delanje trsk.

Pogled na zgornje nadstropje skednja je odkril najbolj zanimivo napravo od vseh prej omenjenih, ki je ne srečamo prav pogosto, je pa kljub starosti še vedno uporabna. Na »rzevnem« stolu se da z lahkoto, kot je pokazal g. Jakopin, oblikovati oz. »ošpičiti« »prajtlo« za fižol. Zasnova »rzevnega« stola je dokaj preprosta, saj spominja na klop z lesenim mehanizmom, ki ga dopolnjuje majhen »feder«, ki povezuje gibljivi pokončni del s statičnim. S pritiskom lesenega pedala z desno nogo zgornji del fiksira vejo, ki se jo dalje oblikuje s »foučem«. Tovrstna naprava je edinstvena in vesela sem, da jo, tako kot večino drugega orodja in naprav, pri Komnarjevih še vedno znajo uporabljati.

Dobro ohranjenih je tudi dvanajst listnatih košev, ki jih je tudi izdelal oče g. Jakopina. Kot je pojasnila ga. Jakopin je bilo košev dvanajst, ker so se v takšnem številu ravno prav prilegali vozu. Koše so napolnili s steljo, jih naložili na voz in prepeljali na dom.

O spretnosti pokojnega očeta g. Jakopina pričajo orodja in predmeti na skoraj vsakem koraku pri Komnarjevih na Studenem. Doma je, bilo včasih narejeno vse od »bətou«, brezovih metel, »mirtənge«, vil in »jermičkov«, do »štirne« in vedra za dvigovanje vode. O kašči, ki je stala na mestu, kjer je danes skedenj, so ostala le še lesena vrata, ohranjena pa je »štirna«, iz katere so v preteklosti črpali vodo. Danes je oskrba z vodo zagotovljena skozi celo leto, zato »štirna« ni več v uporabi.

Vsako orodje ali predmet na svoj način priča o znanjih in veščinah svojega gospodarja ter nas spominjata na življenje na Blokah v preteklosti. Kljub temu, da se večina omenjenih predmetov več ne uporablja vsakdan, pa g. in ga. Jakopin za vse veta, za kaj in kako se uporabljajo. Upam, da vedenje o »foučih«, »vinklöh« in »rzevnem« stolu ne bo še tako hitro utonilo v pozabo. Naj omemba drobca naše bloške dediščine, ki smo ga odkrili na Studenem, vzpodbudi slehernega Bločana, da bo pobrskal po podstrešju ali v temnih kotičkih skednja. Če bo tam našel kakšno zanimivo orodje ali napravo, naj je ne zavrže, ampak jo ohrani. Komnarjevim s Studenega se najlepše zahvaljujem, da so bili pripravljeni del svojega zaklada deliti z drugimi.

Simona Govednik

Zvonovi

*Če so harfe in trombe
nebeška glasbila, potem
so zvonovi in orgle
zemeljska glasbila. (F-
M,D)*



*Zvon je spodaj odprto in razširjeno votlo večinoma kovinsko
telo, ki ob udarcih, trkih s kembljem (žvenkljem, valjem,
nibalom) v notranjosti in s kladivom (kovinskim in lesen-
im) po zunanosti daje močne zveneče glasove. Zvonovi
zvonijo, bijejo, donijo, bučijo, odmevajo, se razlegajo po ...
tako so zapisali dobri poznavalci slovenskega knjižnega jez-
ika.*

Stoletne izkušnje zvonarjev, naravne okoliščine in lastnosti zvonov so fiziki s pomočjo matematičnih orodij natanko zapisali v akustičnih enačbah.

Za nas pa zvonovi zvonijo in naznanjajo različne prilike; veselje, žalost, prošnjo, vabilo, strah, opozorilo, čas, čast, lahko so glasbilo ... skratka, iz zvonjenja zvonov lahko razberemo različne informacije. Ne smemo pozabiti, da so bili v začetku 15. stoletja prvi pojavi razširjanja informacij po slušni poti prav v cerkvenem zvonstvu, po vidni poti pa v sistemu kresov na vidnih vrhovih za opozorilo pred bližajočim se zakletim sovražnikom kristjanov, Turki.

Kdaj so se pojavili prvi zvonovi ni znano, vendar pa so strokovnjaki z zvonarskega področja mnenja, da so se prvič pojavili na Kitajskem za časa vladanja cesarja Hoang-Tia, ki je živel okoli leta 2264 pred Kristusom. Verjetno je prav on prvi ukazal izdelati zvonove. Hebrejci so tudi zelo zgodaj poznali zvonove, saj so jih izdelovali že na svojih potovanjih po puščavi. To pripoveduje sv. pismo. Hebrejci so se naučili izdelovati zvonove od Egipčanov. Tudi Rimljani so poznali zvonove. Cesar Avgust je ukazal izdelati veliko število zvonov za Kapitelj, enega izmed sedmih rimskih gričev, kjer je stal Jupitrov tempelj. V tem času so prodajalci v Rimu vabili z zvonovi kupce na trg, kjer se je prodajalo predvsem žito. Rimljani so z zvonjenjem naznanjali čas zborovanja, kristjanom pa so v tem času zvonovi naznanjali čas vrnitve na njihove domove. V času rimskega preganjanja kristjanov pa je bilo zvonjenje strogo prepovedano. Zagotovo pa so Grki začeli zvonove uporabljati zelo pozno, šele okoli leta 865, prej pa so navadno uporabljali kovinske plošče, po katerih so tolkli s kladivi in naznanjali čas zborovanja, kot prvi so naznanjali službo božjo ter opozarjali popotnika, ki je šel v puščavi. To delajo menihi na gori Athos še danes. Ne ve se natančno, kdaj so začeli uporabljati zvonove v evropskih deželah. Večina poznavalcev meni, da je nolaški škof Paulin (kasneje proglašen za svetnika) leta 431 dal v stolni cerkvi v Noli izdelati zvonove, ki so služili predvsem v cerkvene namene.



Zvon iz leta 1355 je žal počen

ZVONARSKA ZGODOVINA

Vse do 8. stoletja so zvonovi služili predvsem za posvetne dejavnosti, zelo redko za liturgično dejavnost. Šele v 8. st. so zanesljivo začeli zvonove uporabljati v cerkvene namene in zato so začeli graditi prve zvonike poleg cerkva. Zvonove so dvignili v zvonik in s tem omogočili večjo in daljšo slišnost po okolici. Do takrat pa so kovinske plošče in zvonove obešali na vzvišene prostore ali na visoka drevesa.

Leta 770 je dal papež Štefan III. (94. papež po vrsti, papeževal je od leta 758 – 772, pozneje je bil proglašen za svetnika) postaviti zvonik poleg bazilike sv. Petra v Rimu, vanj pa obesiti kar tri zvonove.

V 11. st. je kralj Robert naročil za katedralo v Orleansu (Francija) pet zvonov, najtežji je tehtal 2600 kg, zanesljivo je bil rekord tistega časa.

Proti koncu 15. st. pa so začeli izdelovati večje in težje zvonove in jih v cerkvah redno uporabljati. Zvonove so najprej blagoslovili dvakrat, in sicer prvič tedaj, ko je bil izdelan, drugi blagoslov pa so podelili, ko so zvon potegnili v zvonik. Pozneje so obred blagoslova popravili; zvon so umili s krstno vodo in mu dali ime kakšnega svetnika – zavetnika, kot je to v navadi pri krstu. Blagoslov je bil torej podeljen samo enkrat in se je ohranil do danes.

IZDELAVA ZVONOV IN DELO ZVONARJEV

Zvonove se uliva. To delo opravljajo zvonarji. Prvi zvonarji so bili stanovsko najbolj cenjeni in spoštovani mojstri, kajti znanost zvonarstva se je rodila le iz izkušenj teh mojstrov. Stari zvonarji so svoje izkušnje zaupali le svojim mlajšim potomcem, zato so ostale stoletja skrivnost v isti rodovini. Proti koncu 16. st. in pozneje je zvonarska znanost napredovala v taki meri, da so zvonu lahko določili osnovni glas – ton. Spoznali so, da je višina vsakega tona odvisna od velikosti oboda zvona, njegove debelosti, zmesi in sestave posameznih delov zvona, skratka od metalurgije in geometrije zvona. Danes je fizikalna znanost razvozla vse skrivnosti akustike in harmonije zvonov. Fizikalna spoznanja so zapisana v zapletenih matematično-fizikalnih izrazih, ki v končni fazi dajo današnjemu zvonarju v preprosti obliki potrebne količinske in kakovostne vrednosti za ulitje zvona. Danes lahko zvon že vnaprej, uglasimo na željeni ton.

V otroški dobi zvonarstva so zvonarji zvonove ulivali na samem mestu ali pa zelo blizu mesta, kjer bi morali viseti. Zvonarji so se ustavljali s svojimi pečmi na pokopališčih ali blizu cerkva, kajti prevažanje težkih zvonov je bilo sila težavno. Vedeti moramo, da ni bilo dobrih cest, prekopov ali železnic. Svoje domačije so zvonarji zapuščali na pepelnico sredo in se vračali ob vseh svetih. Hodili so od cerkve do cerkve, od samostana do samostana. V samostanih so jih posebno cenili. Medtem ko so se njihovi modeli sušili, so zvonarji hodili na lov ali pa so ribarili v samostanskih ribnikih. S sabo so imeli tudi vse priprave, ki so jih potrebovali: kompas, mera za zvonove, matrice za črke in okraske zvonov, škripčevje, zvonarska vijačna dvigala, sisteme vzvodov ... Njihovo delo je bilo končano, ko je zvon po krstu visel v zvoniku. Sveto zvonarsko pravilo namreč pravi, da mora zvonar zvon v zvoniku »umestiti« in »inštalirati«. Po smrti zvonarja pa so vse te priprave in znanje podedovali sinovi ter z njimi nadaljevali svoje delo na skoraj isti način kot njihovi predniki. Šele v 19. st. se je tak način zvonarjenja preselil v zvonarske tovarne. Zvonarstvo postane zelo cvetoča metalurška obrt. Stari metalurgi, zlasti pa zvonarji, imajo svoje zavetnike: sv. Elija, sv. Huberta, sv. Antona puščavnika in sv. Paulina Naloškega škofa, ki naj bi prvi vpeljal v redno uporabo zvonove v katoliško cerkev.

Najboljša snov za ulivanje zvonov je zmes cinka in bakra – bron, in sicer v razmerju 75 do 80 delov bakra in 20 – 25 delov cinka. Sestava zmesi zelo vpliva na harmonijo zvona.

ŠE NEKAJ UTRINKOV IZ ZVONARSTVA

Papež Sabinijan (65. po vrsti, ki je papeževal od leta 604 – 606) je leta 605 ukazal, da se čas naznani z bitjem zvona,



Zvon iz leta 1385 še vedno poje

kjer zvonove imajo, da se tako nikdar ne zamudi »horare canonice«.

Ko je vojskovodja Klotar leta 610 oblegal mesto Sens, so v mestu začeli zvoniti zvonovi. On in njegovi vojaki, nenavajeni zvonjenja, so se tako prestrašili, da so obleganje mesta opustili.

Kapitalni zvonovi so danes v zvonikih bazilik in katedral v Zahodni Evropi: v Franciji, Belgiji, Nemčiji, Angliji, Portugalski, Španiji, Italiji in Avstriji, njihova masa pa znaša med 10 in 23 tonami.

Največji zvon na svetu so ulili leta 1733 v Rusiji. Kralj zvonov imenovan ima kapitalne izmere; visok je 7 metrov, premer osnovne ploskve meri 7,66 metra in tehta 246 ton. Pri ulivanju je nastal požar v livarni, na spodnjem robu se je ob tem utrgal večji kos zvona. Danes se ta zvon nahaja na granitnem podstavku na enem največjih trgov na svetu v Kremlju v Moskvi kot muzejska zanimivost.

Veliki zvonovi, ki so nameščeni na posebnih hrastovih blazinah, zvonijo zelo poredko ob izrednih priložnostih, kajti njihovo gibanje in glasnost povzroča napetostne momente v materialu zvonika in drugih okoliških objektih, ki so z zvonikom v neposrednem stiku. Te napetosti, ki se nabirajo

v materialu v daljšem časovnem obdobju, lahko povzročijo težke poškodbe objektov.

Slovenci smo izumili posebno umetnost petja zvonov – pritrkavanje, klenkanje, trijančenje ali nabijanje. To je svojstven način zvonjenja, ki s svojo ubranostjo še dodatno pripomore k prazničnemu vzdušju ob žegnanju, ob velikih praznikih ali pa ob pomembnih obiskih visokih cerkvenih dostojanstvenikov. Pri klenkanju zvonovi mirujejo, pritrkovalci pa s pomočjo posebne priprave gonijo kemblje, ki udarjajo ob robovih zvonov in pojejo čudovito melodijo.

Obe svetovni vojni vihari v tem stoletju sta zvonovom zadali težke udarce. Prva svetovna vojna je zvonove uporabljala v orožarski industriji, druga svetovna vojna pa ... Zaradi požiga zvonikov so številni zvonovi popadali na tla in se razbili. Težko denarno in materialno stanje ljudi in države po vojni, počasna izdaja državnih obnovitvenih dovoljenj in še veliko drugih lokalnih nepravil je botrovalo, da so se morale mnoge cerkve zadovoljiti s cenejšimi železnimi zvonovi. Proces obnavljanja cerkva, zvonikov in nabava novih zvonov traja še danes, vendar mnogo bolj ugodno.

Zvonovi so zaupani cerkvenim oskrbnikom – mežnarjem. Ti so vsak dan ročno zvonili jutranje, opoldansko in večerno zvonjenje, ob posebnih priložnostih pa so še dodatno zvonili. Danes, ko ljudje »nimamo več časa«, pa zvonjenje za nas opravi elektrika. Zelo redki so mežnarji, ki še danes ročno s prefinjeno strokovnostjo in lepoto vlečejo za vrvi s »cugli«.

V večini evropskih cerkva zvonijo zvonovi redno trikrat dnevno. **Jutranje zvonjenje** izhaja iz adventnega časa, časa duhovne in zunanje priprave na božič. Glavna duhovna priprava poleg posta in spokornih del je bila obiskovanje jutranjih maš zornic, svitanic, jutranjic ali zlatih maš. Zvonovi so še pred svitanjem vabili ljudi k tej maši. Danes jutranje zvonjenje oznanja začetek svetlega dne.

Opoldansko zvonjenje spominja na zmago nad Turki. V začetku junija 1683. leta so se pred Dunajem nakopičile močne turške in madžarske vojske in začele napad v trdnem prepričanju, da končno zavzamejo Dunaj. Po trimesečnem srditem obleganju in uporabi najsodobnejšega orožja tedanjega časa je bil 12. septembra dopoldan položaj oblegancev iz ure v uro slabši in že je kazalo, da bo največja in do tedaj še nepremagana evropska trdnjava vendarle padla. Točno opoldne pa je oblegancem prišel na pomoč poljski kralj in s skupnimi močmi so komaj premagali napadalce.

Večerno zvonjenje pa naznanja skorajšnji konec svetlega dela dneva, naznanja konec dela in vabi ljudi na domove k večerji in počitku. Vsa tri zvonjenja pa so angelova češčenja Marije.

Nekaterim pa pomeni večerno zvonjenje spomin na veliko pomorsko bitko med združeno evropsko vojsko in turško vojsko. Zvečer 7. oktobra 1571. leta se je začela velika pomorska bitka pri Lepantu, kraju blizu Korintske ožine, kjer se Evropa približa Aziji. Zahodna vojska je potopila 50 turških galej, osvobodila 12000 sužnjev, tretjina turških ladij pa je vendarle ušla. V zahvalo za zmago nad Turki je papež Pij V. prosil, da po celem svetu molijo rožni venec. V spomin na to zmago in papeža Pija V. (225. papež, papeževal je od leta 1566 do 1572, kasneje je bil proglašen za svetnika) praznujemo praznik rožnenske Matere božje vsako leto prvo nedeljo v oktobru.

Manfred Deterding

Uspehi in tekmovanja v letošnjem šolskem letu

Učenci pridobljena znanja pri rednem pouku in dodatnem delu preizkusijo na različnih tekmovanjih. Tudi letos so učenci naše šole sodelovali na mnogih tekmovanjih: iz matematike, fizike, kemije, logike, zgodovine, slovenskega in angleškega jezika, vesele šole,

angleške in slovenske bralne značke ter na različnih športnih tekmovanjih. Prve stopnje, tako imenovanega šolskega tekmovanja, se je udeležilo povprečno 35 % učencev naše šole. Uvrstitve na regijska in državna tekmovanja pa so omejene in odvisne od dosežkov učencev.

V letošnjem šolskem letu smo bili zelo uspešni pri matematiki in fiziki, saj je učenec 8. razreda, Matej Drobnič, na obeh področjih dosegel zlato priznanje.

Uspešna sta bila tudi Jan Ponikvar, učenec 5. razreda, in Mihaela Drobnič, učenka 4. razreda, na tekmovanju iz vesele šole sta postala državna prvaka.

Zadnja leta veliko skrb posvečamo nadarjenim učencem in jim poskušamo ponuditi nekaj več znanja na različnih področjih. Zato organiziramo popoldneve z različnimi vsebinami, npr.: glasba, šport, matematika, tuj jezik, likovno ustvarjanje ... Učenci, ki se za obisk takih delavnic odločijo, so z njimi zelo zadovoljni.



Matej, Jan in Mihaela

Starši v šoli

Tudi letos sem v šolo povabila starše, da vidijo in doživijo, kako se učijo njihovi otroci.

Starše sem posedla na male stolčke, k malim mizicam. Bili so drugi, ne več in ne manj. Sodelovali so pri improviziranem pouku, računali, sestavljali zgodbe, peli, igrali na male instrumentke, ses-

tavljali spremljave, risali in reševali razne druge naloge. Ugotovili so, da je učenje danes pravzaprav zelo zabavno. Po srečanju so razumeli, kakšne naloge imajo otroci in kako se jih je najbolje lotiti. Tako, kot so se tega dne naučili v šoli ...

Petja Ilejšič



Naloga je bila težka

Na šoli se zavedamo, da je znanje veliko bogastvo. Prizadevamo si, da bi si ga učenci naše šole nabrali čimveč.

Učenkam in učencem čestitamo za uspehe, ki so jih dosegli v tem

šolskem letu, tako pri rednem delu kot tudi na različnih tekmovanjih.

*Ravnateljica Milena Mišič,
učiteljice in učitelja
OŠ Toneta Šraja Aljoše*

Dvojčici

PREDEN NAM UIDEJO IZ ŠOLE, SMO JU ŠE ZA TRENUTEK ZMOTILI PRI PRIPRAVI VALETE.



Prav imate, Maja in Nina Knavs iz Raven. Maja se je odločila, da bo prehitela Nino v rojstvu na dan 13. 11. 1992. Obe sta v en glas povedali, da je bil to petek, ki je od takrat vedno njun srečen dan.

Obe sta ljubiteljici živali, posebno so se jima priljubili konji.

Ali imaš kakšne privilegije, ker si za pet minut starejša?

Maja: Ne.

Nina: Ima, ima. Pa še veliko. Na primer, ko se usede pred računalnik, zna braniti pravice starejše sestre.

Kako si razdelita delo doma?

Maja: Opravila, ki čakajo zunaj, so moja.

Nina: Pospravljanje po hiši pa je moje.

Oblačila večkrat zaznamujejo dvojčke, da jih že od daleč spoznamo. Kako je to pri vaju?

Maja: V zgodnjem otroštvu sva bili vedno enako oblečeni. Nina je eno obdobje vedno jokala, če je morala obleči enake obleke kot jaz.

Nina: Z odrasčanjem spoznavava, da imava drugačne želje pri nakupovanju oblačil.

Ali vaju družijo isti interesi in hobiji?

Maja, Nina: Rada jezdiva konje. Seveda pa tudi poskrbiva zanje, tako da jih redno krtačiva in hraniva.

Vajino osnovno šolanje se zaključuje. Kakšne načrte imata za nadaljnje šolanje?

Maja, Nina: Vpisali sva se na Šolski center za ekonomijo in telekomunikacije, Ljubljana, smer ekonomski

tehniki.

Ali si pomagata, če se pojavijo težave pri učenju?

Maja: Vedno mi gre pri učenju malo boljše.

Nina: Želim se sama učiti.

Kako zgledajo vajini prepiri? Ali se mogoče sploh ne prepirata?

Maja: Joj, joj, veliko jih je.

Nina: Najbolj me razkuri, če me ne pusti k računalniku.

Sta v letih, ko se začnejo mladi ozirati po simpatijah. Ali je že kakšna simpatija na vidiku?

Maja: To pa ni za javnost.

Nina: Ne komentiram.

Maja in Nina sta bili iskrivi sogovornici, vendar vsega nismo smele zapisati. Smo se pa med intervjuvanjem zabavale in se jima od srca nasmejale.

*Klavdija Kraševac, Eva Modic,
Martina Kočevac*

Ob zaključku osnovne šole

Dragi devetošolci

V juniju 2007 zaključujejo osnovno šolo: Olivera Angelova, Alen Doles, Ana Hiti, Nina

Hrbljan, Janez Intihar, Danijel Ivančič, David Ivančič, Ana Jakopin, Maja Knavs, Nina Knavs,

Vito Kotnik, Žan Kranjc, Rok Kraševac, Kristjan Lavrič Cascio, Tomaž Rot, Jaša Strman, Maja



Letošnji osmarji; oprostite, devetarji

Zakrajšek, Uroš Zakrajšek, Florjan Žgajnar.

Štiri leta smo skupno iskali prave poti med šolskimi in čisto vsakdanjimi zadregami. Z veliko podporo vaših staršev smo uspeli prikrmariti do zadnjih šolskih dni, ko se poslovljate od domače šole, učiteljic in učiteljev in seveda mlajših vrstnikov. Z velikim zaupanjem v vaše prave odločitve me je navdala izbira vaše vodilne misli ob zaključni prireditvi:

Če smo obrnjeni v pravo smer, je vse, kar moramo storiti, to, da hodimo naprej.

Na vašo pot v svet z zaupanjem gledajo tudi vaši starši, učiteljice in učitelji in seveda Bločani. Vsi pričakujejo, da se vrnete veseli, izobraženi, predvsem pa poštenu odrasli ljudje. Spomnite se na to, kadar boste stali pred težkimi odločitvami, saj vam bo to pomagalo izbrati pravo smer.

Želim vam, da bi vedno izbirali pravo smer, vse težave na poti pa pogumno premagovali.

*Vaša razredničarka:
Andreja Mestek*

Velikonočne delavnice v prvem in drugem razredu

Na kaj pomislite ob besedah prazniki in praznovanje? Na druženje s prijatelji? Praznične jedi? Izlet v naravo? Čas, ko se lahko bolj posvetimo družini? V šoli smo pomislili na petje, ples in oblikovanje prazničnih okraskov.

V začetku meseca aprila smo

praznovali veliko noč. Prvošolčki in drugošolčki z učiteljicama smo se odločili, da pripravimo nastop za starše in velikonočne delavnice. Učenci so se predstavili s petjem, plesom, deklamacijami in izštevankami. Po nastopu so se vsi nastopajoči in njihovi gostje udeležili še velikonočnih delavnic.

Okrasili so velikonočno jajce, izrezali in okrasili velikonočnega zajčka, oblikovali ljubkega piščančka in pobarvali mavčni okrasek za velikonočni šopek. Otroci so bili zelo navdušeni. Vsi so želeli narediti prav vse izdelke. Starši so otrokom spretno pomagali pri rezanju in lepljenju.

Podobne aktivnosti bomo v šoli gotovo še pripravili, saj so dobro sprejete tako pri otrocih kot tudi pri starših. Ko bomo naslednjič praznovali, se zopet srečamo! Velja?

Učiteljica Helena Šivec



Ustvarjanje v podaljšanem bivanju

Mozaik iz ostankov keramičnih ploščic

Skupaj z učenci smo od doma ali prijateljev, pa tudi iz trgovin, kjer prodajajo keramične ploščice, v šolo prinesli ostanke ploščic vseh mogočih barv. Hišnik nam je narezal tanke lesene podloge različnih velikosti. Nato smo se lotili dela. Učenci so si zamislili motiv in v skladu z njim izbrali dimenzijo lesene ploščice. Nanjo so s svinčnikom narisali risbo ali skico. Odbrali so ploščice, ki so jih potrebovali pri svojem ustvarjanju in jih na robniku zelenice s kladivom razbili na ustrezno velike delčke. Z lepilom za les so jih

pritrjevali na podlago. Razbijanje, predvsem pa lepljenje majhnih koščkov natančno enega poleg drugega, upoštevanje ozke figurice, je bilo zelo zamudno in natančno delo. Stvaritve nekaterih učencev so bile po celotni ploskvi zapolnjene, nekatere pa le delno. Sledila je še zadnja faza ustvarjanja: fugiranje. Eden od učencev je z leseno kuhalnico zmešal fugirno maso v primerno gosto zmes, ki so jo učenci nanесли na posušen mozaik in s staro bančno kartico natančno razporedili med fugice in ostali prazni prostor. Z vlažno gobico so

odstranili odvečno maso in očistili okvir ter izdelek dali sušiti. Hišnik nam je na zadnjo stran mozaikov pritrdil kaveljčke in pomagal pri postavitvi razstave na šolskem hod-

niku in stopnišču, kjer vam bo na ogled do konca šolskega leta.

Vabljeni!

Učiteljica Barbara Širaj



Špelca Lavrič (4. r.) in Alin Stefany Kramar (3. r.) vztrajno sestavljata mozaik.

Utrinki iz 5. a

DEBELI RTIČ

Septembra smo se z učenci 5. razreda poslovili od staršev in za en teden odpravili na Debeli rtič. Tam smo se učili plavati, se zabavali, učili in pogovarjali. Tam mi je bil najbolj všeč gusarski dan. Takoj zjutraj smo se odpravili na bataljon A, kjer smo tudi bivali. Tam nas je čakalo pismo. Razdelili so nas v skupine po pet. Reševati smo morali razne naloge, zvečer pa nas je obiskal gusar. Kmalu se je zvečerilo in vsi smo veseli odšli spat.

Eva Premrov

JURE IVANUŠIČ

Imeli smo pouk, ko so nas prišli poklicat, naj gremo v telovadnico gledat Jureta Ivanušiča. Vsi smo se razveselili, ko smo ga videli na odru. Pripovedoval je šale, igral na klavir, povedal, kako je glasba prišla na svet. Bili smo kar malo žalostni, ko je odšel domov.

Jaka Komidar

PREDSTAVA KEKEK

Bili smo v mladinskem gledališču. Nekateri sošolci so metali na oder balone. Drugače pa mi je bila predstava zelo všeč, saj je bila zame zelo poučna in tudi hecna.

Od igralcev mi je bil najbolj všeč bedanec.

Jan Kraševac

BISTRA

V tem šolskem letu smo šli tudi v Bistro. Tam smo si ogledali, kako so v preteklosti šivali oblačila. Spletni smo si tudi zapestnice.

Boris Hiti

TEK OKOLI CERKNIŠKEGA JEZERA

V soboto, 2. 6. 2007, smo nekateri učenci 5. r. šli na tek okoli Cerkniškega jezera. Nekateri so tekli, drugi so šli samo na pohod, eni pa so ostali doma. Tam je bila dobra hrana, glasba in še marsikaj drugega.

Katja Kranjc

POSTONJSKA JAMA

V ponedeljek, 4. 6. 2007, smo šli z razredom v Postonjsko jamo. V Postonjski jami smo videli Špagetarsko jamo, Belo jamo in Črno jamo. V Postonjski jami je bilo veliko turistov. Vozili smo se tudi z vlakom in videli človeško ribico.

Katja Kranjc

Povabilo v poletno šolo tujih jezikov

Ne učimo se za šolo, temveč za življenje

S pravimi odločitvami v mladosti vplivate na svojo prihodnost – učite se tujih jezikov. Zato izkoristite 7 počitniških dni in se učite španščine, nemščine, angleščine, italijanščine ali francoščine.

Poletna šola bo potekala 7 × 3 šolske ure, vsak dan, skupaj 21 ur. Pouk bo potekal dopoldan od 09:30 – 12:00 ali popoldan od 16:00 – 18:30.

Cena tečaja je 58,00 €. Razliko do polne cene (87,00 €) bodo za otroke svojih uslužbencev prispevala podjetja: Kovinoplastika Lož d.d., Dynacast Lož d.o.o., Ydria Motors d.o.o. in Novolit d.d. ter za otroke svojih občanov občine: Cerknica, Bloke, Loška dolina ter Jezikovna šola Ars Palada Tišler k.d.

Pouk bo potekal v Markovcu, Cerknici in na Rakeku. Terminii bodo vsak teden od 2. julija do 2. septembra 2007.

Zaradi organizacije tečaja prosimo starše, da (če se boste skupaj z otrokom odločili za obisk poletne šole) pošljete prijavo do 25. junija, na naslov: Ars Palada Tišler, Hram izobraževanja, umetnosti in kulture k.d., Markovec 1B, 1386 Stari trg pri Ložu ali na e-mail naslov: jezikovna.sola.tisler@gmail.com ali pa pokličete na telefon: 01/705 89 50 ali 041/799 771.

Darija Tišler, prof.



Diplomirali sta

PONOVNO SE JE IZKAZALO, DA SO BLOŠKA DEKLETA PRIDNA. TOKRAT VAM PREDSTAVLJAMO DVE SVEŽI DIPLOMANTKI, SIMONO GOVEDNIK OD FARE IN ANO KOMIDAR S HUDEGA VRHA.

Simona Govednik je diplomirala na Filozofski fakulteti v Ljubljani, smer Etnologija in kulturna antropologija. Pri diplomski nalogi se je ukvarjala z vampirji, svoje delo Podoba vampirja v folklori in računalniških igrah pa je zagovarjala 29. marca 2007.

Ana Komidar pa je diplomirala na Ekonomski fakulteti v Ljubljani, Visoka poslovna šola, smer za podjetništvo. V diplomski nalogi se je ukvarjala z domačim podjetjem, naslov diplome je Sistem kakovosti na primeru podjetja Kovinoplastika Lož d.d. Delo je zagovarjala 9. maja



Simona pravi, da je bil študij odličen in je neznansko uživala, še najbolj pa ji je bila pri srcu mitologija in folklor. Pravi, da pri študiju dobiš širok vpogled na medije, družbo ... in da je super, ker se ukvarjaš z ljudmi in ne toliko s statistiko kot na primer pri študiju sociologije. Trenutno išče zaposlitev. Če bi bila možnost, bi prišla tudi na Bloke, naslednje leto pa bo najverjetneje vpisala magisterij in se prijavila na mesto asistentke na fakulteti.

letos. Ana pravi, da je na fakulteti dobila ogromno poznanstev in da ji to pri študiju največ pomeni, ter seveda to, da si kot študent zelo svoboden in imaš več časa za razne dejavnosti. Za nadaljevanje študija se ni še dokončno odločila, trenutno pa je zaposlena. Pravi, da zaposlitve v domačem kraju niti ni iskala, saj glede na ponudbe delodajalcev verjetno ne bi dobila delovnega mesta s svojo izobrazbo.

Čestitamo!

Miha Knavs

Pet let kluba BOŠ



V soboto, 28. aprila 2007, je bilo v BOŠ-u svečano. Ob zvokih harmonike izpod prstov Boruta Morija smo praznovali 5-letnico našega študentskega kluba. Občinstvo, v katerem je bilo staro in mlado, je virtuoza nagradilo s stoječimi ovacijami. Ob tej priložnosti smo v galerijiBOŠ odprli tudi stalno klubsko zbirko naslovljeno Obrazi BOŠ-a (pogledate jo lahko tudi na internetu: galerija.klub-bos.si) in se z grafikami Božidarja Strmana - Miša zahvalili sponzorjem in podpornikom kluba, ki omogočajo naše delovanje.

Fokus: Notranjska 007

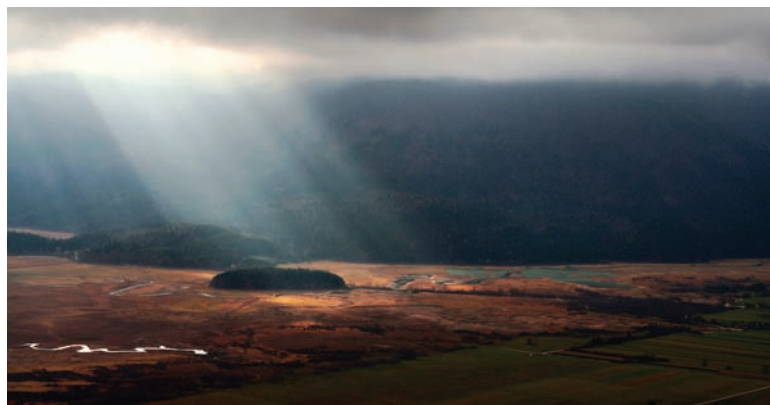


Foto: Žiga Šparemblek

V galerijiBOŠ smo gostili razstavo Fokus: Notranjska 007. Fotografije so nastale v okviru 3. natečaja Notranjsko-kraških novic, katerega zmagovalec je bil Bločan Žiga Šparemblek.

MP SERVIS

Marjan Peterlin s.p., Dolščaki 10a, 1314 Rob

GOSPODINJSKIH APARATOV

Electrolux

ZANUSSI

Candy

gorenje

tel.: 01/7881-456 mobi: 051/648-783

Predavanje o Križni jami

Matej Kržič, profesor geografije in zgodovine ter predsednik Društva ljubiteljev Križne jame, je spregovoril študentom v klubuBOŠ in občanom Blok v dvorani pri Fari o lepotah Križne jame in problematiki, ki se pojavlja ob graditvi čistilne naprave pri Fari.



Okronala sta ljubezen

V NAJLEPŠEM MESECU, MESECU LJUBEZNI, STA SI OBLJUBILA VEČNO LJUBEZEN IN ZVESTOBO BLOČANKA JANA ORAŽEM IN NJEN IZVOLJENEC ROBI LOVRENČIČ IZ NOVEGA MESTA.

»Z Robijem sva se spoznala pred sedmimi leti, ko sva s Primožančevo Janjo iz Nemške vasi odšli na krajši oddih na reko Kolpo k njenemu prijatelju, sedaj že možu. Po zanimivem vikendu sem bila bogatejša za prijateljstvo, ki se je kmalu razvilo v zaljubljenost in končno v ljubezen, ki sva jo maja letos kronala s poroko,« je na najino uvodno vprašanje odgovorila Jana.

Kljub svoji različnosti sta drug v drugem našla življenjskega sopotnika. Robi je v Jani našel ne samo

partnerico, ampak tudi prijateljico ter "športnega in popotnega kompanjona", kot se je slikovito izrazil. Jana pa ceni njegovo realno razmišljanje, kar včasih pri sebi pogreša, saj je pogosto z mislimi v oblakih.

Poroke sta si že od nekdaj želela, zdela se jima je logičen korak naprej v njuni zvezi. Družini in prijateljem sta že dalj časa obljubljala poroko, rekoč: "Letos pa res bo." Vedno je prišlo nekaj vmes, saj sta med tem oba uspešno diplomirala in si

zgradila dom.

Odločila sta se za tradicionalno poroko. Svate sta povabila osebno. Robi je imel fantovščino, Jana pa je svojo dekleščino združila kar s postavljanjem mlajev.

Poročila sta se 5. maja v cerkvi Marijinega vnebovzeta pri Novi Štifti, civilni del obreda pa je potekal na Ribniškem gradu. Kljub temu, da je močno deževalo, jima to ni pokvarilo njunega velikega dne. Ker sta oba odraščala v krščanskem okolju, jima je veliko pomenila ravno obljuba pred oltarjem. Petje in glas orgel sta še dodatno polepšala že tako čudovit dogodek. Pravita, da se je poročni dan odvijal spontano in sproščeno, bil je poln drobnih zanimivosti in veselih presenečenj, ki jih bosta še dolgo hranila v srcih.

Skupno gnezdo sta si spletla v vasi Uršna sela, saj oba uživata v neokrnjeni naravi in miru. Čeprav bi to našla tudi na Blokah, sta se zaradi bližine dela in Robijeve belokranjske duše odločila za to dolenjsko vasico. Seveda pa se bosta na Bloke vedno rada vračala. Oba že težko pričakujeta, da njuno hišo napolni otroški smeh. Njuna želja je, da bi imela dva otroke, če pa bo kakšen več, pa tudi ne bo nič narobe.

Danes se vse manj parov odloča za poroko. Jana in Robi se s to trditvijo strinjata in sta mnjenja, da sedanja družbena in ekonomska situacija v Sloveniji ni preveč naklonjena porokam. Sama priprava na poroko terja veliko časa, ki si ga mnogi v hitrem tempu življenja pač ne vzamejo. Zanimariti pa ne gre niti finančne plati, saj poroka "košta". To je še razlog več, da si tisti, ki se že odločijo za poroko, vse skupaj poenostavijo. S pričama se zapeljejo na matični urad, kjer v pol ure opravijo vse potrebne formalnosti.

Jana in Robi svetujeta vsem, ki odlašate s poroko: »Le pogumno, saj je poroka nekaj lepega, nekaj, kar ti za vedno ostane v spominu.«

Srečno na vajini skupni poti!

Alenka Ponikvar in Dunja Volf

Veliki Vrh najboljši na Studenem

Vaščani Studenega so šestič zapored izpeljali tradicionalni nogometni turnir v malem nogometu. Tekmovanja se je udeležilo dvanajst ekip, zmagovalci pa so postali igralci Velikega Vrha.

Po večdnevem deževnem in hladnem vremenu je na dan turnirja posijalo sonce in razmere za nogometno igro so bile kot naročene. Na turnir se je prijavilo dvanajst ekip, tako je organizator izpeljal tekmovanje po ustaljenem sistemu iz prejšnjih let. Štiri skupine so bile sestavljene iz treh moštev. Vsako moštvo je v predtekmovanju odigralo dve tekmi, zmagovalci skupin pa so se uvrstili v polfinale. V predtekmovanju je bilo odigranih dvanajst zanimivih srečanj. Omen-



Igral se je vrhunski nogomet



Poroka je krona

iti pa velja ekipo Zakrajški, za katero je zaigralo tudi edino dekle, Petra Zakrajšek, ter s štirimi goli postala najboljša strelka turnirja. Številni gledalci so videli kakovostna in zanimiva srečanja, polna domiselnih nogometnih kombinacij in lepih golov. Sredi turnirja je prireditev zmotila krajša ploha, kar pa je dalo še dodatni naboj igralcem in ozračje pa se je pred sklepnimi obračuni še naelektrilo. Na koncu so prvo mesto zasluženoma osvojili igralci Velikega Vrha ter iz rok organizatorja prejeli pokal. Prireditelji so bili s tekmovanjem zadovoljni, vaščani Studenega pa letos jeseni načrtujejo prenovitev travnate površine. Tako bodo športne prireditve v prihodnje še kakovostnejše.

Končni vrstni red:

1. Veliki Vrh, 2. Okič, 3. Hribar Studenec 4. Žimarice, 5.-12. Zakrajški, Adria, Velike Poljane, Steles-Taši, Gostilna Miklavčič & Kava bar Tanja, Studeno, Medic team, Avto M.

Jože Avsec ml.



Uspeh bloških košarkarjev

KOŠARKARSKA EKIPA NOVOLIT BLOKE ŽE OD USTANOVITVE ŠPORTNEGA DRUŠTVA BLOKE NASTOPA V KOŠARKARSKI LIGI OBČINE LOŠKA DOLINA. PRED NEKAJ LETI JE PRIŠLO V EKIPU DO VELIKE POMLADITVE, TAKO DA SEDAJ EKIPU SESTAVLJAJO VEČINOMA MLAJŠI IGRALCI.



Podpis pod foto: Igralci Novolita Blok: z leve zgoraj, Gregor Marolt, Rok Širaj, Gašper Marolt, Tine Šparemblek, Urban Kraševac. Z leve spodaj: Bojan Zakrajšek, Janez Širaj, Jaka Ivančič, Marko Milavec.

V sezoni 2006/07 je nastopalo devet ekip, poleg ekip iz Loške doline in Blok pa je sodelovala tudi ekipa s Hrvaške. Tudi letos je prvo mesto osvojila ekipa Steles, drugi so bili košarkarji Picerije Mlakar, tretje mesto pa bloška ekipa Novolit Bloke. Naši košarkarji so v drugem delu prikazali kakovostno igro in edini premagali najboljšo ekipo lige. Igralci so dokazali, da se da s požrtvovalno igro v obrambi in hitro ter povezano igro v napadu premagati tudi izkušene ekipe, kljub temu da imajo te ekipe višje igralce pod košema. Ekipa se lahko pohvali z atraktivno igro, ki je v dvorano v Starem trgu privabila številne gledalce. Proti koncu sezone je tekme naših košarkarjev spremljalo tudi veliko gledalcev z Blok.

Po zadnjem kolu je bila odigrana All-Star tekma, na katero so bili izbrani tudi štirje igralci Novolita Blok: Gregor Marolt, Urban Kraševac, Gašper Marolt in Rok

KONČNA LESTVICA

Ekipa	Zm.	Po.	Toč.	+ : -	+/-
1. Steles	15	1	31	1255 : 846	+409
2. Picerija Mlakar	14	2	30	1248 : 780	+468
3. Novolit Bloke	12	4	28	1422 : 1036	+386
4. ELGO-nova Stari trg	9	7	25	1137 : 936	+201
5. Bobr bar Lemmings	9	7	25	1131 : 1005	+126
6. Škriban-Stars	7	9	23	1050 : 1085	-35
7. Prosper	3	13	19	924 : 1195	-271
8. Mavs	3	13	19	696 : 1250	-554
9. Dream team	0	16	16	755 : 1485	-730

Širaj. Dogajanje je popestrilo tudi tekmovanje v metanju trojk.

Zatem je sledila še podelitev priznanj:

- MVP (najboljši igralec lige): Milan Troha (Picerija Mlakar)
- Najboljši strelca lige: Gregor Marolt (Novolit Bloke)
- Zmagovalec tekmovanja v

trojkah: Urban Kraševac (Novolit Bloke)

- Največje število košev v ligi za: 1 točko (61) – Janez Ožbolt (ELGO-nova St. trg), 2 točki (186) – Gregor Marolt (Novolit Bloke), 3 točke (50) – Urban Kraševac (Novolit Bloke).

Boris Marolt

Letos je vse uperjeno proti Olimpiji!

CVETO KOVAČIČ S STRMCE S SVOJIMI TREMI HČERKAMI TJAŠO, ANITO IN KATARINO JE GOTOVO EDEN NAJVEČJIH NAVIJAČEV KOŠARKARJEV UNIONA OLIMPIJE IZ LJUBLJANE. VEDNO SEDIJO V NEPOSREDNI BLIŽINI PARKETA. ŽIVIMO ZA ZMAGE SVOJIH LJUBLJENCEV, ŽALOST OB PORAZU PA IZGINE ŠELE OB NASLEDNJI ZMAGI. NA POGOVOR, KI JE NASTAL TIK PRED TRETJO FINALNO TEKMO, SO ME POVABILI K SEBI DOMOV, SODELOVALI PA SO VSI. ČE TO NI ZVESTOBA!



Foto: Miha Mišič

Oči in hčerke navijajo za Olimpijo

Ste eni najbolj zvestih navijačev Uniona Olimpije. Kdaj ste začeli zahajati na košarkarske tekme?

Sam sem navijač košarkarjev Olimpije postal, ko je razpadel nogometni klub Olimpija. Košarko smo sprva gledali po televiziji, nato pa smo s sorodniki odšli gledat v živo in nam je bilo všeč.

Kako pogosto hodite na tekme?

Kolikor nam dovoli mami. (smeh) Vse je tudi odvisno od dela, ki ga imamo doma. Če imamo čas, gremo. Sedaj, ko je finale pa sploh! Sicer pa smo si letos ogledali okoli 15 tekem.

To je kar izdatek, se vam ne zdi?

Ja, strošek je kar velik. Vendarle je 100 kilometrov do Ljubljane. Ampak, bom rekel tako: hobi moraš imeti.

Kakšna igra pa vas najbolj podkuri?

Tekme s Heliosom so prave. Olimpija je na drugi finalni tekmi imela 13 točk prednosti in vsi smo že mislili, da bo zmaga ... potem se je pa zakompliciralo. Radi gledamo zabijanja. Tega pri nas žal ni toliko. Ko pridejo ekipe iz Evrolige, je drugače, igra je boljša in večji užitek je spremljati tekmo.

Kdo je za vas najboljši košarkar Uniona Olimpije?

Gotovo Teemu Rannikko in Manučar Markošvili. Čeprav v finalu dobro igra tudi Ivica Jurkovič, ostali so mlajši in pri sodnikih nimajo še zaščite.

Imate zbrane vse podpise košarkarjev Olimpije?

Lani smo zbirali in imamo vse. Letos ne zbiramo.

Kaj pa kakšen dres?

Nimamo. Zaenkrat imamo le to, kar smo si

ŠD Bloke

Minijev memorial 2007

ŠPORTNO DRUŠTVO BLOKE JE TUDI LETOS ORGANIZIRALO TRADICIONALNI TURNIR V MALEM NOGOMETU, KI JE POTEKAL V NEDELJO 27. 5. 2007. TEKMOVANJE SE JE ODVIJALO V DVEH STAROSTNIH SKUPINAH. V PRVI SKUPINI, KI JE TEKMOVALA NA TRAVI JE SODELOVALO 6 EKIP.

Po razburljivih tekmah je bil končni vrstni red naslednji:

1. Veliki Vrh



Prvouvrščena ekipa: Veliki Vrh



Drugouvrščena ekipa: Studenco

sami priskrbeli. Očitno ne sedimo na pravi strani. Igralci drese mečejo na drugo stran, h Green Dragonsom (navijaški skupini op. p.) in s tem nimamo sreče.

Kako pa gledate na krizo košarkarskega kluba Uniona Olimpije?

Trenutno je težko govoriti o tem. Doslej se je vse dobro končalo. Kot je zadnjič nekdo dejal: Vsi, ki so obljubili pomoč, jih zdaj ni. To je tako, če nisi mož beseda. Upravni odbor kluba mi ni preveč všeč, saj pridejo v odbor, le da so znotraj, nato pa ne storijo nič. Vodstva se sicer menjajo, a razlike ne vidimo nobene.

Se vam zdi, da nekateri ljudje v Sloveniji ne želijo močne Olimpije?

Letos je vse uperjeno proti Olimpiji. Če se le spomnimo primera iz Domžal, ko je sodnik iz Maribora dosodil sumljivo osebno napako. To je čista scena sodnika.

Kaj se bo zgodilo, če Olimpija ne bi postala državni prvak?

Razpad! To se že vidi: Rannikko odhaja iz kluba za boljšim kruhom. Za ostale pa ne vem, koliko jih bo sploh še ostalo, če ne bodo prvaki. Ampak upanje umira zadnje!

Boste ostali navijači Olimpije, če klub razpade in znova začne v 4. ligi?

Še vedno bomo navijali za Olimpijo.

Ali boste mogoče začeli navijati za hokejiste Olimpije?

Vse, kar je v zvezi z Olimpijo! Tudi če bi se nazaj vzpostavil nogometni klub, v kar dvomim, bi začeli hoditi na tekme.

Miha Mišič



Fotografije: prostimet.com/dp

Zaskrbljenost pred tekmo



Sodniki, kaj ga serjete



Tako se dela

2. Studeno
3. Metle
4. Draga
5. Gostilna Miklavčič
6. Rotek

Najboljši strelec: Urban Kraševac

Najboljši vratar: Marko Milavec

Najperspektivnejši vratar: Blaž Rot

V drugi skupini so nastopile 3 ekipe, ki so jih zastopali mladi nogometaši iz osnovne šole Toneta Šraja Aljoše. Te ekipe so tekmovalale na asfaltnem igrišču ter zasedle naslednja mesta:

1. Bloški fuzbalerji
2. Bloški fantje
3. Rdeči vrage

Najboljši strelec: Knavs Erik

Po končanem tekmovanju je sledila podelitev pokalov in priznanj ter pogostitev udeležencev.

ŠD Bloke

TSD Olimpija Novolit

Mlada Bločana v družbi najboljših



Foto: Bojan Kraševac

Tina in Blaž s trenerjem Viktorjem

Smučarsko tekaška sezona se je v Sloveniji uradno končala s podelitvijo priznanj najboljšim tekmovalcem. Mesto med njimi sta si pritekla tudi naša mlada tekača, Tina Kranjc s šestim in Blaž Kraševac s tretjim mestom v skupni razvrstitvi Pokala Slovenije za sezono 2006–2007. Slovesna podelitev je potekala 8. maja na RC Korant nad Dolom pri Ljubljani. Sicer pa je letos TSD Novolit Olimpija izmed 14 klubov doseglo v otroških kategorijah četrto mesto, kar je za stopničko slabše kot preteklo sezono.

Seveda je priznanje prejela tudi najboljša slovenska tekačica vseh časov in se z veseljem skupaj z mladimi tekmovalci postavila pred objektiv fotoaparata.

Občni zbor gasilske zveze Cerknica

V nedeljo, 18. marca 2007, so gasilci iz 18 PGD, združeni v GZ Cerknica, na rednem občnem zboru podali pozitivno oceno za delo v letu 2006 ter sprejeli plan dela za letošnje leto.

Pomembno je, da so si za plan dela zadali pestro in bogato dejavnost skozi celo leto. Poudarek je na izobraževanju operativnega kadra, od raznih tečajev za gasilce, strojnike, specialnosti, vaje po društvih, zvezah in regiji ter drugo.

V tem letu bodo tudi nekatere novosti. Društva in zveze bodo sprejemali nove statute glede na nov zakon o društvih. Prav tako se tudi na ravni GZ Slovenije pripravlja nova regijska povezanost gasilskih organizacij. Med ostalim pa je zelo pomembno to, da nova reorganizacija narekuje tudi v občini Bloke, nova gasilska zveza, ki bo vsekakor, če bo to obveljalo, tudi podražila ta gasilski sistem.

V letu, ki je pred nami, bosta PGD Cerknica in PGD Rakek

praznovala 120-letnico, PGD Cajnjarje 30 let in IPGD Brest-Cerknica 60 let delovanja.

Občni zbor so s svojo prisotnostjo in v razpravi pozdravili visoki gostje, kot so podpredsednica GZ Slov-

enije ga. Marinka Cempre Turk, delegacije iz GZ Logatca, Vrhnike, Loške doline in Postojne. Vabilu so se prav tako odzvali sosede iz republike Hrvaške, predstavniki »Vatrogasne zajednice grada Čabra«. V vseh pozdravnih nagovorih je bila

izrečena pohvalna ocena o zelo dobrem medsebojnem sodelovanju GZ Cerknice in sosednjimi GZ v regiji kakor tudi izven nje.

*Tomislav Beroš,
PGD Velike Bloke*



Novi odbor GZ Cerknica

Občni zbor PGD Nova vas

Želimo si novo gasilsko vozilo

Tako kot vsako leto smo tudi letos novski gasilci na občnem zboru pregledali delo za nazaj in si postavili cilje za naprej. Občnega zbora se je udeležilo razmeroma malo od 240 članov, kar se nam dogaja že vsa leta. Pa to ni le problem novskih gasilcev, ampak skoraj vseh gasilskih društev. To pišem zato, ker večina članov PGD Nova vas bere ta Bloški korak in naj vam bo ta članek tudi vzpodbuda, da se boste v bodoče bolj množično udeleževali sestankov in akcij.

Na letošnjem občnem zboru je največ razprave potekalo okoli nakupa novega vozila GVC 16/25. To je gasilsko vozilo kamion, z 2500 litri vode in vso pripadajočo opremo za samostojno gašenje. Nekaj denarja imamo gasilci že privarčevanega, nekaj ga bomo dobili od občine

v letošnjem letu (20.000 evrov), nekaj pa še v naslednjem letu, vendar pa vse to skupaj še vedno ne znese 130.000 evrov, kolikor stane nov kamion. Skoraj dve leti smo po celi Evropi iskali primerno rabljeno podvozje, vendar nam ga ni uspelo najti. Tako smo se z županom Jožetom Dolesom dogovorili, da gremo v nakup novega vozila, obenem pa sprožimo akcijo zbiranja dodatnih finančnih sredstev tako po delovnih organizacijah kot pri zasebnikih.

Eden od sklepov je bil, da letos zopet pripravimo gasilsko veselico. Pripravili jo bomo v nedeljo 24. junija ob 18. uri, saj je ponedeljek praznik. Za ples bo igral ansambel VRISK, za vse ostalo pa bomo poskrbeli novski gasilci. Tudi letos bomo postavili šotor, tako da se

ni bati dežja ali večernega mraza. Vsi Bločani ste prijazno vabljeni, saj bomo ves dobiček namenili za nakup novega vozila.

4. maja je praznik svetega Florjana, zavetnika gasilcev, in takrat gremo gasilci ponavadi k maši v uniformah. Tu na Blokah se praznik svetega Florjana in žegnanje v Ravnah prekrivata, zato smo se z župnikom dogovorili, da bo "gasilska" maša drugo nedeljo v maju. Upam, da bo

tako ostalo vnaprej. Nabirko od te maše (640 eur) je župnik odstopil PGD Nova vas za novo vozilo, za kar se njemu in faranom najlepše zahvaljujemo.

Eden večjih projektov v letošnjem letu bo priprava in izvedba občinskega in regijskega gasilskega tekmovanja, ki bo potekalo 6. in 13. oktobra v Novi vasi. Tu pa bomo morali stopiti skupaj z Bločani (PGD Velike Bloke), ki so nam že obljubili



Takšno naj bi bilo novo vozilo

Na Blokah je bil nadaljevalni tečaj za gasilca

Tudi v občini Bloke se zavedamo, kako velikega pomena je gasilsko znanje mladih gasilcev. Vsled tega smo v soglasju z Gasilsko zvezo Cerknica organizirali nadaljevalni tečaj za gasilca, ki je tudi pogoj za večino specialnosti, ki jih lahko opravljajo operativni gasilci.

Prijavljenih je bilo 30 gasilk in gasil-

cev iz PGD Nova vas, Velike Bloke, Cajnarje in Otave. Tečaj je potekal od 20. januarja 2007 do 25. marca 2007 ob sobotah popoldne in ob nedeljah dopoldne v gasilskem domu Nova vas, kjer se je izvajal tudi praktični del tečaja. Predavatelji in inštruktorji so bili v večini iz domačih PGD-jev, nekaj pa tudi iz GZ Cerknica. Prvo pomoč je

predavala gospa Olga Braniselj v sodelovanju z Rdečim križem iz Cerknice.

Ob koncu tečaja je bilo pisno in ustno preverjanje znanja. Tečaj je uspešno zaključilo 11 tečajnikov iz PGD Velike Bloke, 4 iz PGD Nova vas, 5 iz PGD Otave in 5 iz PGD Cajnarje.

S krajšo slovesnostjo smo v prisotnosti večine predavateljev in inštruktorjev tečaj zaključili s podelitvijo činov, ki sta jih izročila predsednik GZ Cerknica Miroslav Doles GČ II. st in poveljnik GZ Cerknica Janez Milavec VGČ II. st.

*Zdravko Modic GČ I. st.
Vodja tečaja*



Vodja tečaja in vodstvo GZ Cerknica



Tečajniki

pomoč. Za pomoč bomo prosili tudi občino, saj bo to tudi velik finančni zalogaj, ravno tako tudi lastnike zemljišč za gasilskim domom, kjer naj bi tekmovanja potekala, saj za izvedbo vseh vaj, teh je osem, potrebujemo kar veliko prostora.

Naj vas spomnim, da gasilci v sodelovanju z Metodrom Urhom iz Cerknice vsako leto pripravimo pregled gasilnikov v gasilskem domu v Novi vasi. Prvi pregled je bil že v maju, drugi pa bo prevedoma v septembru. Ob tej priliki lahko gasilnike tudi kupite, saj naj bi vsaka hiša imela vsaj en gasilnik, kjer pa so še kmetijski stroji, pa vsaj dva ali tri.

To bi bil na kratko povzetek letošnjih dogajanj v PGD Nova vas. To pa ni vse, kar se dogaja v društvu, saj pripravljamo gasilsko mladino za tekmovanja, organiziramo tečaje, o čemer piše kolega Modic, in tudi kaj zabavnega se najde. O tem pa v drugem članku.

Vse občane in ostale bralce Bloškega koraka pozdravljam z gasilskim Na Pomoč.

*Zvonko Govednik,
predsednik PGD Nova vas*

PGD Nova vas Mladi gasilci so tekmovali na Uncu

V soboto, 9. 6. 2007, so na Uncu organizirali VI. Maistrov memorial. Svoje gasilsko znanje so pokazali pionirji iz Notranjske regije. Tekmovali so tudi pionirji iz Nove vasi in se zelo dobro uvrstili. Prva ekipa je dosegla 3. mesto, druga – zmanjšana ekipa, pa 1. mesto. Pionirji so prejeli kolajne, pokala in priznanji.

Mislim, da je bila to dobra motivacija za jesensko tekmovanje, ki bo v Novi vasi (na ravni občinske zveze in regijske). Najboljši bodo šli naslednje leto na državno tekmovanje.

Vsem iskreno čestitamo!

*Pavla Ponikvar,
višja gasilska častnica*



Tenis Cereja Velike Lašče

**Odprto od 10. aprila dalje,
vse dni v tednu, tudi med prazniki
od 10.00-23.00 ure.**

**Pri nas lahko organizirate
teniški piknik za vaš kolektiv.
Smo odlično izhodišče za
pohode in izlete s kolesom.**

Informacije in rezervacije na
tel.: 01/ 7881 988, mobi: 041 348 498,
www.villa-cereja.si

Skupina bloških gospodinj – Zarja

V zadnji številki glasila Bloški korak smo nekatere bloške gospodinje izrazile željo, da bi rade ustanovile svoje društvo. Vodstvo Turističnega društva Bloke pa nam je ponudilo priložnost, da se jim pridružimo in delujemo kot sekcija Turističnega društva. Tako smo na ustanovnem sestanku dne 16. 04. 2007 sprejele odločitev in ustanovile omenjeno sekcijo z imenom Skupina bloških gospodinj – Zarja. Za predsednico sem bila imenovana Marija Jakopin.

Sekcija šteje 30 članic. Že na ustanovnem sestanku pa smo sprejele pobudo TD Bloke, da sodelujemo na prireditvi Krpanov pohod. TD Bloke nam je dalo predlog, da bi imele na tej prireditvi okrepčevalnico na Bočkovem, pri »Bočkovem mlinu«, kar nam je po naši oceni dobro uspelo. Na predlagani lokaciji smo v soglasju z lastnikom postavile stojnico, na katero smo razpostavile dobrote iz naših domačih peči in jih prodajale. Pohodnikom pa smo ponudile tudi različne domače »zvarke«, da se ne bi kdo slučajno »prehladil«.

Po uspelem Krpanovem pohodu

smo organizirale tudi izlet v vse leto privlačen Volčji Potok, kjer je vedno kaj novega za obiskovalce. Udeleženke izleta smo bile zelo navdušene nad lastnico vrtnarije Reš in njeni predanosti do dela z rastlinami. Z velikim zanimanjem smo prisluhnile njenemu predavanju in izvedele marsikaj novega in zanimivega s področja okrasnih rastlin. V vrtnariji Reš je bila zelo pestra ponudba cvetja in obiskovalke smo kaj kmalu našle, kar smo si želele. Seveda pa na izletu ni manjkalo dobre volje. Na krajšem postanku v gostilni Kunstelj v Radovljici smo imele kosilo, šofer Miran pa nam je igral na »frajtonarico«, me pa smo ga kasneje spremljale z ubranim petjem. Veselo razpoloženje se je nadaljevalo vso pot do doma.

Iz vsega navedenega je razvidno, da je v naši skupini prijetno, zato vabimo vse, ki si takega druženja želite, da se nam pridružite. Prijavite se lahko telefonsko Mariji Jakopin na GSM: 041 878 126. Vsakega člana ali članice bomo posebej vesele, zato prijazno vabljeni.

Marija Jakopin

Črno-bela lepotica na Blokah

KO SEM SE V ZAČETKU MAJA VRNILA S KRATKIH POČITNIC, STA ME V NOVI VASI PRESENETILI BELI ŠTORKLJI. KMALU SEM UGOTOVILA, DA NE GRE LE ZA PTICI NA SELITVI, TEMVEČ SE JE V NOVI VAS USTAVIL PAR IN ZAČEL GRADITI GNEZDO. ZA GNEZDENJE STA SI IZBRALA NAJVEČJI RAVEN DIMNIK NA ŠLAMARJEVI HIŠI. OD TEDAJ SE MOJ POGLED VSAKO JUTRO OB ODHODU V SLUŽBO VSAJ ZA HIP USTAVI NA GNEZDU. PRAV LEPO JIH JE VIDETI, KAJNE?!



Foto: Paul Veenoliet

Zaradi gnezdenja v bližini človekovih bivališč, vsem na oči, so štorke tudi simbol predane starševske ljubezni.

Bela štorkeja je ena največjih v Sloveniji živčih ptic. Črno-belo ptico z izrazito dolgim vratom krasita dolgi, rdeči nogi in kljun. Samec in samica sta si zelo podobna, samec je še nekoliko večji od samice in v višino meri skoraj en meter. Štorkeje so izrazite selivke. V Evropi preživijo le del leta, v Sloveniji jih lahko opazimo od konca marca do septembra, nato pa odletijo v Afriko, kjer preživijo zimske mesece. Bela štorkeja se je popolnoma prilagodila na življenje v bližini človekovih bivališč. Gnezdo je skoraj vedno nameščeno visoko, najpogosteje na dimniku, drogu ali zanj pripravljenem podstavku. To je njihova utrdba, h kateri se vračajo vsako leto. Čeprav par prek zime ne ostane skupaj, se ravno zaradi navezanosti na gnezdišče spomladi pogosto snide na gnezdu. Po hitrem popravilu gnezda se v nekaj dneh začne gnezditev. Štorkeje se hranijo z različnimi žuželkami, žabami



Gospodinje na obisku v vrtnariji Reš

in krastačami, ribami in malimi sesalci. Najpogosteje lovijo na travnikih ali ob vodi. V času košnje pogosto sledijo traktorjem in iz sena lovijo žuželke.

In kako je štokrlja našla pot na Bloke? V začetku 20. stoletja se je število belih štokrelj v Evropi začelo hitro zmanjševati in v nekaterih deželah je vrsta celo izumrla. Najbolj jih je prizadelo spreminjanje kmetijstva v srednji in zahodni Evropi ter slabe razmere na prezimovališčih v Afriki. V zadnjih letih pa število belih štokrelj narašča, zato se naselitveno območje vrste postopoma povečuje. Če je še pred nekaj leti bela štokrlja veljala zgolj za simbol Prekmurja, to danes ne drži več, saj se hitro širi od vzhoda proti zahodni Sloveniji. Že pred tremi leti je bela štokrlja ponovno naselila območje ob Cerkljanskem jezeru, tudi na Gorenjskem je vse več gnezd. Gnezditelj na Blokah pa je vendarle nekoliko posebna, saj se vrsta v srednji Evropi drži nižinskih predelov. Gnezdo na Blokah je zaenkrat najvišje ležeče gnezdo te vrste v Sloveniji!

Vsem znana legenda o štokrljah in otrocih ima korenine v grški mitologiji. Lepa Gerana je prezirala bogove, še posebej Artemisa in Hero. Ko je Gerana povila sina Mopsosa, jo je Hera kaznovala za sovraštvo in jo spremenila v štokrljo. Gerana pa si je vseeno želela skrbeti za sina, ki ga je ljubila, zato ga je večkrat poskušala ukrasti, Hera pa jo je ves čas odganjala. Kasneje se je mit o štokrljah, ki prinašajo otroke, razširil tudi v germanskem verovanju, saj so se štokrlje v Evropo vračale ravno devet mesecev od sredine poletja.

Bloški par se je v Novi vasi ustalil nekoliko pozno, v času, ko so pari drugod po Sloveniji že začeli gnezdit. Čas sta nadoknadila s pridnim delom, saj sta v enem tednu zgradila gnezdo in začela gnezdit. Čeprav je gnezdo vsem na očeh, pa je dogajanje v gnezdu nekoliko skrito. Mladičev se sedaj še ne vidi, vendar so se verjetno že izvalili in že v nekaj dneh bodo iz gnezda pokukale skuštrane glave.

Jana Kus Veenliet

KUD Bloke

MePZ včeraj, danes, jutri

OB LANSKI POČASTITVI 15. OBLETNICE OSAMOSVOJITVE DRŽAVE SLOVENIJE JE MEŠANI PEVSKI ZBOR KULTURNEGA DRUŠTVA BLOKE ORGANIZIRAL LETNI KONCERT IN Z NJIM POČASTIL 35. LETNICO DELOVANJA MOŠKEGA PEVSKEGA ZBORA IN 25. LETNICO MEŠANEGA PEVSKEGA ZBORA. V ZGIBANKI, KI SMO JO OB TEJ PRILIKI IZDALI, SMO SE SPOMNILI VSEH PEVCEV, KI SO SE V TEH LETIH ZVRSTILI V NAŠEM ZBORU. NASTAL JE SPISEK 100-TIH PEVK IN PEVCEV, KI SO POMAGALI SOOBlikOVATI BLOKE S PESMIJO.

V letošnji sezoni zbor nadaljuje z delom in pred nami je nov praznik osamosvojitve, ki ga bomo v petek, 22. 06. 2007, ob 19.00 uri v telovadnici OŠ Nova vas počastili z letnim koncertom skupaj z našimi gosti. Tokrat bodo z nami prijatelji iz Tamburaškega orkestra Sodražica, ki se je na našem odru prvič predstavil pred dvema letoma.

ci ustanovitve LD Martin Krpan Nova vas. Tako kot vsako leto smo tudi letos z drugimi zbori Notranjske sooblikovali odmevno prireditev Zdaj zaori pesem o svobodi in medobčinsko tekmovanje odraslih pevskih zborov v Cerknici. Za nami je tudi nepozaben večer, ki smo ga v začetku maja letošnjega leta preživeli na srečanju petih

in njeno kulturo širom po Sloveniji, dvakrat pa smo nastopili tudi v sosednji Hrvaški. Predvsem Jožetova zasluga je, da je enega zadnjih nastopov strokovni spremljevalec Mitja Gobec ocenil takole: "Zadnji nastopi zbora so bogatejši, spored je dobro in pestro izbran, zborov nastop je urejen, petje v nadzorovani dinamiki, dikcija zbora je ra-



Foto: Matej Kljun

Imeli smo veliko nastopov

Lansko leto smo bili mi njihovi gostje na prireditvi v Dolenji vasi pri Ribnici. Naš letni koncert bo popostril tudi nastop Ženskega pevskega zbora OŠ Nova vas, ki je bil ustanovljen lansko leto.

Običajno po jubilejnih koncertih v amaterskih pevskih skupinah aktivnost nekoliko popusti, naš zbor pa je bil letošnjo sezono zelo aktiven. Predstavili smo se na spominski prireditvi v počastitev spomina na Snežniške partizanske bolnišnice, na prireditvi ob občinskem prazniku, na prireditvi ob dnevu samostojnosti in komemoraciji ob dnevu mrtvih ter ob 60. obletni-

malih pevskih skupin v Gradcu pri Pivki. S solistoma Micko in Francetom Anzeljc-Petračevima smo tudi tokrat poželi veliko navdušenje publike.

Ob koncu letošnje sezone ne moremo mimo pomembnega jubileja, in sicer 10-letnice sodelovanja s zborovodjem, prof. Jožetom Rajkom.

Jože se nam je pridružil leta 1997 po treh "sušnih" letih. Pod njegovim vodstvom se je v zadnjih letih zbor pomladil, pripravil všečen program in iz zbora je nastala skupina, ki poleg nastopov na občinskih prireditvah uspešno predstavlja Bloke

zumljiva, intonacija pa zanesljiva." Morda je bilo pred desetimi leti naše sodelovanje navzven videti kot "zasilno krpanje" situacije. Zadnja leta pa pevci nestrpno pričakujemo petkova srečanja pod njegovo taktirko.

Poletje in z njim počitnice bodo hitro minile in že danes vabimo nove pevke in pevce v naše vrste, da bodo naše pesmi še naprej zvenele tako, kot je v zgibanki, izdani ob naši 35. letnici, napisal naš France Škrabec - Obloški Tonček: »Oj, le naprej, oj, le naprej ...«

Alojz Mazij,
predsednik KUD Bloke

Neumnost človeška je brezmejna



Bilo je v sredini marca, ko je na Blokah zapadel sneg. Nekemu »občanu«, ki je očitno zaklal malo predebelo govedo, se je nabralo za samokolnico ali dve maščobe, loja in klavniških odpadkov. Da se ne bi preveč trudil ter jih kakorkoli uničil, jih je ponudil medvedu. Le nekaj sto metrov od vasi Volčje jih je stresel kar ob cesti. Medvedje so imeli naslednje dni zelo popestren jedilnik. (Manjkal je le pražen krompir in solata.) Še dolgo so se nato brundaje sprehajali po okolici ter si ogledovali Volčjance in druge mimoidoče in si najbrž mislili: »Kako so pa ti ljudje neumni?«



Bralka iz Velikih Blok je v uredništvo poslala fotografijo, ki prikazuje velik kup odpadkov (izolacijski material od stare hladilnice), ki jih je nesramnež stresel kar sredi kolovozne poti, ki vodi od ceste za hribom proti Blatniku. Vaščani so zadevo prijavili policiji. Seveda so napravili zapisnik, kar pa je najbrž tudi vse. Vaščani pa sedaj razmišljajo, kako naj sploh pridejo do svojih parcel. Ker policija lopova najbrž ne bo odkrila, je vprašanje, kdo mora poskrbeti, da se ta material ustrezno pospravi. Na Blokah je pa zares lepo.



Cesta »za hribom«, ki pelje iz Velikih Blok proti Lužarjem, je prav primeren prostor za odlaganje gradbenih odpadkov. Ker praviloma količine niso velike, jih gospodarji odlagajo na svojih parcelah in si nekoliko uredijo kolovozni dostop na parcelo. Toda nekdo je odložil kar sto ali več kubičnih metrov gradbenih odpadkov. Ker tam ob cesti strašijo že nekaj let, kar nič ne kaže, da je to le začasna deponija, oziroma da si namerava urediti dostop na parcelo.

Prvo sv. obhajilo pri Fari in Sv. Trojici



Prvo sv. obhajilo je vselej praznik za farno občestvo. Na Blokah je žal vsako leto manj prvoobhajanjčkov. Pri Fari jih je ta zakrament praznovalo le šest, pri Sv. Trojici pa pet otrok.

Utrinki iz 5. a

KOLESARSKI IZPIT

Mi petarji smo delali že kolesarski izpit. Naredili smo ga vsi, nekateri so ga delali večkrat ampak so ga vseeno naredili. Za konec pa naj še povem, da smo tekmovali v akciji za Pasovčke, dobili smo jih vsi. Občina nam je podarila čelade. Bili smo zelo veseli.

Lara Mramor

razreda sta dobila priznanje.

Blaž Otoničar

VOŽNJA Z VLAKOM

Jaz sem se prvič peljal z vlakom. Mislim, da je bilo vsem všeč. Meni je pa še posebej, ker sem se peljal prvič. Vlak je peljal zelo hitro, v 13 minutah smo iz Rakeka prišli v Postojno.

Jan Ponikvar

KENGURU

Šli smo v učilnico biologije, tam smo se posedli na stole in se pogovarjali kaj bomo pisali. Ko so nam prinesli liste smo začeli pisati. Bilo je zelo težko. Pisali smo dve šolski uri, ko smo oddali liste smo šli v razrede. Čez nekaj dni smo dobili rezultate, samo dva učenca iz našega

POHOD Z LOVCI

V sredo smo šli z lovci na pohod. Videli smo veliko opazovalnic. Lovci so nam povedali veliko šal. Ko pa je prišla sobota smo nastopili tudi mi, zapeli smo Črni kos.

Matevž Modic

50-letnica Dušana Premrova

V sredo 23. maja 2007 je naš član in bivši poveljnik praznoval abrahama. Da pa ne bi ta dogodek minil preveč potiho, smo poskrbeli novski



Gasilci so Dušana presenetili

gasilci. Že lansko leto je skupina gasilcev potiho pripravila postavitve mlaja predsedniku za 50 let, kar me je seveda zelo presenetilo, zato sem letos predlagal, naj enako naredimo tudi Dušanu. Vedeli smo, da dela ta teden ponoči, zato smo se odločili, naj bo akcija v petek, ko bo doma. Priprave so potekale v tajnosti, saj petek zvečer smo posekali mlaj in ga okoli osme ure pripeljali pred Dušanovo hišo, vendar njega ni bilo doma. Ko se je čez nekaj časa pripeljal s traktorjem, kar ni mogel verjeti, saj si je najbrž mislil "no, pa so pozabili name". Priprave na postavitve so trajale kar dolgo, pa tudi žeja je bila velika. Ta čas so gasilke pripravile venček in okrasile mlaj, nato pa smo ga okoli enajstih le uspeli tudi postaviti. Vmes pa je bilo obilo smeha in dobre volje, zato mislim, da smo Dušanu popestrili



Ko srečaš Abrahama, je potrebno hitrost omejiti

in olajšali srečanje z abrahamom.

Vsi gasilci, ki jih v prihodnjih letih čaka takšno srečanje, pa bodo sami videli, kako to zgleda

*Zvonko Govednik,
predsednik PGD Nova vas*

V spomin lovskemu tovarišu

Tonetu Križu



Človek!

Človek je tudi del narave.

»Narava, ta čudoviti svet, v katerem bivamo, je prej čudovit kot praktičen, prej lep kot uporaben, prej ga moramo občudovati in uživati, kot pa izrabljati. To je več kot pred 150 leti zapisal Henry David.

Narava je torej čudovita, a hkrati tudi kruta. Navkljub temu smo lovci znani ljubitelji narave in občudovalci njenih zakonitosti.

Pred nekaj dnevi smo se zbrali pri Krpanovi Trojici, ne daleč od Fajglave domačije, kjer je nekoč živel Levstikov in naš Martin Krpan, da

smo se poslovili od našega dolgoletnega lovskega tovariša Toneta Križa. Zbrali smo se poleg njegovih najbližjih; hčerke in sina z družinama, vaščani in občani Blok in drugih, ki so Toneta poznali, imeli radi in spoštovali. Zbrali smo se člani raznih društev: upokojenci, gasilci, člani zveze vojnih veteranov za samostojno Slovenijo in lovci; lovci LD Martin Krpan Bloke, katere član je bil celih 30 let, lovci pobratene LD Šentrupert, lovci sosednjih družin in drugi lovci, da se skupaj poslovimo od spoštovanega lovskega tovariša Toneta.

Zbrali smo se na pokopališču pri Sv. Trojici, kjer že mnogo prezgodaj počiva Tonetova žena Ivanka.

Pokojni Tone je vstopil v zeleno bratovščino leta 1977. Izpit iz lovstva je opravil v gozdarski šoli v Postojni.

Od leta 1979 do 1984 je bil predsednik oziroma starešina LD Nova vas, sedaj LD Martin Krpan Bloke. Član IO družine pa je bil od leta 1985 do 1988. Od leta 1989 do leta 1992 je bil član disciplinske komisije od leta 1991 do 1995 pa član komisije za strelstvo.

Za svoje predano delo v lovstvu je bil Tone večkrat pohvaljen in odlikovan. Leta 1986 je prejel znak za lovske zasluge, leta 2000 pa red za lovske zasluge III. stopnje Lovske zveze Slovenije.

Tone je bil eden od pobudnikov pobratenja z LD Šentrupert in hkrati eden od najbolj zvestih za-

govornikov pobratenja.

Tako kot je bil Tone delaven in požrtvovalen občan ali član mnogih društev in organizacij, je bil prizadeven in delaven tudi v lovski družini. Navkljub letom in že nekoliko načetemu zdravju je bil Tone kar neučakan, če ni hitro dobil zadolžitve, ki je bila njemu primerna in ustrezna.

Toda ta prečudovita narava s svojimi zakonitostmi tudi našemu Tonetu ni prizanesla. Otroka sta odrasla, si ustvarila družine in svoja ognjišča. Ženo Ivanko pa mu je vzela neozdravljiva bolezen in Tone je ostal sam.

Samota pa je za človeka, ki je družabno bitje, zelo huda in boleča. Naš Tone tega ni mogel skriti, več kot očitno je bilo, da s to samoto bije hud boj, brez možnosti, da bi zmagal.

S hitrostjo puškine krogle se je razširila novica o Tonetovi nesreči med presenečenimi lovskimi tovariši. Novica preseneti tudi vaščane in občane Blok, še posebej pa je bila boleča za hčerko in sina, njune družine in svojce.

Srčno smo upali in želeli, da bi naš Tone okrevljal, a narava je zopet zmagala. Naš Tone ne bo več sam, ob njem bo njegova žena Ivanka in on ob njej, za vedno.

Lovci LD Martin Krpan Bloke, lovci pobratene družine Šentrupert, lovci sosednjih družin in drugi lovci se našemu pokojnemu lovskemu tovarišu Tonetu zahvaljujemo za vse, kar je naredil za slovensko lovstvo. »Hvala in slava ti, Tone.«

*Franc Hiti,
starešina LD Martin Krpan Bloke*

Stara slika

Cerkveni pevski zbor bloške fare iz 30-ih let prejšnjega stoletja



Sedijo z leve proti desni: 1. [?], 2. [?], 3. Marija Urbas, Matevžlova mama z Volčjega, 4. Ančka Modic, Bahnetova, tudi z Volčjega, 5. [?], 6. [?], 7. Prebilova teta s Hudega Vrha.

Stojijo: 1. [?], 2. France Lavrič, Malnarjev s Podvelikega Vrha, 3. Blaž Palčič iz Nove vasi, 4. kaplan in organist Jože Švigelj, 5. [?], 6. France Tekavec, Bobkov iz Raven, 7. Lovrenc Ponikvar, Mežnarjev Lovre od Fare

Sezona na jezeru



Letošnja pomlad je bila topla in sončna kot že dolgo ne. Seveda smo polni pričakovanja, kakšno bo poletje. Okrepčevalnica Lovec, ki skrbi tudi za brunarico na Bloškem jezeru, se je na sezono temeljito pripravila. Tako so pripravili otvoritev sezone že v maju. Še posebej pa je pomembno to, da izboljšujejo ponudbo pri brunarici. Tako bo v bodoče moč dobiti tudi kaj za pod zob, če bo zakrutil želodec. Ponujali bodo pice in občasno tudi jedi z žara.

NAGRAJENCI

NAGRADNE KRIŽANKE

Nagrade iz prejšnje številke je podelila gostilna Rigler z Bloške police:

1. nagrada; ploščo Rigler za 4 osebe je prejela Veronika Okorn Ulica pregnancev 14, 1210 Ljubljana

2. nagrada; kalamare za dve osebi je prejela Vilma Dobrin, Kebetova 23, 1380 Cerknica

3. nagrada; palačinke Rigler za eno osebo je prejela Anja Knap, Škufče 1, 1385 Nova vas

PISMONOŠEV ATA IN

KAJENJE

Pismonošev ata iz Nove vasi je kadil, okrog zdravnikov pa je hodil malo ali nič. Enkrat pa je le moral na razne preglede. Zdravnik je pregledoval tiste papirje in ga vprašal, če kadi. Ata je pritrdil.

“Boste morali prenehati s tobakom. Če ne, boste prej umrli,” je rekel zdravnik.

“No, ja. Ne vejm,” je čez nekaj časa odgovoril ata. “Če imam prej umrt, pa nej umrjem dopoldne, nemejstu popoldne.”

ŠTORKLJE IN PAJK

Pred kratkim sta šli dve Bločanki skozi Novo vas in sta videli, da na Slamarjevem “rajfniku” gnezdiyo štoklje.

“Lej,” pravi prva, “štoklji sta si zgradili gnezdo. Najbrž sta zvedeli, da je na Blokah premalo otrok, vsaj tako je zadnjič šolska ravnateljica napisala v Bloškem koraku. Da bo šola kmalu prazna, če Bločanke ne bodo več otrok rodile. Bosta morda štoklji kakšnega na Bloke prinesli, saj so včasih stari ljudje pripovedovali, da štoklja otroke nosi.”

“No, morda bo že res, kar so pripovedovali ta-stari,” je rekla druga.

“Bi skor’ verjela.

Ampak zadnjič je en Bločan jamral, da mu je v Ljubljani pred kratkim pajk avto odnesel.” “Nak! Tega pa ne verjamem!”

Da bi štoklje res kaj prinesle in da vam pajk avta ne odnese, želi vaš

Obloški Tonček

Naslednja številka izide konec septembra. Prispevke pošljite na e-mail uredništva, bloski.korak@bloke.si, do 31. 8. 2007.

Bloški korak — glasilo občine Bloke

Glavni in odgovorni urednik: Stane Korenjak | Uredniški odbor: France Škrabec, Milena Mišič, Rado Ponikvar, Tone Urbas | Lektoriranje: Jerneja Kovšca | Oblikovanje, računalniška grafika in prelom: BOL | Izdelava filmov in tisk: Littera picta Medvode | Izdaja: Občina Bloke | Naklada: 1150 izvodov | Glasilo je brezplačno za vsa gospodinjstva v občini; za naročnike v domovini je predlagan prostovoljni letni prispevek 8 €, za naročnike v tujini 16 €. | Naslov uredništva: Občina Bloke, Bloški korak, Nova vas 4a, 1385 Nova vas; bloski.korak@bloke.si

Leto Svetega pisma

Poslušam poslovno poročilo o dosežkih podjetja. Rečem, kot Iztok Mlakar v eni od svojih pesmi: »U koku fajn!«

Poslušam delavko, ki je že srečala abrahama. Osem ur v prisilni drži. Pekoče bolečine v hrbtenici in ramenskem sklepu. In plača. Sem kar zadovoljna s svojo penzijo, čeprav v socializmu niso primerno nagrajevali oporečnikov. Na misel pa mi pridejo stavki iz Sv. pisma.

Kako težko bodo bogatini prišli v nebeško kraljestvo. In še: Delavec je vreden svojega plačila. Ne nabirajte si zakladov na zemlji, kjer jih uničujeta molj in rja ...

Ljubi bližnjega kot samega sebe

Kolikor poznam bloške ljudi, so vedno naredili boljše drugim kot sebi. Že Krpan se je kar solidno preživljal s tihotapljenjem. Ko je Dunaj rešil terorista, ga je najprej ozmerjala predstavnica zelenih (cesarica) zaradi posekane lipe. Potem pa je dobil taka darila in pod takimi pogoji, ki so proti vsem pravilom zdrave prehrane. Če je hotel čim prej k Sveti Trojici, je zmetali vase, kar je dobil od cesarskega dvora. Sodeč po tem, kako so bili evropski politiki proti usmrčitvi Sadama Husaina, bi se ob Levstikovi knjigi našel kdo, ki bi mu bilo škoda Brdavska. Morda bi celo Karla del Ponte zahtevala Krpana pred svoj tribunal.

Vrhunski strokovnjaki iz medicine so po vojni osiromašili slovenske bolnike za strežnice in medicinske sestre. Naši južni bratje so jih sprejeli z odprtimi rokami in jih nazivali »častita sestra«.

Iskrice

NEDELJSKA

Ne štejte traktorjev na njivah, kajti največ nedeljskega dela imajo na grbi poslovni možje, ki tako delo zaukažejo.

NOVA DEFINICIJA

Komunizem je kot tema. Sedanji družbeni red pa je kot megla. Luč sveti v temi, v megli bolj slabo.

PREVEČ IN PREMALO IZOBRAZBE

Zadnje čase odkrijejo vse več ljudi, ki imajo ponarejene dokumente o izobrazbi. Najdejo pa se tudi taki, ki silijo v politiko, pa bi lahko druge naredili dosti več za ljudi. To pa je zapravljanje talentov.

Marica Marolt

*Ostale so sledi povsod
od dela tvojih pridnih rok.
Tvoje zdaj telo počiva
in duša rajski mir uživa.*

Zahvala

Ob izgubi najinega dragega očeta

Antona Križa
(1940 – 2007)

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in bivšim sodelavcem za osebne in pristne izraze sožalja, za darovano cvetje in sveče ter da ste najinega očeta v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo sosedom Zgončevim in Tankotovim, g. Francetu Škrabcu za poslovilne besede v imenu sosedov, gospe Juditi Unetič za besede slovesa v imenu Rdečega križa pred domačo hišo, Društvu upokojencev Bloke, Združenju vojnih veteranov Cerknica, KO ZZB in Občini Bloke, gasilcem GD Nova vas in Velike Bloke, lovcem LD Martin Krpan Bloke in vsem članom ostalih lovskih družin, ki so se prišli posloviti od svojega lovskega kolega, pogrebnemu podjetju Ave, trobentaču za zaigrani pesmi ter pevcem LD Martin Krpan Bloke za zapete poslednje pesmi slovesa.

Prav posebna zahvala velja predsedniku GD Nova vas, g. Zvonku Govedniku, predsedniku LD Martin Krpan Bloke, g. Francu Hitiju, in predsedniku GD Velike Bloke, g. Mirku Dolesu, za organizacijo pogrebnega obreda in ganljive besede ob poslednjem slovesu najinega očeta.

Hvala vsem, ki ste ga imeli radi in ga boste pogrešali.

Mitja in Greta z družinama

*Bolečino se da skriti,
tudi solze zatajiti,
le dragega očeta in moža
nihče nam ne more več vrniti.*

Zahvala



Ob smrti našega dragega

Karla Intiharja
Pouščenovega Korleta, roj. 6. 8. 1925,
umrl 23. 4. 2007, iz Zavrha 4,

se domači iz srca zahvaljujemo zdravnici ge. Olgi Doles in patronažnim sestram iz zdravstvenega doma dr. Božidarja Lavriča iz Cerknice za lepo oskrbo in nego, in vsem, ki ste ga obiskovali v času njegove bolezni.

Lepo se zahvaljujemo vsem, ki ste ga pokropili, zanj molili, nam izrekli besede tolažbe, darovali sveče, cvetje, darovali za svete maše in se udeležili pogreba.

Hvala pogrebnemu podjetju Ave za prijazno in tenkočutno opravljeno delo, hvala duhovnikom g. Lojzetu Hostniku in g. Branku Zadniku za lep pogrebni obred, hvala ZZB NOV in društvu upokojencev ter g. Moharju za govor ob pokojnikovem grobu.

Hvala Darjinima sodelavkama Tatjani in Darinki, sosedom, sorodnikom, družini Jakšič, še posebej hvala družini Ponikvar – Žgajnar in vsem, ki ste nam stali ob strani in nam pomagali v težkih trenutkih.

Hvala tudi vsem, ki ste se do sedmine ob večerih v tako velikem številu zbirali in zanj molili.

Vsem in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala.

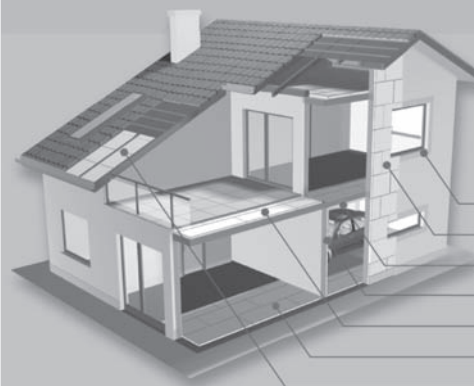
Žena Marija in sin Drago z družino



novolit

NOVOLIT, PODJETJE ZA
PROIZVODNJO IZOLACIJSKIH
IZDELKOV D.D. • NOVA VAS 56
SI-1385 NOVA VAS NA BLOKAH

TELEFON +386 1 7050 300
TELEFAXS +386 1 7050 330
E-MAIL NOVOLIT@NOVOLIT.SI
[HTTP://WWW.NOVOLIT.SI](http://WWW.NOVOLIT.SI)



- FASADNI PROFILI
- FASADNI SISTEMI
- PRIBETONIRANE PLOŠČE
- ABSORPCIJA ZVOKA
- RAVNE STREHE
- IZOLACIJA TAL
- POŠEVNE STREHE

>>> CELOVITE REŠITVE NA PODROČJU TOPLOTNE IN ZVOČNE IZOLACIJE

Z NAMI VAM BO POLETI HLADNO IN POZIMI TOPLO

GRADBENO TEHNIČNA TRGOVINA



01/705 03 57
01/705 03 00

Pokličite svetovalci vam bomo
041/993 591

Plošče gips 12.5x1200x2000	4,90 € 1.174,24 SIT
-------------------------------	-------------------------------

Mreža arm. R 424 9/6 (15x25) dim. 6000x2200	50,69 € 12.147,35 SIT
--	---------------------------------

Motorna žaga Stihl 170, 1,8 KM, 3,8kg	204,89 € 49.099,60 SIT
--	----------------------------------

Kotel DEMIR DOKUM DKY-S 5-34,9 (30kW)	699.60 € 167.652,14 SIT
--	-----------------------------------

Čelada gozdarska Husqvarna - akcija	39,60 € 9.489,74 SIT
--	--------------------------------

Silvanol G rjavi 10l	21,00 € 5.032,44 SIT
-------------------------	--------------------------------

PONUDBA VELJA DO RAZPRODAJE ZALOG.
Popust velja za gotovinsko plačilo. Cene vključujejo DDV.

VSE ZA GRADNJO od temeljev do strehe v Novi vasi na Blokah

KOVINOPLASTIKA LOŽ d.d., cesta 19. oktobra 57, 1386 Stari trg pri Ložu, tel.: (01) 70 95 100, www.kovinoplastika.si



Cubo 10



Cubo 20



Cubo 30



Cubo 40



Cubo 50



Cubo 60



Cubo 70



Cubo 80

Sveže izklesano

Pomivalnik Alveus CUBO je brezčasen. Oblikovan je moderno, minimalistično. In ravno minimalizem ter preproste, ravne linije ga zaznamujejo z brezčasnostjo. In ko se ravne linije prepletejo s sodobnim designom, je rezultat preprosto osupljiv.

Kot da bi pred seboj imeli skrbno izklesan drag kamen.



Doma v kuhinji



KOVINOPLASTIKA LOŽ